

EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ
2014-2030

EGER

JÓVÁHAGYANDÓ MUNKAANYAG

2014. szeptember 10.

TARTALOM

1.	JÖVŐKÉP.....	7
1.1.	EGER JÖVŐKÉPE A TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, TÁJI TERMÉSZETI ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN.....	7
1.2.	A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A TÉRSÉGI SZEREPKÖRÉRE VONATKOZÓAN	8
1.3.	A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK RÖGZÍTÉSE	10
2.	CÉLOK	14
2.1.	A TELEPÜLÉS CÉLRENDSZERE	14
2.2.	A TELEPÜLÉS ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA.....	15
2.3.	A RÉSZCÉLOK ÉS A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETEI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA.....	19
2.2.1.	A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és részcélok kapcsolata	52
2.2.2.	A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	55
3.	KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ	56
3.1.	A STRATÉGÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA.....	56
3.2.	A MEGHATÁROZOTT TERÜLETIGÉNYES ELEMEL ALAPJÁN, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMELNEK TÉRBELI RENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA	60
3.3.	AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRE ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSÉRE.....	61
4.	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE.....	70

KÉSZÍTETTÉK

MEGBÍZÓ

**EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA**
3300 Eger, Dobó tér

GENERÁLTERVEZŐ

**Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális
Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit
Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság**
1146 Budapest, Hermina út 17.

VÁROSÉPÍTÉSZET

**Dr. Gordos Tamás
Gutai Berta**

*Pro Regio NK Kft.
Pro Regio NK Kft.*

**Virág Attila
Bezerédy-Herald Balázs**

*Pro Regio NK Kft.
Pro Regio NK Kft.*

Kerekes György

*okl. építészmérnök; településtervezési
vezető tervező*

KÖZLEKEDÉS

Rhorer Ádám

okl. építőmérnök

KÖZMŰVEK

Hanczár Zoltánné

*okl. építőmérnök; okl. városépítési
szakmérnök*

**Hanczár Gábor
Herczik Eszter
Csima-Takács Judit**

*okl. infrastruktúra-építőmérnök
okl. tájépítészmérnök
okl. tájépítészmérnök*

SZOCIOLÓGIA

**Dr. Csizmady Adrienne
Priksz Tamás**

*szociológus
szociológus*

GAZDASÁG

**Varga-Ötvös Béla
Horváth Dániel**

*okl. közgazdász
geográfus, közgazdász*

SZABADTÉR ÉS ZÖLDFELÜLETEK

Bardóczi Sándor

okl. tájépítész mérnök, vezető tervező

TERVEZÉSI ELŐZMÉNYEK

A magyar kormány 2012-ben rendeletet alkotott a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (314/2012.(XI.8.)). A rendelet szerint az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) és a Településfejlesztési koncepció tartalmi követelményrendszere megváltozott, így szükségessé vált Eger 2008-ban elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégiájának (IVS), és a 2003-as Településfejlesztési koncepciójának felülvizsgálata.

2013 novemberében elkészült a korábbi fejlesztési dokumentumok felülvizsgálatához szükséges megalapozó vizsgálat „Települési adatbázis kiépítés” címen. A 314/2012.(XI.8.). kormányrendeletnek megfelelően a megalapozó vizsgálat helyzetfeltáró munkarészének megállapításaira támaszkodva készült el a helyzetelemző, helyzetértékelő munkarész. A megalapozó vizsgálat közös tervezési alapot nyújtott a településfejlesztési koncepciónak és az ITS-nek is.

A tervezési folyamat a rendeletben rögzítettek szerint, széleskörű partnerséggel valósult meg. Az államigazgatási szervek, az önkormányzatok, a társadalmi és gazdasági szervezetek és a lakosság is részt vett a tervezési folyamatban, melynek rendjét az önkormányzat által elfogadott Partnerségi Terv tartalmazza.

A tervezés során figyelembe vett jogszabályok és egyéb fejlesztési irányok, dokumentumok:

- **Az EU 2020-as céljai:**
Energiahatékonyság növelése; megújuló energiaforrások arányának növelése; CO₂-kibocsátás csökkentése; foglalkoztatás növelése; szegénység elleni küzdelem, társadalmi leszakadás megállítása, felzárkózás lehetősége.
- **A kohéziós politika 11 tematikus célja:**
 1. Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése
 2. Információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztés
 3. Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászati szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása
 4. Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban
 5. A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése és kockázat-megelőzés és -kezelés
 6. Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése
 7. A fenntartható közlekedés fejlesztése és a kulcs hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása
 8. A foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása
 9. A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc
 10. Befektetés az oktatásba, készségekbe és az élethosszig tartó tanulásba
 11. Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás
- **314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet**
- **1600/2012.(XII.17) Korm. határozat**
- **az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)**
- **a Terület- és településfejlesztési Operatív Program (TOP) célrendszere**
- **Heves Megye Területfejlesztési Koncepciója (2014-2020)**
- **Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020)**

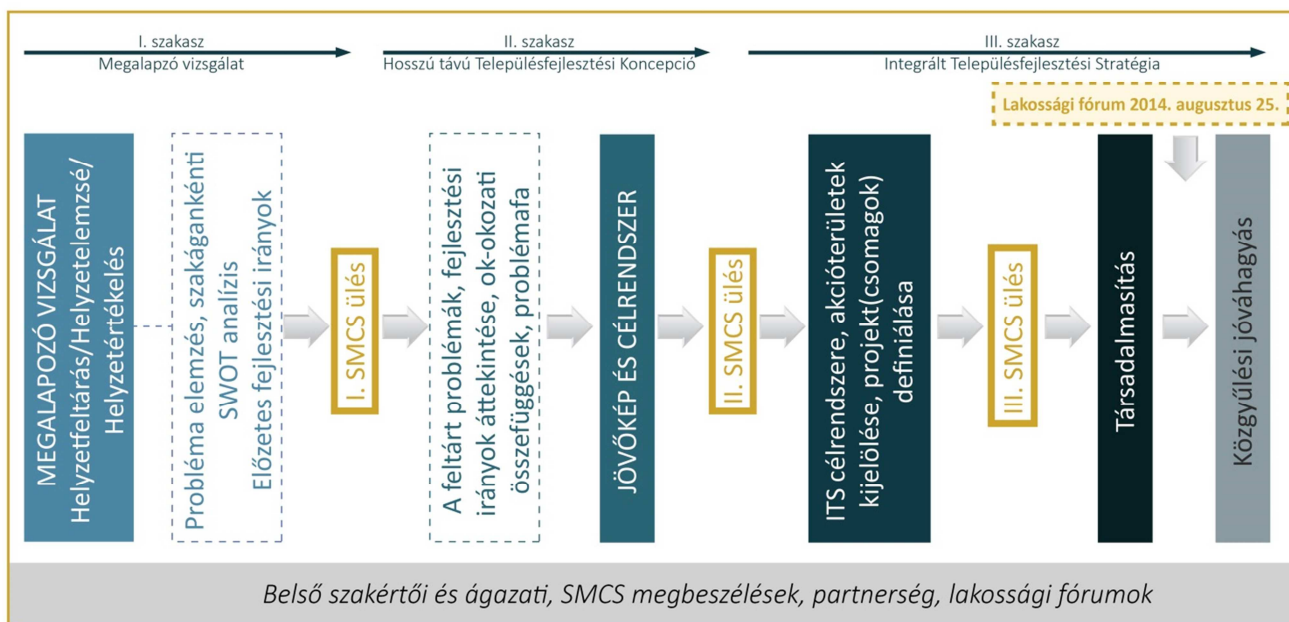
A településfejlesztési koncepció elkészítésének módszertana

A településfejlesztési koncepció olyan hosszú távú fejlesztési dokumentum, mely rendszerbe foglalja a településfejlesztési döntéseket. Eger fejlesztési koncepciójának hosszú távú (15-20 éves) fejlesztési irányokat kell felvázolnia. A koncepcióalkotás szintjén a 7 éves programozási időszakon túl kell mutatnia a lefektetett fejlesztési irányoknak.

Eger valós problémáinak feltárását és azok elemzését követően kell kijelölni a hosszú távú fejlesztési irányokat. A tágabb körű 7 éves perióduson túlmutató fejlesztési irányok meghatározása érdekében alapos, a tényleges problémákat feltáró vizsgálatnak kellett megelőznie a koncepcióalkotást.

A helyzetértékelő munkarész eredményeként elkészült a SWOT analízis, melyben szakáganként meghatározásra kerültek az:

- Erősségek - Belső tényezők,
- Gyengeségek - Belső tényezők,
- Lehetőségek - Külső tényezők,
- Veszélyek - Külső tényezők.

Eger új fejlesztési dokumentumainak készítési- és egyeztetési folyamata

A partnerségi tervnek megfelelően a megalapozó vizsgálatok ismertetése széles partneri körben történt. A Stratégiai Munkacsoportot alkotó partnereknek bemutattuk a helyzetértékelő munkarész megállapításait, az előzetes fejlesztési területeket, irányokat, melyet az önkormányzat 49/2014.(II.14) számú közgyűlési határozatával fogadott el.

A Stratégiai Munkacsoportot az egri közélet fontosabb szereplői, véleményformálói, a helyi civil és szakmai szervezetek, fontosabb intézmények vezetői alkotják. A partnerek javaslatot tettek Eger jövőképre, megosztották egymással és a tervezőkkel a város életében döntő fontosságúnak ítélt közép és hosszú távú időszakra vonatkozó fejlesztési elképzeléseiket.

A probléma elemzés a szakágankénti gyengeségek azonosítása után az ok-okozati összefüggések keresésével folytatódott. A probléma hierarchia felállítása, kapcsolatok rendszerének értelmezése eredményeként Problémafa rajzolódott ki. Az „átfordított” probléma-fa cél-fává alakult, az ok-okozatból eszköz és cél lett.

A célok meghatározásakor az erősségek, lehetőségek, veszélyek, kitörési pontok elemzésének eredményével együtt, a partnerek által tett javaslatok is beépültek. A célok prioritizálását a Stratégiai Munkacsoporttal együtt végeztük el.

A koncepcióban meghatározott hosszú távú fejlesztési célok eléréséhez szükséges középtávú (7 év) beavatkozásokat az ITS tartalmazza. A két dokumentum párhuzamosan készült és – a tervhierarchiának megfelelően – az ITS a koncepcióra épülve határozza meg a város középtávon megvalósítandó projektjeit.

1. JÖVŐKÉP

1.1. EGER JÖVŐKÉPE A TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, TÁJI TERMÉSZETI ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN

A társadalmi, gazdasági, táji természeti épített környezetre, város pozíciójára vonatkozó jövőkép megalkotásakor nem a jelenlegi társadalmi, gazdasági folyamatok előrevetítése, hanem a javasolt beavatkozások eredményeként elérendő jövőkép fogalmazódik meg.

Ennek megfelelően 2030-ban Eger térségének gazdasági, közösségi szolgáltató központja, mely tovább erősíti központi szerepét, elsődlegesen a helyi gazdaságára, épített, táji, természeti értékeire alapozva. A jármű- és gépiparban megerősített pozíciója mellett, minőségi szolgáltatásokat nyújt és termékeket állít elő az egészségiparban, turizmusban, borturizmusban. A hagyományokkal rendelkező középfokú és felsőfokú oktatásában tovább folytatja a magas színvonalú képzést, megteremtve ezzel a humánerőforrás helyi növekedését. Természeti, táji, épített környezetével élhető, a térségében kiemelkedő sport és rekreációs központként, produktív és kiegyensúlyozottan fejlődő lakó és munkakörnyezetet biztosít.

A jövőkép szlogenszerű mottója:

„Eger a minőség városa”

Társadalmi jövőképe 2030-ban: Eger adottságainál fogva nyitott, fiatalos, az aktív szabadidő eltöltéséhez lehetőséget biztosító, az itt tanulók jelentős részét a város életébe bekapcsoló, az ide munkavégzés céljából érkezőket letelepedésre ösztönző város.

Gazdasági jövőképe 2030-ban: Eger gazdasága több lábon áll. Az egyes szektorok a helyi adottságokat, a piaci komparatív előnyöket az információ és a tudás felhalmozása, ill. hasznosítása révén aknázza ki. Eger gazdasági teljesítményét egyaránt jellemzi a magas hozzáadott értékű termékek előállítása, valamint a széles skálájú helyi-térségi gazdaság gyarapodása az élelmiszertermeléstől a kereskedelmen, szolgáltatásokon át a K+F+I+O tevékenységekig. A nagy cégek, a főiskola és az önkormányzat együttműködésében a sokoldalúság foglalkoztatási és tudásbázisát a KKV-k intenzív gazdasági jelenléte biztosítja.

Táji, természeti, épített környezeti jövőképe 2030-ban: Eger épített, természeti és kulturális értékeire támaszkodva, felkészülve a klímaváltozás hatásaira, magas színvonalú lakó és munkakörnyezetet biztosít. Környezeti értékeinek védelme, hatékony infrastruktúra és üzemeltetés segítségével hozzájárul a szolgáltatások és munkahelyek elérhetőségéhez, de gondosan bánik külterületeivel, táji értékeit óvja és fejlesztéseit inkább kompaktságának növelésével éri el.

1.2. A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A TÉRSÉGI SZEREPKÖRÉRE VONATKOZÓAN

Eger az Országos Területfejlesztési Konceptióban (OFTK)

Az Országos Területfejlesztési Konceptió a területfejlesztés egyre sürgetőbb feladataként definiálja Budapest túlnyomó súlyának kiegyensúlyozását. Az ország városait különböző kategóriákba sorolja (belső gyűrű, külső gyűrű városai, stb.), mely kategóriákhoz tartozó várostérségeknek fejlesztéseikre tesz javaslatot. Eger MJV-t a Budapest körüli „40-80 km-es” ipari/logisztikai belső gyűrűn helyezi el. Ezen a gyűrűn található városok egyik legnagyobb feladata Budapest túlnyomó súlyának kiegyensúlyozása, ipari/logisztikai potenciáljuk segítségével a fővárostól való feladatátvétel termelés, logisztika területén. Egert a koncepció fejlesztési csomóponti térségnek, a „development node” nem túl szerencsés fordításaként „csapágyváros-térségként” definiálja, melyet olyan városok alkotnak, melyek dinamikus fejlődést felmutató gazdasági központok.

A főváros környéki fejlesztési csomóponti térségeknek lehetséges kitörési pontokat is kijelöl a koncepció. Egert a „**minőség városa**”-ként jelöli meg, mely minőségi életkörülményeket kíván megteremteni az ezt támogató gazdasági szerkezet kialakításával. Kitörési pont az ipar, a turizmus, borászat, élelmiszeripar területe. Fejlesztési feladat a helyi, térségi gazdaságélénkítés, az innovációs képesség és társadalmi jóléti helyzet javítása.

Eger valójában Budapesttől távolabb helyezkedik el, mint a koncepcióban rögzített kategóriájának megfelelő városok, és jelentős gazdasági hátrányt szenved el amiatt, hogy mindeddig nem épült meg a közvetlen autópálya kapcsolat.

A Budapesttel való közös együttműködés nem csak az ipar és logisztikai területen lehetséges, a két város között jelenleg is formálódik a borászat, a turizmus, illetve a kultúra terén az együttműködés.

Eger Heves Megye Területfejlesztési koncepciójában:

A megyei fejlesztési tervek és Eger, mint MJV fejlesztési tervei között jogszabályilag nincs rögzítve alá-fölé rendeltségi viszony. A megyei tervnek tartalmaznia kell a megyei jogú város elképzeléseit is, ugyanakkor a MJV koncepciójának és IVS alkotásának folyamatában ki kell tekintenie a város vonzáskörzetére is. A két partner közötti folyamatos egyeztetés és együttműködés elkerülhetetlen. A megye és az MJV elképzeléseinek sikeres megvalósítása függ attól is, hogy mennyire tudják összhangban, egymást erősítve megfogalmazni azokat.

A megyei jövőkép kialakításában, a célok meghatározásakor széleskörű partnerségi együttműködés keretében részt vett Eger MJV a tervezési folyamatban.

Heves Megye jövőképeként (2030) a következőket fogalmazza meg:

„Heves Megye Magyarország harmonikusan fejlődő, élhető megyéje”

„Heves megye megfelelően képzett és képezhető humán tőkére támaszkodó, innováció-orientált, versenyképes és kiszámíthatóan fejlődő gazdaságával, természeti erőforrásainak fenntartható használatával és társadalmi erőforrásainak folyamatos fejlesztésével, munkahelyek teremtésével és egyre javuló közbiztonságával 2030-ra a nemzetgazdaság fontos szereplőjévé válik.”

A megye 3 átfogó célja:

- Komplex, integrált és foglalkozás-intenzív gazdaság
- Produktív, képzett a környezetével harmóniában élni képes társadalom
- Magas színvonalú és egymással összhangban lévő épített és természeti környezet

A megye stratégiai céljai:***Területi célok:***

- Hatvan-Gyöngyös-Eger „gazdasági tengely” erősítése
- Az Észak-hevesi térség természetközpontú fejlesztése
- Dél-Heves és Tisza-tó térségének helyi értékekre épülő fejlesztése

Komplex célok:

- Kitorési pontokra épülő gazdaságfejlesztés
- Helyi adottságokra épülő foglalkoztatás centrikus agrárvertikum
- Érték- és egészségtudatos, szolidáris, innováció fogadására nyitott társadalom
- Erős várostérségek, élhető vidék, fenntartható környezet és térszerkezet

A Heves megyei és Eger MJV fejlesztési elképzelései összhangban vannak. A megyei átfogó, stratégiai és területi célok eléréséhez Eger jelentős mértékben hozzájárul, többek között:

- jelentős épített örökségi, táji, természeti és kulturális értékeire,
- kedvező tudásbázis, jelentős értelmiségi rétegére,
- versenyképes, sok lábon álló gazdasági szerkezetére,
- kiépült turisztikai ágazatára támaszkodva.

A megyei koncepció 1. stratégiai célja a „Hatvan-Gyöngyös-Eger gazdasági tengely” erősítése. A „Hatvan-Gyöngyös-Eger gazdasági tengely” erősítése stratégiai cél elérésekor fontos megemlíteni, hogy az említett városok által nyújtott közszolgáltatások volumene szempontjából Eger városa magasan kiemelkedik a sorból, és pozícióját tekintve az első helyre kell, hogy kerüljön, így az „Eger-Gyöngyös-Hatvan” gazdasági tengely” erősítése, Eger adó-erő és foglalkoztatási potenciáljának prioritásként való kezelése volna helyes.

Ennek érdekében szükséges:

- a közlekedési infrastruktúra összehangolt fejlesztése (hiányzó gyorsforgalmi kapcsolat, agglomerációs települések közötti kapcsolatok kiépítése, fejlesztése),
- a közösségi közlekedés versenyképességének erősítése,
- intermodális csomópontok kiépítése,
- Innovációs potenciál fejlesztése,
- Ipari Park bővítése,
- K+F+I tervezett fejlesztése,
- tudásközpont és a vállalkozások, K+F szolgáltatók együttműködésének javítása.

A fentiek alapján Eger térségi szerepe 2030-ban: térségének gazdasági, közösségi szolgáltató központja, mely tovább erősíti központi szerepét, elsődlegesen a helyi gazdaságára épített, táji, természeti értékeire alapozva. Fejlesztési elképzeléseit térségével együttműködve, azzal összhangban alakítja.

1.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK RÖGZÍTÉSE

A FENNTARTHATÓSÁG ELVE

„Felelősséggel a jövő nemzedéke felé”

„A fenntartható fejlődés célja az emberi élet (társadalmi, gazdasági és környezeti) minőségének javítása az ökoszisztémák és a rendelkezésre álló források eltartó-képességén belül. A fejlesztések tervezésénél fontos, hogy azokat úgy tervezzük meg, hogy minél szélesebb körben, rövid és hosszú távon is bizonyíthatóan a kiinduláshoz képest egy jobb életminőséget eredményezzenek.”(Lukovich-Mogyorósi, 2013)

A környezeti fenntarthatóság szempontjából a természeti tőke, a gazdasági fenntarthatóság szempontjából az ember alkotta tőke, míg társadalmi fenntarthatóság szempontjából a társadalmi és humán tőke megőrzése, illetve növelése tűnhet elsődleges célnak. A fenntartható fejlődés három pillére valóban a környezeti-, társadalmi-kulturális- és gazdasági fejlődés, de ezek nem választhatóak mereven szét. A különféle tőkeformák kiegyensúlyozott figyelembe vétele lehet a cél, melyek egymás rovására hosszútávon nem áldozhatóak fel. Nem célszerű külön-külön fenntartható gazdaságról, fenntartható társadalomról, fenntartható környezetről beszélni, mert fenntartható környezet nélkül nem lehet a társadalmat fenntartani, és fordítva sem.

A fenntartható fejlődés legfontosabb előfeltétele az integráció kell, hogy legyen, a környezeti és közgazdasági megfontolásoknak kell ötvöződni a döntéshozatalban.

A fenntarthatóság 3 fő jellemzője:

- fenntartja az élet általános minőségét
- biztosítja a természetes erőforrások folyamatos elérhetőségét
- elkerüli a tartós környezeti károkat

Környezeti fenntarthatóság

Lépések a fenntarthatóság felé:

- Policentrikus városszerkezet, változatos területhasználat biztosítása
- Környezetbarát, energiatakarékos közlekedési módok előtérbe helyezése
- Épületek energiahatékonyságának javítása, új létesítmények energiatakarékos tervezése
- Helyi gazdaság ösztönzése
- Aktív energiagazdálkodás
- Klímabarát hulladék- és vízgazdálkodás megteremtése

A fenntartható városfejlődés elérése érdekében a fenntartható szintre kell csökkenteni az elsődleges források felhasználását, a termőföldek beépítését, a nyersanyagok fogyasztását; csökkenteni kell az emberi eredetű, üvegházhatást okozó gázok és a hulladékok kibocsátását, és védeni kell az emberi egészséget. Törekedni kell a kompakt város elveinek alkalmazására:

- A beruházásoknál elsődleges a felhagyott, meglévő létesítmények, rehabilitációs területek újrahasznosítása.
- A terek, épületek maximális, multifunkcionális kihasználása.
- A belső elhanyagolt városrészek revitalizációja, funkcióváltása, jó minőségű termőföldek védelme.
- Energiabarát, környezetbarát közlekedési eszközök előnyben részesítése.
- Az ivóvíz és termásvíz készletekkel való gazdálkodás a város fenntarthatósági szempontjainak érvényesítése.

A fenntartható városfejlődéshez klímaváltozás évek óta már tapasztalható és kutatásokkal alátámasztott várható hatásainak kompenzálását egyre igényesebb infrastruktúra ellátással lehet kielégíteni. A klímaváltozás

okozta szélsőséges időjárás, a nagyobb csapadékesemények, az általános felmelegedés figyelembe vételével a fenntartható fejlődés a közműellátással szemben is új igényeket támaszt.

Változó csapadék viszonyok: rövid idő alatt nagy intenzitású záporok veszélyeztetik az épített környezetet és a természeti környezetet is, a mezőgazdasági hasznosítású földterületeket, erdőterületeket. A kialakult vízvezető rendszerek a nagy záporok levezetését nem tudják biztosítani, árhullámok alakulhatnak ki, s a kellő védelem hiányában elöntési károkat okoznak. Ennek kompenzálására fejleszteni kell a vízvezetés hálózati rendszerét és növelni kell a víz-visszatartáshoz a tározó kapacitását mind a bel- mind a külterületeken.

A változó csapadék viszonyoknak köszönhetően a csapadékesemények hiánya is megjelenik, amely nagy szárazságokat hoz, hatására a talajvízszint süllyedése jelentkezik, a mezőgazdaságban, különösen a szőlő ültetvényeken, az erdőgazdaságban, mely kompenzáló koncepcionális fejlesztést igényel.

A klímaváltozás okozta felmelegedés kezelése jelentős energiaellátási fejlesztést fog igényelni. A téli fűtési szezonban ugyan energia-megtakarítás várható, de a nyári hűtés energiaigénye meghaladja a téli megtakarítást.

Az energiaigény növekedése hagyományos energiaellátási struktúrával, egyre költségesebb energiatermelő beruházással és üzemeltetéssel lenne kielégíthető, amely fékezne a fenntartható fejlődést. Ennek elkerülése érdekében teendő első lépés az általános energiatakarékosságra való nevelés, szemléletformálás, a fűtést (hűtést) szolgáló városi infrastruktúra fejlesztése, valamint az épület-energetikai hatékonyságra törekvő tervezés-beruházás, amelyekkel mérsékelhető az energiafogyasztás.

Az üzemeltetés költségigénye csökkenthető a hatékonyabb energiagazdálkodással, hagyományos energiahordozók mellé a megújuló energiahordozók nagyobb részarányú bevonásával. A megújuló energiahordozó hasznosításához szükséges beruházás ugyan költségigényes, de idővel az üzemeltetési költségeiben megtérül.

Társadalmi fenntarthatóság

A társadalmi fenntarthatóság: az emberek alapvető igényeinek a kielégítését, a jó kormányzást, (jogkövetés, fogékonyság a társadalmi szükségletek iránt, esélyegyenlőség, átláthatóság) az egészségmegőrzést, egészségtudatosságot, a szolidaritást, közösségi kapcsolatokat erősítést érthetjük.

Lépések a fenntarthatóság felé:

- A demokratikus döntéshozatal (szubszidiaritás)
- A közösséget összetartó szolidaritás
- A szegregáció elleni küzdelem
- Közösségépítés különböző szinteken és formákban

Gazdasági fenntarthatóság

A fenntartható városfejlődés gazdasági szempontból olyan diverzifikált, a válságoknak ellenálló helyi gazdaságot jelent, melynek magas a termelékenysége és az innovációs szintje. Az innováció előfeltétele a minőségi oktatás, a kutatás és fejlesztés, az erős kis- és középvállalkozások, valamint a fenntartható fejlődés melletti elkötelezettség.

Lépések a fenntarthatóság felé:

- Több lábon álló (diverzifikált) helyi gazdaság
- Magas termelékenység és innovációs szint
- A helyi kis és középvállalkozások támogatása
- A kutatás-fejlesztés támogatása

PARTNERSÉG ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS

A településfejlesztési koncepció megalapozó vizsgálatokat tartalmazó munkarészában meghatároztuk Eger szerepét a regionális településhálózatban, a megyében, a kistérségben, bemutattuk a vonzáskörzetet különböző aspektusokból.

Összefoglalva elmondható, hogy Eger nem csak a megyének, de tágabb térségének is központja, számos közigazgatási funkciót is ellát. A város körül szuburbanizációs gyűrű alakult ki, melynek határa egyre bővül. A város, térségének gazdasági, közösségi, szolgáltató központja. Az Egerből elvándorlók egy része Eger környéki településekre költözik, de munkavégzése és a tanulmányai miatt továbbra is a megyeszékhelyhez kötődik. A megyeszékhelyről a környező településekre kiköltöző lakosság, jelentős változást jelentett és jelent a környező települések életében. A város vonzására alapozva a térségi települések egy része gyors fejlődésnek indult (termál turizmus, ipar, borászat). Eger és térségének együttműködése létkérdés, hiszen az csak az összehangolt fejlesztések érhetik el a kívánt célt, az együttműködések hiányában egymás fejlesztéseit is gátolhatják.

A megyei területfejlesztési koncepció helyzetelemzése, helyzetértékelése a megye kistérségeinek fókuszcsoportos felmérése alapján megállapította, hogy valamennyi, a felmérésben résztvevő civil, vállalati és oktatási szereplő „egységesen úgy ítéli meg, hogy a jövőben – akár a járások vezetésével - nélkülözhetetlen az alulról szerveződő kistérségi gazdasági–társadalmi együttműködések valamilyen formában történő fenntartása, támogatása.”

Általános cél a kölcsönös előnyök, a munkamegosztáson alapuló együttműködés minél magasabb szintjének elérése.

Az együttműködés lehetséges pontjai:

- a térség gazdasági struktúrájának kiegyensúlyozottságára való törekvés, megfelelő – szerves – kapcsolat kialakítása az egri gazdasági szerkezettel,
- kölcsönös és gyors elérhetőség megteremtése,
- szakképzett humán erőforrás potenciál összehangolása,
- a lakosság általános életkörülményeinek javítása,
- a tömegközlekedés rendszerének megújítása,
- közös és összehangolt pályázati tevékenység,
- közös turizmusfejlesztés és marketingpolitika,
- egyes közszolgáltatások közös fejlesztése és működtetése.

Együttműködés az egri közélet fontosabb szereplői, véleményformálói, a helyi civil és szakmai szervezetek, fontosabb intézmények vezetőivel, a lakossággal:

A civil szféra minden társadalmi kérdésben egyre inkább része az érdekfeltárási, érdekegyeztetési és döntési rendszereknek. A területfejlesztés éppen alapvetően koordinatív jellege folytán érdekelt a civil szféra intenzív részvételében. Ezt a kapcsolatot „teszi kötelezővé” az uniós partnerség elve.

A területi tervezés folyamatában az állampolgárok aktív részvételére van szükség. A társadalomnak a nem kormányzati szervezeteken keresztül történő bevonására nagy hangsúlyt kell fektetni. A folyamat korai szakaszában való részvétellel hozzájárulhatnak a tervezési folyamat nagyobb sikeréhez, és az eredménytelen beruházások elkerüléséhez. A társadalmi közmegegyezés nem csupán a helyi és regionális kezdeményezések sikere szempontjából fontos, hanem azért is, mert élénk gazdasági környezetet teremt a külső gazdasági befektetők és szereplők számára.

Eger városa a partnerségi együttműködés keretében Stratégiai Munkacsoportot alakított, melynek tagjai az egri közélet fontos véleményformálói, a város fontos gazdasági szereplői, helyi civil és szakmai szervezetek,

fontos intézmények vezetői, akik helyismeretükkel, sajátos nézőpontjukkal segítik a tervezői munkát. A lakosság tágabb tervezésbe való bevonása érdekében kérdőíves felmérés készült, a tervezés folyamata a város honlapján folyamatosan nyomon követhető. A város fontos gazdasági szereplőivel, szakmai csoportokkal külön egyeztetések zajlottak, a város térségének KKV-i körében online kérdőíves felmérés készült.

Eger Város vezetősége elkötelezett abban, hogy a fejlesztési dokumentumok felülvizsgálatának eredményei valóban irányítúként szolgáljanak a város jövőjének megteremtésében. Az ehhez vezető út pedig a széleskörű egyeztetés, a lakosok és a városban élők megszólítása, a közös munka és gondolkodás.

2. CÉLOK

Eger Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiója 3 átfogó és 13 részcélt fogalmaz meg. A részcélok az átfogó célok elérését, megvalósíthatóságát segítik.

2.1. A TELEPÜLÉS CÉLRENDSZERE

	1. Társadalom	2. Gazdaság	3. Épített, természeti környezet
Jövőkép Átfogó célok	Eger a minőség városa		
	Eger népességének megtartása, kötődésének erősítése, az oktatási-és munkahely kínálat optimalizálása. A társadalmi szolidaritás növelése, a szociális és egészségügyi ellátórendszerek fejlesztése.	Eger város kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági és területi fejlődési feltételeinek megőrzése, javítása a városgazdaság harmonikusabbá tétele, elsősorban a magas hozzáadott értéket előállító (tudásintenzív) tevékenységek és helyi-térségi együttműködések révén.	Eger város szerves fejlődése, kompakttá válása, olyan belső és megújuló erőforrásokra támaszkodva, amelyek fenntartható módon elégítik ki a népesség megtartását, biztosítva az élhető környezetet és a táji-természeti, épített értékek hosszú távú megőrzését.
Specifikus célok,	Népesség megtartása A versenyképes tudás kialakítása és fenntartása Társadalmi integráció erősítése Szociális és egészségügyi ellátó és támogató rendszerek fejlesztése	Járműipar és kapcsolódó ágazatok fejlesztése Egészséggazdaság, jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése Idegenforgalom, jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése A hiányzó makroszintű infrastrukturális elemek megvalósítása Helyi-térségi gazdaság fejlesztése a városkörnyéki települések együttműködésében az adottságokra alapozva Gazdaság diverzifikálása, ezen belül a k+f és innováció súlyának növelése. A nagyvállalatok és a kkv-k közötti gazdasági együttműködés erősítése	Városi és városréségi kapcsolatok erősítése Energiahatékony városüzemeltetés Városrészek harmonikus fejlesztése Kultúrterületi fejlesztések és a tájhasználat optimalizálása

2.2. A TELEPÜLÉS ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Eger jövőképeinek elérése érdekében az alábbi 3 átfogó célt fogalmazza meg:

ÁTFOGÓ CÉLOK

TÁRSADALOM

Eger népességének megtartása, kötődésének erősítése, az oktatási-és munkahely kínálat optimalizálása. A társadalmi szolidaritás növelése, szociális és egészségügyi ellátórendszerek fejlesztése, optimalizálása.

GAZDASÁG

Eger város kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági és területi fejlődési feltételeinek megőrzése, javítása a városgazdaság harmonikusabbá tétele, elsősorban a magas hozzáadott értéket előállító (tudás- intenzív) tevékenységek és helyi-térségi együttműködések révén.

TÁJ, TERMÉSZET, ÉPÍTETT KÖRNYEZET

Eger város szerves fejlődése, kompakttá válása, olyan belső és megújuló erőforrásokra támaszkodva, amelyek fenntartható módon elégítik ki a népesség megtartását, biztosítva az élhető környezetet és a táji-természeti, épített értékek hosszú távú megőrzését.

Az átfogó célok elérése érdekében elengedhetetlen:

- A városfejlesztési, ezen belül az uniós források „befektetés célú” felhasználása.
- A helyi gazdaság versenyképességének és térségi szerepének javítása a gazdasági aktivitás elősegítése és a tudásalapú ágazatok bővítése által.
- Az önkormányzat gazdasági szerepének és aktivitásának növelése a helyi gazdasági szereplők (gazdasági szervezetek, lakosság, önkormányzat, intézmények) bevonása, az együttműködések erősítése és az értékalapú területhasználat.
- Alulhasznosított, rehabilitációt igénylő területek újrahasznosítása, az ipari park bővítése.
- Komplex térségi élelmiszer-gazdaság (termelés, feldolgozás, értékesítés, szolgáltatás, stb.) kifejlesztése a várostérség bevonásával.
- A megújuló energiák (ezen belül elsősorban a napenergia, a földhő és a mezőgazdasági melléktermék és szennyvíz energetikai hasznosítása) arányainak növelése.
- A helyben tartást, identitást, a városi klímát javító és a turisztikai értékek kiemelését segítő városi zöldfelületi és közterületi rendszer elemeinek javítása.
- Helyi közösségek erősítése.
- A K+F+I+O tevékenységek erősítése, a résztvevők hálózatba szervezése, létrehozva az Egri Tudásklasztert.
- hiányzó infrastrukturális elemek megvalósítása.
- A korszerű gépipar további fejlesztésének elősegítése több Operatív Program erőforrásainak kombinálásával és önkormányzati eszközökkel (információk, szervezés, rendszeres szakmai fórumok tartása, egyeztetések, stb.).
- A nagyvállalatok és a KKV-k közötti gazdasági együttműködés növelése (beszállítás, közös projektek, K+F+I, gazdasági szolgáltatások, stb.).
- A KKV-k gazdasági aktivitásának elősegítése.
- Egészséggazdaság fejlesztése (gyógyászat, gyógyfürdő, életmód, szabadidős programok, sport, rekreáció, stb.).
- Idegenforgalom fejlesztése a gyógy- és termálvízre, szőlészet-borászatra, természetjárásra, sportra, kultúrára- és a konferencia turizmusra építve.
- A műemléki értékekkel való gazdálkodás, épített örökségek fejlesztése (Egri Vár).

A város fejlesztését, az átfogó célok elérését az alábbi részcélokon, prioritásokon keresztül valósíthatóak meg:

1. TÁRSADALOM	Átfogó cél: Eger népességének megtartása, kötődésének erősítése, oktatás-munkahely kínálat optimalizálása. A társadalmi szolidaritás növelése, szociális és egészségügyi ellátórendszerek fejlesztése		Rész cél/ Prioritás
	1.1.	Népesség megtartása	
	1.2.	A versenyképes tudás kialakítása és fenntartása	
	1.3.	Társadalmi integráció erősítése	
	1.4.	Szociális és egészségügyi ellátó és támogató rendszerek fejlesztése	

2. GAZDASÁG	Átfogó cél: Eger város kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági és területi fejlődési feltételeinek megőrzése, javítása a városgazdaság harmonikusabbá tétele, elsősorban a magas hozzáadott értéket előállító (tudásintenzív) tevékenységek és helyi-térségi együttműködések révén.		Rész cél/ Prioritás
	2.1.	Járműipar és kapcsolódó ágazatainak fejlesztése (GINOP, TOP, önkormányzati eszközök)	
	2.2.	Egészséggazdaság jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése	
	2.3.	Idegenforgalom jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése	
	2.4.	A hiányzó makroszintű infrastrukturális elemek megvalósítása (autópálya kapcsolat, info- és telekommunikáció)	
	2.5.	Helyi-térségi gazdaság fejlesztése a városkörnyéki települések együttműködésében az adottságokra alapozva (földhasználat, megújuló energia, helyi piac).	
	2.6.	Gazdaság diverzifikálása, ezen belül a K+F és innováció súlyának növelése. A nagyvállalatok és a KKV-k közötti gazdasági együttműködés erősítése.	

3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	Átfogó cél: Eger város szerves fejlődése, kompakttá válása, olyan belső és megújuló erőforrásokra támaszkodva, amelyek fenntartható módon elégítik ki a népesség megtartását, biztosítva az élhető környezetet és a táji-természeti, épített értékek hosszú távú megőrzését.		Rész cél/ Prioritás
	3.1.	Városi és várostérségi kapcsolatok erősítése	
	3.2.	Energiahatékony városüzemeltetés	
	3.3.	A városrészek harmonikus fejlesztése, épített örökség, műemlékek védelme	
	3.4.	Külterületi fejlesztések és tájhasználat optimalizálása	

A város jövője szempontjából a legfontosabb prioritások:

1. A járműipar és kapcsolódó ágazatainak fejlesztése
2. Az egészséggazdaság, jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése
3. Az idegenforgalom jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése
4. A hiányzó makró szintű infrastrukturális elemek megvalósítása
5. A népesség megtartása
6. A versenyképes tudás kialakítása és fenntartása

1. Társadalom

1.1. A népesség megtartása

- 1.1.1. A munkavállalói mobilitás ösztönzése Eger irányába, a kvalifikált munkaerő megtartása (munkahely megtartás és teremtés), az egri születésű de nem egri felsőoktatási intézményben tanuló fiatalok visszavonása.
- 1.1.2. Lakáskínálat bővítése
- 1.1.3. Kulturális kínálat bővítése
- 1.1.4. A társadalmi befogadás előmozdítása, a lakosok közösségtudatának erősítése

1.2. A versenyképes tudás kialakítása és fenntartása

- 1.2.1. A város profiljának megfelelő, speciális oktatási területek definiálása és ennek megfelelő oktatási kínálat kialakítása (iskolaváros szerep)
- 1.2.2. Az Eszterházy Károly Főiskolához kapcsolódó K+F+I központ kialakítása, speciális szakok indítása (zöld energia, szőlő, bor, élelmiszer, informatika, testnevelés, idegen nyelvi központ)
- 1.2.3. A versenysport erősítése
- 1.2.4. A tehetséges ám hátrányos helyzetben lévő fiatalok mentorálása

1.3. A társadalmi integráció erősítése

- 1.3.1. A társadalmi egyenlőtlenség csökkentése
- 1.3.2. A leromlott és leromlással fenyegetett városrészek fejlesztése, felzárkóztatása

1.4. A szociális és egészségügyi ellátó és támogató rendszerek fejlesztése

- 1.4.1. A lakosság korösszetételéhez rugalmasan igazodó ellátó és támogató rendszer kialakítása
- 1.4.2. Az egészséges életmód, az aktív kikapcsolódás feltételeinek javítása

2. Gazdaság

2.1. A járműipar és kapcsolódó ágazatainak fejlesztése

- 2.1.1. Térségi ipari-gazdasági terület kialakítása a város déli iparterületein
- 2.1.2. Magas szintű oktatás, továbbképzés elősegítése a cégek bevonásával

2.2. Az egészséggazdaság jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése

- 2.2.1. Termálkincs hasznosítása egészségmegőrzés, gyógyítás, rekreáció céljára
- 2.2.2. A volt Dobó István laktanya szolgáltató és tudásközponttá alakítása
- 2.2.3. Speciális gyógykezelések piaci helyzetének javítása (rehabilitáció, implantáció)

2.3. Az idegenforgalom jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése

- 2.3.1. Az Egri Vár és környezetének új szemléletű műszaki és attrakció fejlesztése
- 2.3.2. Borászati ágazat fejlesztése a helyi termelők együttműködésének elősegítése
- 2.3.3. Program, kínálat bővítése minőségi elemekkel (Belváros, sport- és ökoturizmus)

2.4. A hiányzó makroszintű infrastrukturális elemek megvalósítása

- 2.4.1. Közlekedési kapcsolatok javítása az országos hálózatokhoz
- 2.4.2. Info- és telekommunikációs rendszer javítása az önkormányzat, a gazdasági szféra, a lakosság, az intézmények és a vonzáskörzet együttműködésével

2.5. A helyi-térségi gazdaság fejlesztése a városkörnyéki települések együttműködésében az adottságokra alapozva (földhasználat, megújuló energia, helyi piac).

- 2.5.1. Helyi hagyományos minőségi élelmiszerek és szolgáltatások fejlesztése és újak kialakítása a várostérség bevonásával
- 2.5.2. Az üvegházi kertészeti, szőlészeti gyümölcsstermesztési és feldolgozási, borászati, térségi állattenyésztési és erdészeti, faipari szektorok fejlesztése, támogatása az adottságokra alapozva
- 2.5.3. Helyi gazdasági beszállítói klaszter-program kidolgozása és megvalósítása

2.6. A gazdaság diverzifikálása, ezen belül a K+F és innováció súlyának növelése. A nagyvállalatok és a KKV-k közötti gazdasági együttműködés erősítése.

- 2.6.1. Új befektetők és befektetések vonzása
- 2.6.2. K+F+I tevékenységek menedzselése (pályázatok, konferenciák, szervezés, helyzetbe hozás, tudáspark)
- 2.6.3. Ipari beszállítói program kidolgozása és megvalósítása a helyi KKV-k bevonására

3. Épített és természeti környezet

3.1. A városi és várostérségi kapcsolatok erősítése

- 3.1.1. Városi közlekedési rendszer korszerűsítése
- 3.1.2. Eger és az agglomerációjához tartozó települések közötti közlekedési, gazdasági kapcsolatok erősítése

3.2. Energiahatékony városüzemeltetés

- 3.2.1. A város levegőjének védelme, átgondolt ipar és energetikai fejlesztések, környezetbarát fűtési rendszerek
- 3.2.2. Közmű infrastruktúra-ellátás javítása, hiánypótlása, csapadékvíz, belvíz, szennyvízkezelési problémák megoldása. Termál- és ivóvízbázisokkal való gazdálkodás.
- 3.2.3. Energetikai szerkezetváltás, klímavédelem

3.3. A városrészek harmonikus fejlesztése

- 3.3.1. Alulhasznosított területek fejlesztése
- 3.3.2. Rehabilitáció, rekonstrukció, és egyedi beavatkozások végrehajtása, épített örökség, műemlékek védelme
- 3.3.3. Energiabarát, környezetbarát közlekedési eszközök előnyben részesítése
- 3.3.4. Életképes szomszédsági területek

3.4. Külterületi fejlesztések és tájhasználat optimalizálása

- 3.4.1. Az Egri történelmi borvidék tájkarakterének megőrzése
- 3.4.2. A Nemzeti ökológiai hálózat folytonosságának biztosítása és fejlesztése
- 3.4.3. A vízkészletek védelme és vízgazdálkodás
- 3.4.4. A nem borvidéki mezőgazdasági területek mező- és erdőgazdasági hasznosítása
- 3.4.5. A roncsolt felületek, tájsebek rehabilitációja, környezeti kármentesítése és rekultivációja
- 3.4.6. Ökoturisztikai, sport- és szabadidős fejlesztések
- 3.4.7. A kertes, volt zártkerti területek tájhasználati konfliktusainak kezelése

2.3. A RÉSZCÉLOK ÉS A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETEI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA

1. Társadalom

Átfogó cél:

Eger népességének megtartása, kötődésének erősítése, oktatás-munkahely kínálat optimalizálása. A társadalmi szolidaritás növelése, szociális és egészségügyi ellátórendszerek fejlesztése.

A társadalmi célok illeszkednek a gazdasági és épített, természeti, táji célokhoz, meghatározásuk a megalapozó vizsgálatok eredményei, és a partnerségi együttműködések során történt. Bizonyos célok egymást erősítik ezért együttes megvalósulásuk estén sokkal nagyobb hatásuk várható. Az átfogó cél meghatározásakor abból indultunk ki, hogy társadalmi szempontból a legfontosabb Eger népességének megtartása, az itt élők kötődésének erősítése, az oktatási- és munkahelykínálat optimalizálása, a társadalmi szolidaritás növelése, a szociális és egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, és optimalizálása a megfelelő korú népességre. 4 részcélt, prioritást határoztunk meg: az első és talán a legfontosabb prioritás a népesség megtartása.

1.1. A NÉPESSÉG MEGTARTÁSA

Az utóbbi időben sok település szembesül a népességvesztés problémájával. Különösen a fiatalok és aktív középkorúak esetében erős az elvándorlás, illetve annak szándéka. Eger helyzete ebből a szempontból nem nevezhető kritikusnak, azonban ügyelni kell arra, hogy a népesség csökkenése ne folytatódjon. Mivel a város adottságai jók, hosszabb távon mind a városban lakók, mind a várost használók számának növekedését meg lehet valósítani. Ennek egyik forrása az itt felnövekvő nemzedék „kötődésének” és e mellett a város pozitív imázsának erősítése. Sok olyan használója van a településnek, akik ide járnak ugyan, de a valóságban csak egy-egy szolgáltatást használnak (pl. oktatás), és nem vesznek részt igazán Eger mindennapi életében (a végzés után a bejáró tanulók 22%-a maradna Egerben és 33%-a bizonytalan).

A megfelelő lakó- és munkahely kínálattal és ezt erősítő policy-val, illetve a szórakozási lehetőségek bővítésével a közép-, és felsőoktatásban tanulók nagyobb hányadát letelepedésre lehetne készíteni, és az itt születettek is szívesebben maradnának a településen, vagy jönnének vissza (pl. felsőfokú tanulmányaik befejeztével). A cél megvalósítását elősegíti, hogy már 2001–2011 között is kisebb vándorlási többlet mutatkozott Egerben, bár a városba érkező letelepedők száma nem minden évben kompenzálta a természetes fogyás miatt elvesztett lakosok számát.

Intézkedés száma, neve	1.1.1. A MUNKAVÁLLALÓI MOBILITÁS ÖSZTÖNZÉSE EGER IRÁNYÁBA, A KVALIFIKÁLT MUNKAERŐ MEGTARTÁSA (MUNKAHELY MEGTARTÁS ÉS TEREMTÉS), AZ EGRI SZÜLETÉSŰ DE NEM EGRI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYBEN TANULÓ FIATALOK VISSZAVONZÁSA.
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Eger egyik legnagyobb problémája a kvalifikált munkaerő megtartása, illetve a városba vonzása. A cél a városban végzett fiatalok, fiatal munkavállalók letelepedésének ösztönzése.</p> <p>A pályaeorientáció fontos eszköze lehet a fiatalok itt tartásának. Ezzel nem csak a tanulók számára megfelelő oktatási irányt és szintet lehet kiválasztani, de hosszú távú – Egerhez kötődő - jövőképet is lehet adni azzal, ha a végzés utáni munkavállalási lehetőségekről is tájékoztatást kapnak a tanulók.</p> <p>A magas színvonalú középfokú oktatásnak köszönhetően sok fiatal kerül be sikeresen a műszaki felsőoktatásba. Tanulmányaik elvégzése után viszont nem térnek vissza Egerbe:</p> <p>A cél elérése érdekében a város területén található „barna mezős” területek fejlesztését úgy</p>

	<p>érdemes előkészíteni, hogy a megvalósítás során több irányú, új funkciót is képes legyen kielégíteni a terület. A „barna mezős” területeken az alkonyipart kiszolgáló létesítmény, gyógyászati, rehabilitációs (kiemelten a mozgásszervi beavatkozásokat) illetve rekreációs központ, oktatási és IT szolgáltató központ kialakítása is megvalósítható. Nagyvonalúbb fejlesztés keretében K+F+I központ, ill. nemzetközi hálózatok részeként ún. „Back Office” szolgáltató központ kialakítására kerül sor.</p>
--	--

Intézkedés száma, neve	1.1.2. LAKÁSKÍNÁLAT BŐVÍTÉSE
<p>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</p>	<p>A lakosság megtartásának egyik dimenziója a lakáskínálat szélesítése, illetve a lakásmobilitás elősegítése. Ehhez egyrészt olyan lakás struktúrára, másrészt olyan bérlakás rendszerre van szükség, mely a különböző anyagi helyzetű, eltérő életszakaszban járó, és eltérő életformára vágyó emberek számára biztosítja a minőségileg megfelelő és megfizethető lakhatási formákat. Ezzel elősegíthető a városban jelenlévő (vagy ide érkező) nagy múltú, illetve új vállalkozások vezető rétegének és fiatal szakembereinek letelepedése is.</p> <p>A lakáskínálat bérlakás szegmense (mely lehet önkormányzati vagy magán úton kiadott lakás) jelentős szerepet kaphat a jövőben abban, hogy a rövidebb-hosszabb ideig ide érkezők vagy nem saját tulajdonú lakáskonstrukciót keresők megtalálják a nekik megfelelő (megfizethető) lakásokat. Ebbe a körbe tartozik a fiatalok első lakáshoz juttatásának támogatása, az idősebb nemzedék segítése a megfizethető lakáskonstrukciókkal. A munkáltatókkal közösen kialakított terv az alul hasznosított (pl. üresen álló, nehezen kiadható) önkormányzati tulajdonú lakások bérbeadására.</p>

Intézkedés száma, neve	1.1.3. KULTURÁLIS KÍNÁLAT BŐVÍTÉSE
<p>Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása</p>	<p>Eger Megyei Jogú Város Kulturális Konceptiója célul tűzi ki Eger kulturális arculatának meghatározását, fejlesztését. A koncepció kulcskérdésnek tartja, hogy a város rendkívül gazdag adottságaiból merítsen, és meg tudja jelölni a leginkább rá jellemző, a helyi identitással is harmonizáló egyedi tartalmakat.</p> <p>Eger város imázsát történelmi múltjára, hagyományaira, a város szellemi erőforrásaira, kultúrájára, sportéletére építheti. E mellett fontos szerepet játszhat a belváros épített környezete és a település parkjai és a környék természeti értékei. Eger egységes arculatának kialakítását 2012-ben kezdték meg a történelmi hagyományokra építve. A város szlogenje és egyben üzenete az itt élők és az ide látogatók számára: „Eger a te történeted”.</p> <p>Eger egyik legnagyobb problémája a kvalifikált munkaerő megtartása és a városba vonzása. A város remek adottságai ellenére, a frissen végzett, nyelveket beszélő munkaerő nehezen vonzható a városba, ezért a város pozitív imázsának, vonzerejének erősítésére van szükség.</p> <p>A helyiek és az ide érkező látogatók számára a város adottságainak egységes rendszerbe integrálása (történelmi emlékek, bor, fürdő kultúra, sport stb.), idegenforgalmi szempontból egységes arculati rendszer kidolgozása és erre épülő aktív városmarketing.</p> <p>A településen élők identitásának erősítésében jelentős szerepet kaphatnak a történelmi események, illetve – nem ritkán – ehhez kapcsolódóan a település jellegzetes helyei, kulturális és sport rendezvényei, melyek megkülönböztetik Egert a többi hasonló nagyságú és szerepű várostól. Az alap- és középfokú oktatásban meg kell jelennie (akár szakköri, szabadidős program szinten) a helyi kultúra, hagyomány, helyi termékek ismerete témaköröknek, erősítve ezzel az identitást.</p>

Intézkedés száma, neve	1.1.4. A TÁRSADALMI BEFOGADÁS ELŐMOZDÍTÁSA A LAKOSOK KÖZÖSSÉGTUDATÁNAK ERŐSÍTÉSE
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Eger fejlődésének egyik záloga lehet az itt felnövekvő, ide tanulni érkező népesség megtartása és bekapcsolása a város mindennapi életébe. Ehhez nem csak megfelelő lakás- és munkahelykínálatra van szükség, hanem az itt élők kötődésének erősítésére és új városlakók települési kötődésének megteremtésére. Ehhez fontos lépés lehet a helyi kisközösségek szerveződésének támogatása, a segítő és támogató szociális háló kialakítása. Közösségi rendezvények szervezése (pl. szomszédünnep) a helyi közösségeket kiszolgáló intézmények fenntarthatóságának biztosítása.</p> <p>A közösségi, vagy civil szervezetek munkájának erősítésére fel lehet használni – akár időleges hasznosítására (pl. az eladás vagy felújítás megkezdésének időpontjáig) – az üresen álló épületeket. A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok társadalmi befogadásának elősegítése érdekében a helyi művelődési központ szerepkörét erősíteni szükséges (a közművelődési funkció mellett saját szervezésben megvalósuló munkaerőpiaci szolgáltatások, non-formális képzési formák helyszínéül).</p> <p>A népességmegtartás egyik fontos eleme, a városban található rendkívül széles sportági kínálat. A lakosság azon része, akik rendszeresen és versenyszerűen akarnak valamilyen sportágat űzni, de nem kerülnek be az országos szintű csapatokba, Egerben több mint száz sportág egyesületei közül választhatnak. A sportolási lehetőségek ilyen mértékű koncentrációja a legtöbb településre nem jellemző. Eger esetében ezeknek a lehetőségeknek a gyors elérhetősége optimális feltételeket teremt a változatos és aktív szabadidő eltöltésére.</p>

1.2. A VERSENYKÉPES TUDÁS KIALAKÍTÁSA ÉS FENNTARTÁSA

Eger lakosságának iskolai végzettség szerinti összetétele a megyében kedvezőnek mondható. Az itt élő 18 éven felüliek 2/3-ada rendelkezett 2011-ben érettségivel, ami a megye négy nagyvárosa közül a legmagasabb érték. A 25 év felettiek között pedig itt volt a legmagasabb a felsőfokú végzettségűek aránya (29%). Mindez nem független a város oktatási kínálatától. Ugyanakkor ez az a terület, ahol további fejlesztésekre van szükség, mégpedig az egész életen át tartó tanulás jegyében. Ezt elősegíti, hogy az Eszterházy Károly Főiskola stratégiai prioritásai között szerepel a térségi igényeknek megfelelő képzések és kutatások bővítése (pl. a természettudományi és minden szakterületen a mester szakos képzések számának növelése, illetve a pedagógusképzés fejlesztése). Az oktatás a városba települő munkahelyek kiszolgálójává is válhat, amennyiben a gazdaságfejlesztés céljaihoz kapcsolódó profilok (pl. borászat, egészségügy) oktatására alakulnak képzések, szakok. E mellett ez lehet az egyik eszköz a munkanélküliek számának csökkentése irányába is. Jóllehet Egerben nem kiugró a munkanélküliek aránya (5% körüli), ám a munkakeresés a közép és alacsony végzettséggel rendelkezők, illetve az iskolázatlanok számára okozza a legnagyobb problémát. Az ő helyzetükön is javíthat egy új – a város profilját erősítő – felnőttképzési struktúra kialakítása. Ráadásul a képzésbe egyre nagyobb számban vonhatók be az idősebb generációk is. Jól jelzi ezt az idősök egyetemének nagy népszerűsége (pl. Győr vagy Budapest felsőoktatási intézményeiben).

Eger város külön minőségirányítási programot is kidolgozott a város közoktatásának minőségi ellenőrzése, fejlesztése érdekében. A program célja a minőségi oktatás terjesztése, a munkaerő-piaci igényeknek való jobb megfelelés, ezen keresztül a térség társadalmi, gazdasági integrációjának előmozdítása. A program része az élethosszig tartó tanulás lehetőségének biztosítása, hatékony tudásátadás, a demokratikus működés feltételeinek megteremtése.

Intézkedés száma, neve	1.2.1. A VÁROS PROFILJÁNAK MEGFELELŐ, SPECIÁLIS OKTATÁSI TERÜLETEK DEFINIÁLÁSA ÉS ENNEK MEGFELELŐ OKTATÁSI KÍNÁLAT KIALAKÍTÁSA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A sajátos, Eger és adottságaihoz és helyi gazdasági igényeihez igazodó minőségi közép és felsőfokú képzések kialakítása, bevezetése, és fenntartása egyik eszköze lehet a város versenyképessége megőrzésének. Azokat a képzési irányokat kell erősíteni, amelyekre a gazdaság fejlesztésénél szükség lehet, illetve amelyeknek már hagyományai vannak, és/vagy a helyi gazdaság tradícióira építenek.</p> <p>A város és térségének sajátos erőssége a középfokú műszaki képzés kiemelkedően jó színvonala. Az elmúlt évtized fejlesztési irányai azonban nem kedveztek a középfokú szakképzésnek. Ezért a város ipari üzemének fontos utánpótlásképző intézetének helyzete csak időszakosan tekinthető megoldottnak. A szakmunkásképzés fejlesztése csak a helyi vállalkozókkal együttműködve érhető el: a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő gyakorlati képzés erősítése és ösztöndíj rendszer kialakítása, illetve a szakmai képzettséghez szorosan kapcsolódó kulcskompetenciákat (kommunikációs készségek, álláskeresési technikák, munkakultúra, stb.) is fejleszteni kell. Nemzetközi szinten is versenyképes tudást ma már csak az adott szakmához kapcsolódó idegen nyelv ismeretével együtt lehet szerezni.</p> <p>A város már nem tud közvetlen eszközökkel beavatkozni a középfokú oktatás és szakképzés területébe. (nem a város adja a szakmai irányítást), de az iskolaváros jelleg megőrzése érdekében –ahogyan a Főiskolával –szoros és folyamatos együttműködést valósít meg a feladatellátásért felelős állami szervezettel a KLIK-kel.</p>

Intézkedés száma, neve	1.2.2. AZ ESZTERHÁZY KÁROLY FŐISKOLÁHOZ KAPCSOLÓDÓ K+F+I KÖZPONT KIALAKÍTÁSA, SPECIÁLIS SZAKOK INDÍTÁSA (ZÖLD ENERGIA, SZŐLŐ, BOR, ÉLELMISZER, IDEGEN NYELVI KÖZPONT)
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A főiskola és a város céljainak egyeztetése, integrálása elsőrendű, közös érdek. A cél elérése érdekében elengedhetetlen a diákok és oktatók és kapcsolataik hasznosítása, aktivitásuk és tudásuk bevonása a városi feladatok megoldásába, aktív jelenlétük a város kulturális életében, a város cégeinek munkájában. A versenyképes tudás kialakításán és fenntartásán belül nagyon fontos az Eszterházy Károly Főiskolához kapcsolódó K+F+I központ kialakítása, speciális szakok indítása, illetve az egész életen át tartó tanulás elősegítése. A központ kialakítása összhangban van a főiskola jövőképevel: „a térség szellemi központjaként működő, annak kulturális és gazdasági felemelkedését szolgáló egyetem”.</p> <p>A Főiskola új szakok indítására irányuló lehetőségei természetesen korlátozottak, ám meg kell vizsgálni más - esetenként külföldi - egyetemekkel történő együttműködés (képzés esetleg kar kihelyezésének) lehetőségét (pl. műszaki képzés, turizmus képzés fejlesztése). A tervezett gazdaságfejlesztési lépések erősítéséhez hozzájárul az adott területen képzés indítása és az ehhez kapcsolódó kutatási igény becsatornázása (K+F+I központ, inkubátorház kialakítása).</p> <p>Az Agria-Innorégió Tudáscentrum az Egerfood Regionális Tudásközpont vagy az IKT mind olyan sokrétű kutatói infrastruktúrára támaszkodó, piac képes fejlesztések megvalósítását lehetővé tévő intézmények, melyek a meglévő együttműködések továbbfejlesztésével, illetve új – akár nemzetközi szintű - együttműködés kialakításával a helyi vállalatokkal záloga lehet az innovációnak és az ehhez kapcsolódóan specifikus képzések biztosításnak.</p> <p>A Főiskola és város kapcsolatának erősítésével, illetve együttműködések kiépítése és erősítése a civil szektorral, a művészeti közösségekkel hozzájárulhat ahhoz, hogy a főiskola, mint kulturális tényező is hangsúlyosabban jelenhessen meg a város életében.</p>

Intézkedés száma, neve	1.2.3. A VERSENYSPORT ERŐSÍTÉSE
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Eger város, számos különleges értéke, történelmi öröksége, építészeti emlékei, kitűnő bora mellett a termálvizek a fürdőkultúra, a szárazföldi és vizes sportágak városa is. A különböző sportágakban elért kiemelkedő eredmények hosszú múltra tekintenek vissza. A városban számos sportegyesület működik. Az önkormányzat által kiemelt támogatást élvező sportág az úszás és a póló. Az egri utánpótlásúszók tehetséggondozására a Magyar Úszósövetség is jelentős támogatást biztosít. Az Egri Úszó Klub eredményei és munkája, szervezetsége alapján, már jelenleg is regionális nevelőközpont lett Eger. A siker az önkormányzat, a helyi vállalkozások, szponzorok elkötelezettsége mellett, egyedi létesítménypark meglétének is köszönhető. Egernek unikális lehetősége van a természeti és fizikai adottságok mellett, egy országos, de legalább észak-magyarországi Nemzeti Vízilabda és Úszóközpont létrehozására.</p> <p>A fizikai és sportszakmai háttér mellett Eger oktatási centrum lévén az intézményrendszert az óvodától a főiskola-egyetemig biztosítani tudja. A sportszakmai háttér szakmailag bizonyítottan alkalmas az alapoktól a válogatottságig való nevelésre. Az Eszterházy Károly Főiskola Sporttudományos Intézetében az oktatás és a tudományos kutatás feltételei is adottak. Az egri úszósport hagyománya, jelene alapján a MÚSZ a 2020-ig terjedő időszakban kiemelt, vezető szerepet szán Egernek. A fejlesztés eredményeként Eger nem csak az utánpótlás nevelés meghatározó bázisa lehet Észak-Magyarországon, hanem országos szinten olimpiai és világversenyekekre felkészítő edzőtáborok helyszíne is a vizes sportok és öttusa, triatlon sportágak számára. A célok elérése érdekében infrastrukturális háttér fejlesztésére, felújításokra és új edzőközpont kialakítására van szükség.</p> <p>A versenysportok tekintetében a prioritást élvező vízilabda és úszás mellett területi megoszlásban az alábbi fejlesztések szükségesek:</p> <p>Északi sporttelep: labdarúgás és utánpótlás fejlesztése</p> <p>A Bem utcai sporttelepen – a tömegsport igényeinek kiszolgálása mellett – elsősorban a küzdősportok (birkózás, cselgáncs, karate, vívás stb.) bázisának megteremtése.</p> <p>Az Érsekkerti sporttelepen a Körcsarnok hasznosításával a labdajátékok bázisának kiépítése, (kézilabda, kosárlabda, röplabda) mely kiegészül az utánpótlás nevelést szolgáló „munkacsarnokkal”. A Stadionban az atlétika és futball versenyek és mérkőzések megtartására kerülhet sor.</p> <p>A város területén lévő további pontszerű sporttelepek és létesítmények a városrészi és intézményi igények kiszolgálását célozzák meg. Karbantartásuk és felújításuk a következő időszak feladata.</p> <p>A sportegészségügyi ellátás biztosítására a helyi járó és fekvőbeteg szakellátó intézmény fejlesztése révén lehetőséget kell biztosítani a városnak.</p>

Intézkedés száma, neve	1.2.4. A TEHETSÉGES ÁM HÁTRÁNYOS HELYZETBEN LÉVŐ FIATALOK MENTORÁLÁSA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Az Egerben élő hátrányos helyzetű, illetve roma népesség iskolai végzettsége – ahogyan országos viszonylatban – igen alacsony. A fiatalok iskolába járási hajlandósága az oktatási rendszerben eltöltött évekkel egyenes arányban csökken. Igen alacsony azok aránya, akik érettségit szereznek (10% alatti), és csak néhányan tanulnak tovább valamelyik felsőfokú oktatási intézményben. A versenyképes tudás megszerzését a hátrányos helyzetből induló fiatalok esetében fokozottan kell segíteni. Az önkormányzat ösztöndíj- és ösztönző-rendszer kombinációjával segíti a tanulókat. Fontos, hogy általában a fiatalok számára a lakhatási körülmények támogatásokkal történő javítását előmozdítsuk. A fiatalok olyan iskolai végzettséget szerezzenek, mely lehetővé teszi, hogy később a munkaerőpiacon versenyképesek legyenek. Az állami támogató programok becsatornázása mellett saját segítő hálót és programokat kell kidolgozni. Fontos eszköz a pályaaorientáció. Törekedni kell arra, hogy – főleg szakmunkásképző és középiskolai szinten – csökkenjen a kimaradók, a lemorzsolódók aránya.</p>

1.3. A TÁRSADALMI INTEGRÁCIÓ ERŐSÍTÉSE

A társadalmi integráció erősítésére az élet több területén és több dimenzióban is szükség van. Egyrészt ezt az évtizedet a lazuló generációs kötelekek jellemzik, nő az olyan háztartások száma, akik többé-kevésbé önmagukra utalva élnek. Ezen háztartások között Egerben az egyszemélyes (közel 40%), illetve a gyermekét egyedül nevelő szülő háztartás (több mint 3 ezer háztartás) jelentős súlyt képvisel. Másrészt szükség van a társadalmi szolidaritás növelésére, a diszkrimináció minden formájának megszüntetésére (irányuljon az idősek, nők, fogyatékkal élők vagy romák felé). A területi integrációt is elő kell segíteni. Ennek elérése érdekében meg kell előzni a társadalmilag leszakadó területek kialakulását és megszüntetni a szegregáció minden formáját (iskola, lakóhely).

Intézkedés száma, neve	1.3.1. A TÁRSADALMI EGYENLŐTLENSÉG CSÖKKENTÉSE
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésének eszköze lehet az iskolai végzettség növelése (szakma szerzése) a foglalkoztatás bővítése, a munkaerő-piaci integráció elősegítése, a megfizethető lakáskonstrukciók számának növelése.</p> <p>A foglalkoztatás bővítését elsősorban szakképzéssel és új munkahelyek teremtésével kell ösztönözni. Egyszerre kell megközelíteni a munkaadói és munkavállalói oldalt. Nem csak képzéseket és átképzéseket kell indítani, hanem munkahely-teremtő, elhelyezkedést segítő programokat kell bevezetni. Ezek az intézkedések nemcsak rendszeres és legális jövedelemforrást, hanem az élet más területein megvalósuló integrációt is jelentenek, többek között a saját lakókörnyezet fejlesztésén keresztül is.</p> <p>Egerben, ahogy minden településen, folyamatosan nyomon kell követni az iskolákban tanuló diákok összetételét. Amennyiben a hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulók iskolák és tagintézmények közötti megoszlása egyenetlen, lépéseket kell tenni a szegregáció oldására.</p> <p>Az egriek számára az oktatási közszolgáltatások szinte mindegyike helyben megtalálható, azonban a pályaválasztási tanácsadást erősíteni kell.</p> <p>Az önkormányzatnak támogatnia kell a fiatalok szabadidős sporttevékenységeit. E tevékenységek elő kell, hogy segítsék a hátrányos helyzetű fiatalok és a kisebbségi csoportok társadalmi integrációját is.</p>

Intézkedés száma, neve	1.3.2. A LEROMLOTT ÉS LEROMLÁSSAL FENYEGETETT VÁROSRÉSZEK FEJLESZTÉSE, FELZÁRKÓZTATÁSA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Eger helyzete kedvezőnek mondható, hiszen a városban nincsenek nagy kiterjedésű szegregátumok. A város hátrányos helyzetű lakossága a Béke-telepen és a Verőszalán koncentrálódik. E területek mellett vannak olyan fizikailag leromlott, szegregációval veszélyeztetett területek (vagy házak), melyek magára hagyása ilyen jellegű folyamatok elindulását, illetve felerősödését hozhatja magával (pl. Tetemvár utca, vagy a paneles technológiával készült épületek egy része). Emiatt a várost érintő fejlesztési programok tervezésénél ez utóbbi területek fejlesztésének szükségességét is szem előtt kell tartani. Általában véve cél a lakókörnyezet fizikai javítása, a szociális biztonság megteremtése, a szegregáció oldása építve az erős civil jelenletre.</p> <p>A fizikai, műszaki szempontból szélsőségesen rossz helyzetben lévő, társadalmilag hátrányos helyzetű népességű területek esetében a rehabilitációt, komplex megújítási programokkal, a helyben lakók közreműködésével kell elvégezni. A lakótelepek (északi lakótelep) rehabilitációjának célja a lakótelepi környezet, épületállomány megújítása mellett a társadalmi problémák kezelése, a szociális biztonság megteremtése. Az eddig elért eredmények fenntartására a korábban megkezdett rehabilitációs programokat folytatni szükséges.</p>

1.4. SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÓ ÉS TÁMOGATÓ RENDSZEREK FEJLESZTÉSE

Egy-egy településen lakók életminőségét jelentős mértékben meghatározza a humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, kultúra, szociális ellátórendszer) elérhetősége és azok minősége. Az is fontos követelmény, hogy az ellátórendszer a városi lakosság összetételére optimalizált legyen (pl. területileg a korösszetétel, élethelyzet szerint), és olyan rugalmasá váljon, hogy a bekövetkező változásokat könnyen követni tudja. Eger lakosságának korfája a 2001-2011-es időszakban az idősebbek irányába tolódott: több, mint 5%-kal növekedett a 60 év feletti lakosok, miközben közel 3%-kal csökkent az 18-59 évesek aránya. A lakosság megközelítőleg 30%-a tartozik nyugdíjból és különféle szociális ellátásokból élők csoportjába. Mindez jól jelzi, hogy a következő évtizedekben az ellátórendszereknek egyre nagyobb arányban kell felkészülnie az idősek, és a szociális problémával küzdők segítésére, igényeinek kiszolgálására. Az egészségben megélt évek növelhetők az egészségre nevelés, a tömegsport elterjesztése, a tudatos táplálkozás, stb. segítségével, és ezzel az ellátórendszerek terhei csökkenthetők. A hatékony és adekvát szociálpolitikai beavatkozás a helyi társadalmak szintjén szervezhető meg legjobban.

Intézkedés száma, neve	1.4.1. A LAKOSSÁG KORÖSSZETÉTELÉHEZ RUGALMASAN IGAZODÓ ELLÁTÓ ÉS TÁMOGATÓ RENDSZER KIALAKÍTÁSA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A településen lakó emberek életminőségét jelentős mértékben meghatározza a rendelkezésre álló humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, kultúra) elérhetősége és azok minősége. Eger helyzete a humán közszolgáltatások terén kedvező. A népesség európai szintű elöregedési tendenciája miatt viszont fel kell készíteni az ellátórendszert arra, hogy bizonyos tevékenységekre és szolgáltatásokra a jövőben nagyobb számban és eltérő minőségben lesz igény. Feladat az ellátórendszer területi kiegyenlítettségének megvizsgálása és a megfelelő pontokon (az életkori csoportok sajátos igényeinek megfelelő) fejlesztése. (Egészségügyi alapellátás korszerűsítése, eszközállományának felújítása (pl. háziorvosi rendelők, fogászatok), szociális alap- és szakellátások rendszerének fejlesztése (pl. hajléktalanszálló korszerűsítése, eszközállomány felújítása, bővítése, az időseket ellátó intézmények kapacitásának bővítése és az intézményrendszer minőségi fejlesztése, időskorúak nappali és ápoló-gondozó ellátórendszerének bővítése új intézmények létesítésével, meglévő intézmények férőhelyszámának emelésével.) Érdemes figyelmet fordítani az egészségügyi szakellátó rendszer (járó és fekvőbeteg szakellátó egyaránt) kapacitás és profil tervezésére is, ugyanis az idősödő lakónépesség számára a mozgásszervi és egyéb rehabilitációs ellátási formák biztosítása kiemelt cél kell, hogy legyen.</p> <p>Az egeri egészségügyi alapellátás magas színvonalú. A lakossági korfa idősek irányába való eltolódásából adódó feladatok közé tartozik az idősek aktív életviteléhez szükséges rekreációs, sport, kulturális és oktatási célú foglalkoztatásuk feltételrendszerének megteremtése.</p> <p>A város számára elengedhetetlen, hogy a Megyei Kórház tervezett első ütemű rekonstrukciója megvalósuljon és azt kövesse a második ütem fejlesztése. Egy jól működő magas színvonalú kórház, alappillére az egészségügyi ellátásnak.</p> <p>A kórház fejlesztése a megyei fejlesztési tervekkel összhangban valósulhat meg. A város a településrész fejlesztése szabályozása során (közlekedés, parkolás) kiemelten kezeli a kórház igényeit, bérlakás programjába beépíti a kórház munkaerő biztosításából fakadó feladatokat.</p> <p>Az infrastrukturális fejlesztések mellett fontos még az egészséges táplálkozás és a rendszeres sporttevékenység beemelése a hétköznapokba.</p>

Intézkedés száma, neve	1.4.2. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD, AZ AKTÍV KIKAPCSOLÓDÁS FELTÉTELEINEK JAVÍTÁSA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	Ahhoz, hogy a Eger lakosságának egészségügyi helyzete javuljon, át kell értékelni a megelőzés-gyógyítás viszonyt. Kiemelt hangsúlyt követel a mozgásra nevelés erősítése, a szemléletformálás, nemcsak a fiatal, hanem az idős nemzedékek körében is. Az idősek számának növekedése előreláthatólag egyre nagyobb terheket ró az amúgy is túlterhelt egészségügyi ellátórendszerre. Az átlagéletkor hosszabbodásával - lakosság egészségi állapotának tartós javulása érdekében - már fiatal kortól kezdve hangsúlyt kell helyezni a prevencióra és az egészségmegőrzésre és a mozgásra nevelés erősítésére az oktatási, kulturális és sport célú intézményekkel, szervezetekkel együttműködésben. A sport az aktív kikapcsolódás eszközeként a város számára az egészségmegőrzés terén stratégiai húzóágazattá válhat. Ennek egyik módja az egészséges életmód (ezen belül az egészséges táplálkozás) terjesztése és a mozgás helyszíneinek bővítése, megteremtése. Szükség van az edzéslehetőséget biztosító és a tömegsport végzésére alkalmas infrastrukturális feltételek kiépítésére. Nélkülözhetetlen továbbá a kiszolgáló sportlétesítmények térbeli eloszlásának racionalizálása. Szükség van továbbá közösségi akciók, kampányok, tömegsport napok szervezése, támogatására.

2. Gazdaság

Átfogó cél

Eger város kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági és területi fejlődési feltételeinek megőrzése, javítása a városgazdaság harmonikusabbá tétele, elsősorban a magas hozzáadott értéket előállító (tudásintenzív) tevékenységek és helyi-térségi együttműködések révén.

2014-2020 közötti időszak fejlesztéseinek legfontosabb eleme a gazdaságfejlesztés. A fentiekben megfogalmazott átfogó célok elérése az életminőség javításával együtt és nem annak rovására kell, hogy megtörténjen. Az átfogó célok elérése érdekében elengedhetetlen az uniós források befektetés célú felhasználása, a hiányzó infrastrukturális elemek megvalósítása, a nagyvállalatok és a KKV-k közötti gazdasági együttműködés növelése, a hozzáadott értékre (tudásintenzitásra) alapozva a gazdaság diverzifikálása, ezen belül a K+F+I+O súlyának növelése, az egészséggazdaság, az idegenforgalom jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése. Cél a versenyképesség javítása, beszállítói program K+F+I erősítése. Korszerű gépipar, szőlészet-borászat fejlesztése, helyi gazdaság, és azon belül a hagyományos minőségi élelmiszer- és kertészeti termelés, állattenyésztés bővítése és az e szektorokhoz tartozó feldolgozási, értékesítési, pénzügyi, logisztikai szolgáltatások kialakítása a várostérség bevonásával. A tágabban értelmezett helyi gazdaság erőforrás-szükségletének kielégítésében cél a megújuló energia minél nagyobb arányú használata (pl. üvegház, hűtés-fűtés, hulladék újrahasznosítás).

Célkitűzés, hogy az átfogó célokban megfogalmazottak szervezeti és értékelési (minősítési) formát, továbbá aktív cselekvési programrendszert is öltson:

- 1) Javasoljuk létrehozni az Egri Tudásklaszter hálózati szerveződést a helyi adottságok együttműködésen alapuló érvényesítése érdekében, a K+F+I+O erősítésével.**
- 2) „Eger a minőség városa” – „EQ”.**

A város szlogenje: „Eger a minőség városa”. Ennek a gyakorlati értelmezhetősége céljából javasoljuk fokozatosan felépíteni az „EQ-rendszer”-t, amely az Egerben készült, alkalmazott, felfedezett,

bemutatott és bevezetett minőségi termékeket, eljárásokat, szolgáltatásokat, teljesítményeket és eredményeket hivatott minősíteni. Az EQ elvárt hatása, hogy elinduljon egyfajta egri „tisztasági verseny”, hogy a gazdasági, a kulturális és a közéletben elsődleges motiváció legyen a minőségi munka. A gyakorlatban, a jellegzetesen formatervezett EQ-jelet (minősítést) fogja megkapni pl. termék, műszaki eljárás, találmány, szellemi, ill. sport teljesítmény, élelmiszer, bor, előadó-művészeti produkció, szolgáltatás, balneológiai terápia, oktatási kurzus, módszer, rendszeres megrendezett esemény.

Cél, hogy az EQ megjelölésnek számottevő marketing-hatása legyen, növekedjen a díjazott termék iránti kereslet. Ki kell dolgozni az EQ piaci bevezetését, mivel ennek – az egri minőség hírének – kitüntetett jelentőségűnek kell lennie mind a hazai, mind a külföldi piacokon. Az EQ cím visszavonható, ezért elvesztésének veszélye érdekeltté teszi az alkotókat az egri minőség fenntartásában.

Az EQ-rendszer javasolt alrendszerei:

- EQ – Eger Quality, azaz Egri Minőség. Az odaítélt minősítés megjelenik terméken, szolgáltatáson, cégnéven, reklámban, kiadványban.
- EQ – Eger Quotient, azaz egri (minőség)hányados. Ez a továbbiakban kidolgozandó, összetett jelzőszám (indikátor), amely a minőség szintjét hivatott mérni, az egri termékek brand-építésének egyik nélkülözhetetlen eszköze a piaci versenyhelyzetben.
- EQ – Eger Qualification, azaz egri minősítési eljárás. Az eljárást minősítő testület, pl. az Egri Tudásklaszter grémiuma végzi el, és odaítéli a formatervezett EQ-jel használatát különböző egri szellemi vagy anyagi termékek esetében:
 - gazdasági eredmény, pl. ipari termék, bor, élelmiszer, szolgáltatás, turisztikai-, gasztronómiai-, megújuló energiahasznosítási teljesítmény,
 - oktatási módszer, kurzus, siker,
 - egészségügyi terápia, gyógyászati eszköz, rendszeresen megrendezett esemény,
 - kulturális produkció, sport teljesítmény,
 - K+F+I eredmény, találmány, műszaki eljárás
 - közintézményi szolgáltatás.

EQ minősítést kaphat bármilyen intézmény, szervezet, személy, közösség is. Az EQ címet (kitüntetésként) rendszeresen megrendezett ünnepség keretében adják át.

- - EQ – Eger Quarterly, azaz negyedévente megjelenő folyóirat, amely beszámol az egri gazdasági és közélet pozitív fejleményeiről, tervekről, eredményekről, minősítésekről, közli az egri minőség-indikátor alakulását.

A megvalósításról. Csak arra lehet stratégiát építeni, aminek van alapja: városi hagyománya, működő gyakorlata, ígéretes érvényesítési esélye. Ez azt jelenti, hogy a város adottságaira, lehetőségeire kell stratégiát építeni, és ahhoz szükséges uniós támogatásokat keresni, befektetőket vonzani.

Mindez új gazdasági tartalmú projektek indítását is feltételezi:

- Egri Tudásklaszter
- Helyi-térségi gazdaság építése
- Egészséggazdaság és a gyógyturizmus együttes komplex fejlesztése,
- EQ-rendszer felépítése és alkalmazása.

2.1. JÁRMŰIPAR ÉS KAPCSOLÓDÓ ÁGAZATAINAK FEJLESZTÉSE ÖNKORMÁNYZATI ESZKÖZÖKKEL

A város gazdasági potenciáljának növelése érdekében, a hagyományokra épülő, az adottságokat jobban kihasználó komplex gazdaságfejlesztésre, ezen belül térségi iparfejlesztésre van szükség. Cél a népesség fogyásának megállítása érdekében a kvalifikált munkaerő megtartása, melynek érdekében a minőségi életkörülmények megteremtése mellett a legfontosabb a munkahelyteremtés. A város tradicionális térszerkezete, jelentős műemlékvédelmi területe, történelmi belvárosa, természeti környezete korlátozott lehetőséget ad gazdasági övezetek, ipari területek kialakítására. A jármű- és elektronikai ipar a Közép-Európai régióban folyamatosan bővülő, innovatív ágazat, amely épít a hazai munkakultúrára, a termelési hagyományokra és meglévő épített és humán infrastruktúrára. A hevesi, észak-alföldi térségben jelentős potenciállal rendelkezik, különösen a K+F+I területén. Egy kiemelt jármű és elektronikai ipari térség lehetséges központja a hevesi, észak-alföldi térségben Eger (Eger-Gyöngyös-Hatvan tengely, Jászberény, stb.). A 2014-2020 európai uniós programozási időszakban a járműipar és a K+F+I stratégiai jelentőséggel bíró gazdasági ágazatok.

Intézkedés száma, neve	2.1.1. TÉRSÉGI IPARI-GAZDASÁGI TERÜLET KIALAKÍTÁSA A VÁROS DÉLI IPARTERÜLETEIN
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A helyi vállalkozások bevonásával, térségi iparfejlesztési stratégia kidolgozása szükséges a 2014-2020 időszakra. Hevesi vagy Észak-alföldi Járműipari és Mechatronikai Központ, kiemelt járműipari fejlesztési, beruházási térség kialakítása valósul meg. A komplex, térségi gazdaságfejlesztés szükségességét indokolja a termelési hagyományok, a meglévő humán- és műszaki infrastruktúra, a gazdaságföldrajzi elhelyezkedés, a bővíthető felsőoktatási kapacitás, innovációs képesség, amelyek a fenntartható, együttműködésen alapuló térség- és városfejlesztés alapját képezik. A terület- és településfejlesztési hatás mellett a legfontosabb hatásterületet a beszállító-, és vállalkozásfejlesztés, valamint a K+F+I+O szektor képezi.</p> <p>A déli iparterületek fejlesztése, a gazdasági beruházások során kiemelten kell érvényesíteni a környezetvédelmi szempontokat, összefüggésben a minőségi gazdaság- és városfejlesztés céljaival.</p> <p>A déli iparterületek rendelkeznek nagyobb összefüggő, eddig be nem épített területekkel. A régi rendezőpálya udvar és térsége, volt kertészeti területekkel és Andornaktálya közeli beépítetlen területeket jelent első sorban, ahol lehetőség van a szomszédos települések irányában is egy térségi ipari-gazdasági övezet kialakítására. A déli ipari területek városszerkezeti szempontból kedvező helyen vannak, hiszen közútról és vasútról is megoldható a megközelítésük. A tervezett fejlesztés hatására mintegy 20 hektáron valósulhat meg ipari-gazdasági terület kialakítása.</p>

Intézkedés száma, neve	2.1.2. MAGAS SZINTŰ OKTATÁS, TOVÁBBKÉPZÉS MEGSZERVEZÉSE A CÉGEK BEVONÁSÁVAL
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A komplex munkahelyteremtő és innovatív térségi iparfejlesztés eredményes megvalósításának feltétele az igényalapú, a vállalkozásokkal együttműködő helyi képzési, oktatási, kutatási rendszer kiépítése. A program három pillére a szakképzés és felnőttoktatás (1), a felsőoktatás (2) és a kutatás-fejlesztés (3). A program fő kezdeményezői, résztvevői: az önkormányzat, Eszterházy Főiskola, járműiparhoz kapcsolódó cégek, gazdasági kamara, Klebelsberg Központ, más intézményfenntartók (alapítványok, egyház).</p> <p>(1) térségi képzési és munkaerő-piaci adatbázis létrehozása, vállalati együttműködésben zajló gyakorlatorientált képzés (tanműhelyek), képzési, átképzési és foglalkoztatási programok, pályaaorientációs és mentorprogramok, szakmai és képzésmarketing.</p> <p>(2) térségi oktatási koncepció, felsőoktatási szerkezet átalakítása, a piaci igényekhez illeszkedő mérnöki, műszaki, közgazdasági, logisztikai szakok-szakirányok indítása (műszaki campus), duális képzés (oktatási intézmények és vállalatok együttműködése), térségi kompetenciaközpont kialakítása, tananyagfejlesztés, oktatási-képzési infrastruktúra-fejlesztés (campus, tanműhelyek, stb.).</p> <p>(3) vállalati K+F kapacitás bővítése, inkubációs programok, térségi tudásbázis (jó gyakorlatok, kutató-fejlesztő infrastruktúra leltár, stb.), tudás- és innovációalapú technológia-átadás (-átvétel, -megosztás), vagyis kutatóintézetektől vagy felsőoktatási intézményektől szerzett ötlet, ill. technológia</p>

	licenc-eljárás keretében történő gyakorlati alkalmazására (innováció-transzfer) alapított vállalkozások (spin-off cégek) és induló innovatív vállalkozások (start-up cégek) támogatása, kutatási projektek indítása. A három pillér együttes – azaz a K+F+I+O – alkalmazása Egerben, a résztvevők hálózattá szervezése hozzájárul az Egri Tudásklaszter kiépítéséhez.
--	--

2.2. EGÉSZSÉGGAZDASÁG JÖVEDELEMTERMELŐ KÉPESSÉGÉNEK ÉS MUNKAHELYTEREMTŐ HATÁSÁNAK NÖVELÉSE

A 2010-ben kidolgozott Új Széchenyi Terv a Magyarország jövőképeinek eléréséhez hét kitörési pontot határozott meg, melynek az első helyen kiemelt eleme a határozott turisztikai hangsúlyokat tartalmazó Gyógyító Magyarország – Egészségipari Program volt (ennek keretében került sor többek között az Egri Termálfürdő fejlesztésére is). Az egészségipar és a turizmus szoros szinergiában működő gazdasági ágazatok, amelyek fejlesztése esetében a fürdők egészség-megőrzési és gyógyászati hasznosításától kezdve az innovatív, valamint költséghatékony orvosi kezelések komplex turisztikai szolgáltatáscsomagban történő értékesítéséig nagy lehetőségek rejlenek. Az Országos Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Igazgatóság (OGYFI) 16 gyógyhelyet tart nyilván, amelyek közül 14 településen a központi attrakció a gyógyfürdő. A 2014-2020 egészségipari-turisztikai fejlesztések helyszínei a minősített gyógyhelyek közül azon települések, ahol nemzetközi jelentőségű fürdő található, köztük Eger városa is. Az ÚSZT egészségipari programja keretében lehetőség nyílik olyan komplex, egységes szemléleten alapuló fejlesztésekre, ahol az önkormányzat és a vállalkozások együttműködve valósítják meg a gyógyhelyi kínálat hiányzó elemeinek létrehozását célzó beavatkozásokat. A hazai turizmus egyik és elsőszámú kitörési pontját a termálfürdő turisztikai célú hasznosítása jelenti, amely által Magyarország Európa egészség-turisztikai központjává válhat. A hazai fejlesztéspolitika a „gyógyító víz” és a „regeneráló víz” fejlesztési irányra fókuszál, a „szórakoztató víz” (wellness és élményfürdők) típusú szolgáltatások elterjedésének fejlesztéspolitikai támogatása helyett.

Intézkedés száma, neve	2.2.1. TERMÁLKINCS HASZNOSÍTÁSA EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS, GYÓGYÍTÁS, REKREÁCIÓ CÉLJÁRA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Egerben folytatni szükséges a fürdők előző programozási időszakban megkezdett szolgáltatás-, és infrastruktúra-fejlesztést szolgáló programját a termálfürdőhöz kapcsolódó kiegészítő turisztikai (kulturális, öko-, lovas-, kerékpáros, wellness, kiránduló stb.) szolgáltatások fejlesztése mellett, a kereslet által indokolt, de jelenleg hiányzó szálláshelytípus fejlesztése/ korszerűsítésére kell sort keríteni. Emellett a településképet alakító, elsősorban a közösségi terekre fókuszáló fejlesztésekre (közterület-rehabilitáció folytatása, parkosítás, információs pontok létrehozása, stb.) is szükség van. Az egri turizmus termálfürdőre épülő egészség-gazdaság alapú továbbfejlesztését indokolja, hogy a termálfürdők fizikai és kémiai összetétele, valamint az egészségügyi szaktudásra alapozott egészségmegőrzés, a gyógyítás és a rehabilitáció a turisták számára nyújtott rekreációs szolgáltatásokat magas hozzáadott értékű elemekkel egészíti ki.</p> <p>Mindezzel és az idegenforgalom-, ill. a megújuló energiahasználat fejlesztésével összefüggésben, szükséges a termálfürdő-termelő kapacitás felújítása/fejlesztése, valamint új, termálfürdőre alapozott kínálatbővítés és a szállodafejlesztések ösztönzése.</p> <p>Eger város számára kiemelt cél a sportkultúra fejlesztése. Az egri adottságok kiválóan alkalmasak a sport és az egészség-gazdaság összekapcsolására. Az egészség-gazdaság talán legnagyobb kihívása a betegségek megelőzése, az aktív, egészséges életmód minél szélesebb körű elterjesztése. Kiválóan lehet építeni az egri termálfürdőre, valamint az erős sportmagányokra. Szükség van azonban létesítmény-fejlesztésekre (Városi Stadion és a szomszédos sportlétesítmények, Dobó laktanya, oktatási intézmények, stb.).</p> <p>Az egészség-gazdaság kiterjesztése a kórházak, rendelők ingatlanain kívülre és a KKV-k, a helyi gazdasági szereplők intenzív bevonása hozzájárul a jövedelemtermelő és munkahelyteremtő képesség növeléséhez.</p>

Intézkedés száma, neve	2.2.2. A VOLT DOBÓ ISTVÁN LAKTANYA SZOLGÁLTATÓ ÉS TUDÁSKÖZPONTTÁ ALAKÍTÁSA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Eger belterületén városszerkezeti szempontból kiváló helyzetben van a Dobó István laktanya, a város egyik „barnamezős” területe. Az ingatlan együttes alkalmas az alkonygazdaság, oktatási és IT szolgáltató központ befogadására, illetve gyógyászati tevékenységek és azok utáni rehabilitáció, kialakítására. Nemzetközi hálózatok részeként ún. „Back Office” szolgáltató központ kialakítása is elképzelhető, mely kvalifikált fiatal munkaerő letelepedését ösztönözheti. A tervezett funkció és a fejlesztés volumene, gazdaságos megújuló energia kiterjedt alkalmazását támogatja.</p> <p>A volt Dobó István laktanya újrahasznosításával Eger belterületén közel 38 ezer m²-en hajtható végre fejlesztés. A földterület jelenleg állami tulajdonban, Honvédelmi Minisztérium kezelésében van.</p> <p>Az ingatlan hasznosítási lehetőségei:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. gyógyászati, illetve azok utáni rehabilitáció, oktatás, és IT szolgáltató kp kialakítása: továbbképző központ kialakítása, előadások, tréningek, megtartása mellett, akár szanatóriumi, kórházi egészségügyi funkciók, kapcsolódó szálláshelyek kialakítása II. „Back-Office” szolgáltató kp. üzemeltetése, ahol a magasan képzett, idegen nyelveket beszélő munkaerő lakást, és munkahelyet is talál. III. Állami funkciók ide telepítése, felhasználható ingatlanok gazdasági célú hasznosítása, kormányzati decentralizáció lehetséges célterülete. A fejlesztés során különös figyelmet kell fordítani a létesítmény környezetében található magas színvonalú kertvárosi lakóövezetre. IV. Idősek elhelyezése: Az épületkomplexum és a nagy méretű belső területeken kialakítható park kiválóan megfelel idősek elhelyezésére, gondozására, a látogatók fogadására. Az adottságok lehetővé teszik külföldi idős vendégek befogadását, gondozását, szálláshelyek kialakítását a látogatók számára.

Intézkedés száma, neve	2.2.3. SPECIÁLIS GYÓGYKEZELÉSEK PIACI HELYZETÉNEK JAVÍTÁSA (PL. FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐK, IMPLANTÁCIÓ, GYÓGYÁSZATI ELLÁTÁSOK)
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Illeszkedve a nemzeti turizmusfejlesztési koncepció egészségturisztikai célkitűzéseihez és fejlesztési irányaihoz, javasolt a 2.2.1. intézkedéssel összhangban az egészségipari, egészségturisztikai fejlesztések során a fogyatékossgal élők ellátására szakosodott központ, terápiás helyek kialakítása, mivel a képzett konduktorok a kialakított helyszínekre utazva tudnak terápiás csoportokat vezetni, így a hálózatos működés kialakítható. Az egyes ortopéd-traumatológiai műtéteket követően a gyógyfürdők megfelelő szolgáltatás-fejlesztéssel be tudnak kapcsolódni a műtéti eredményt befolyásoló korai rehabilitációs ellátásba. A különböző implantációs termékek (pl. gerinc-, térd-, csípő-, fogprotézisek) előállítására, a műtéti eljárás betanítása a város egyik vezető egészséggazdasági szakágának kell lennie. A szakág piaci terjeszkedésében hosszú távon is nagy lehetőségek vannak. A lehetőség valóra váltásához szükséges fejleszteni a balneológiai (gyógyfürdőtani) terápia szolgáltatásokat, mindehhez kapcsolódóan a szálloda- és vendéglátóipart, a „klinikai és gyógyturizmust” a külföldi kapcsolatok építésével, marketing-tevékenységgel (brand-építéssel).</p>

2.3. IDEGENFORGALOM JÖVEDELEMTERMELŐ KÉPESSÉGÉNEK ÉS MUNKAHELYTEREMTŐ HATÁSÁNAK NÖVELÉSE

A turizmus hazánkban a 2014-2020 időszakban a nemzetgazdaság egyik kiemelt ágazatának számít, mind társadalmi, mind gazdasági-versenyképességi potenciáljai és hatásai révén (forrás: Nemzeti Turizmusfejlesztési Konceptió 2014-2024). Társadalmi-fenntarthatósági szempontból a turizmus az életminőség javításának egyik lényeges eszköze, elősegíti a fizikai és lelki egészség megőrzését és megtartását (lásd 2.2.), hozzájárul az egyén és a közösség jól-létéhez, erősíti a közösség összetartozás érzését. A versenyképességi szempontból a turizmus a gazdasági növekedés egyik fontos eszköze, jelentős innovációs és értékteremtő képességgel rendelkezik, a KKV-k működésének egyik alapvető területe, jelentős munkahelyteremtő képességgel rendelkezik.

Eger belvárosa évtizedekkel ezelőtt elindult egy forgalomcsillapítottabb, gyalogos prioritású irányba, amelynek hatására a középkori városmag turisztikai-idegenforgalmi vonzása megnövekedett. Ugyanakkor a meglévő történelmi utcák, terek, zöldfelületek és a fő attrakciónak számító vár környezeti állapota, az épített környezet minősége még számos elvégzendő rendezési feladatot jelent az esztétikusabb, vonzóbb környezet kialakításában. Mindezek mellett indokoltá vált a gyalogos prioritású, vegyes forgalmú zónák kiszélesítése, illetve a belváros és a történelmi pincesorok gyalogos, kerékpáros, és környezetbarát járművel felárt közvetlenebb kapcsolatainak megteremtése. Mindezek mellett a borászati ágazatban a történelmi borvidék turisztikailag is fontos és kiemelt helyszíneinek infrastrukturális és környezeti minőségének feljavítása, a XXI. századi igényekhez igazodó fejlesztése lehet fontos cél. A turisztikai kínálat harmadik pillére a termálturizmus (egészségturizmus), amelyhez a jelenleginél sokkal jobban kell koncentrálni a háttér egészségipar, helyben elérhető terápiás egészségügyi szolgáltatások javítására, fejlesztésére, a termál és a borturizmus, mint egészség és életmód turizmus szolgáltatásainak szinergikus fejlesztésére. (A termálvíz hasznosítására, pl. fűtés, melegvíz, kiterünk a 3.2.3-as pontban is.)

Napjainkra az aktív turizmus növekvő jelentőségű turisztikai ágazattá válik Egerben és környékén, amely felveti a kínálat fejlesztési szükségességét ebben a turisztikai szegmensben is.

Intézkedés száma, neve	2.3.1. AZ EGRI VÁR ÉS KÖRNYEZETÉNEK ÚJ SZEMLÉLETŰ MŰSZAKI ÉS ATTRAKCIÓ FEJLESZTÉSE
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	Az egri vár, hazánk egyik leglátogatottabb műemléke és múzeuma, mégis műszaki állapota, marketing programja új átgondolt fejlesztéseket igényel. Elkészült az Egri Vár stratégiai fejlesztési terve, melyben műszaki és programelemek megvalósításának, a vár különböző részeinek - középkori püspöki palota, provizori palota – rekonstrukciója, újjáépítése, új vonzó programelemekkel megtöltése fogalmazódik meg. A fejlesztés keretében elvégzendő feladatok többségében építészeti, zöldfelület-rendezési, régészeti és restaurációs munkálatok, alapinfrastruktúra-korszerűsítés, ill. az attrakció- és élménytartalom bővítése, a belső enteriőrök élményszerű kialakítása. A javasolt fejlesztések végrehajtásának első lépéseként, egy muzeológiai, műemlékvédelmi program kidolgozása indokolt, mely konkrét alapot jelenthet pályázati források megszerzéséhez. Megoldandó feladat a Vár környékének parkolási problémája.

Intézkedés száma, neve	2.3.2. BORÁSZATI ÁGAZAT FEJLESZTÉSE A HELYI TERMELŐK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A történelmi múltú pincesorok (Verőszalai pincesor, Szépasszony-völgyi pincesor, Farkasvölgyi pincesor, Kőlyuktetői pincesor, Kistályai úti pincesor, Nagykőporos pincesor) és a Város alatt húzódó pincerendszer rekonstrukciója, a pincesorok és környezetük egységes arculatának megteremtése, a leromlott vagy esztétikailag megkérdőjelezhető épületállomány köztérrendszer rendezése, a pincesorok azonos minőségű és kihasználtságú turisztikai működtetése hatalmas elvégzendő feladatként jelenik meg. A pincesorok rekonstrukciójával összhangban szükséges egy olyan gyalogos prioritású tematikus sétányhálózat létrehozása, amely a belvárosból (buszpályaudvar területéről), mint információs pontról kiindulva kijelöli a pincesorok megközelíthetőségét, városképi szempontból is értékes útvonalakon keresztül. Olyan tematikus útvonalakra van szükség, amelyek Eger borturisztikai tengelyeit kötik össze. E sétányhálózatokat időszakos gasztronómiai fesztiválok és termelői kirakodó vásárok befogadására is alkalmassá kell tenni. Az egri történelmi borvidék megújításának kapcsolódó infrastrukturális feladatként jelentkezik a pincesorokhoz és nevezetes dűlőkhöz vezető külterületi úthálózatok rekonstrukciója, a csapadékvíz és belvíz elleni védekezés magasabb szintjének kiépítése is. Az Egri Borvidék jobb pozicionálása egységes piaci és turisztikai fellépést igényel, ezért szükséges a szőlő-borágazatban érdekeltek együttműködésének segítése. A „Város a város alatt” projekt megvalósítását kínáló belvárosi pincerendszer hasznosítása, az önkormányzati és az Egri Egyházmegye érdekeinek harmonizálása is ebbe a csomagba tartozó, hatalmas léptékű feladat.</p>

Intézkedés száma, neve	2.3.3. PROGRAM, KÍNÁLAT BŐVÍTÉSE MINŐSÉGI ELEMekkel, BELVÁROS, SPORT- ÉS ÖKOTURIZMUS
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A Belváros közterületi rendszerének és a belvárosi épülettömbök belső kertjeinek, tereinek hangulatos, vendéglátás és kulturális célokat szolgáló minőségi arculattudatos megújítása, a lehetőség szerinti utcafásítás, zöldterület fejlesztés és az Eger-patak belvárosi szakasza mentén a vízfelülettel való közvetlen kapcsolatok javítása olyan turisztikai célú beruházás sorozat, amely minőségileg javíthatja Eger turisztikai vonzókéességét, a közterület minőségi javításán keresztül ösztönzi a magán ingatlanok homlokzatainak, illetve a boltok, vendéglátó helyek portáljainak renoválását, megújítását. A közterületi minőség javítása kiemelten fontos a Belváros és a kapcsolódó területek, az Eger-patak belvárosi szakasza, az egri Minaret, az Egri vár lábainál található közterületek, és a hóstyák központjai (városkapuk) környezetében.</p> <p>Az idegenforgalmi program bővítésének egyik legnagyobb lehetősége a termásvíz hasznosítása, a gyógyvíz és a gyógyászat jelenleginél hatékonyabb összekapcsolása. Az egészséggazdaság e szegmensének előnye, hogy a szezonális hatás nem erős, és az egészség állandó keresletet jelent. A főbb, egészséggel kapcsolatos egri turisztikai szakágak: klinikai, fogászati, balneológiai, rekreációs turisztika, amelyekhez szervesen tapad a minőségi szállodai, vendéglátóipari, kulturális kínálatbővítés.</p> <p>Eger város számára kiemelt cél a sportkultúra fejlesztése. Az egyes sportágak fejlesztése mellett az egri adottságok kiválóan alkalmasak a sportszerű életmód tágabb felfogására, a turisztikával való összekapcsolására. Az aktív idegenforgalom, a városnéző, a kiránduló, az öko- és a „vizes” turizmushoz széles sportolási és intenzív szabadidő eltöltést biztosító kínálat nyújtható a meglévő sporttelepeken, a zöld környezetben. A fejlesztések fő befogadó, de fejlesztésre szoruló helyszíne a Városi Stadion és a szomszédos sportlétesítmények.</p> <p>Kiemelt hangsúlyt kell helyezni a programkínálat bővítése mellett a létesítmények fejlesztésére, a szervezeti és marketing rendszerek, ill. a tájékoztatás korszerűsítésére, az attraktivitás, a látvány minőségi javítására, a konferencia és a vallási turizmus bővítésére a megfelelő szolgáltatásokkal, szálláshelyekkel, idegenforgalmi csomagokkal.</p>

2.4. A HIÁNYZÓ MAKROSZINTŰ INFRASTRUKTURÁLIS ELEMELK MEGVALÓSÍTÁSA

Eger kiegyensúlyozottnak mondható és sokoldalú gazdaságszerkezettel rendelkezik, amely nagy fejlődési potenciált rejt magában. A lehetőségek kiaknázását meghatározó módon korlátozzák a makroszintű infrastrukturális elemek hiányosságai.

Eger és vonzáskörzete gazdasági-társadalmi fejlődése, az országgal, külfölddel való kapcsolatának fejlesztése elképzelhetetlen a korszerű közúti (autópálya) és vasúti kapcsolatok kiépítése nélkül. Ennek hiánya Eger fejlődésének egyik legnagyobb gátja, és amelynek megoldása meghaladja Eger teljesítőképességét. A gyors, korszerű közúti és vasúti kapcsolat kiépítése ugyanakkor olyan nemzetgazdasági többletet fog eredményezni az ország és a megye számára, amely bőven megtérül a beruházó(k) számára. A beruházás érdekében minden igénybe vehető forrást be kell vonni, és létre kell hozni a megfelelő szervezeti formát. A lehetséges beruházók köre: állam, EU, állami vállalatok (MÁV, Volán) a térségben érdekelt nagy- és közepes vállalatok, önkormányzatok.

A versenyképesség, ezzel együtt a jövedelem-színvonal alakulása az információhoz jutás gyorsaságától, a marketing- és kommunikációs munkától, a piaci tevékenység minőségétől is függ. Makroszintű ügy ezért az info- és telekommunikációs rendszer javítása az önkormányzat, a gazdasági szféra, a lakosság, az intézmények, a vonzáskörzet, ill. az ország többi települései és intézményei között. (A helyi-térségi szintű infrastruktúra-hálózatról lásd 3.1, 3.2 fejezet)

Intézkedés száma, neve	2.4.1. KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLATOK JAVÍTÁSA AZ ORSZÁGOS HÁLÓZATOKHOZ
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A külső közlekedési kapcsolatok fejlesztésének két fő területe:</p> <ol style="list-style-type: none"> Az országos fő közlekedési hálózati kapcsolatokon az eljutási idők csökkentése A város megközelíthetőségének javítása a környező településekről <p>Eger mintegy 20-km-re van a nemzetközi és országos fő hálózati vonalaktól (M3 autópálya, Budapest Miskolc vasútvonal), csak közvetett kapcsolata van a nemzetközi és országos fő közlekedési hálózattal. Az M3-as autópálya füzesabonyi csomópontja a 25-ös főúton viszonylag gyorsan, de csak települési átkelési szakaszok érintésével érhető el. Eger, mint megyeszékhely mind az országos, mind a regionális kapcsolatok terén megkívánja a nagykapacitású, gyorsforgalmú hálózat minél közvetlenebb elérhetőségét. A város régió belüli elhelyezkedéséből, és szerepköréből adódóan ki kell tudnia használni a nemzetközi, és regionális szerepvállalásból származó előnyöket. Ehhez szükséges a gyorsforgalmi hálózathoz való közvetlen kapcsolat, valamint a közlekedési hálózat megfelelő hierarchiájú elemekkel való kiegészítése, törekedve a környezeti ártalmak minimalizálására.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Eger országos és nemzetközi kapcsolatát biztosító M3 autópálya felől a közúti forgalom főutakon (33, 3, 25 sz.) és átkelési szakaszon (Kerecsend) bonyolódik le. Az országos gyorsforgalmi úthálózat hosszú távú fejlesztési programja a nagytávban kiépítendő M25 autópályát fél szélességű (2x1 forgalmi sáv 251. számú főútként) kiépítését a 2014 – 16. közötti időszakra ütemezte. Megvalósításával az eljutás az M3-tól Egerig 7-8 perccel rövidül. A főút autópályává fejlesztése a forgalmi igények előrebecslése alapján csak 2027 után várható. A 80. sz. Budapest – Miskolc vasútvonalon és a 87/a sz. Füzesabony – Eger vonalon a Budapest – Eger intercity járatok 90 perc alatti utazási idővel bonyolítsák le a forgalmat. A város vasútállomástól távolabbi területeinek elérhetőségét az intermodális közlekedési csomópont kialakításán kívül, a vonatoknak az Eger – Putnok vonalán Felnémetig történő közlekedtetésével célszerű javítani. Az erre vonatkozó javaslat a Cifrakapu új megállóhely létesítésével tudja a kapcsolatokat jelentősen fejleszteni. Az Eger-Putnok vasútvonal közösségi közlekedési hasznosításának tervezetét és feltételeit a város megfogalmazta a MÁV felé. 2) Eger és a keletre fekvő környező települések közötti kapcsolatot biztosító országos közutak városi bevezető szakaszain levő szintbeni vasúti átjárók kedvezőtlen hatásának

	<p>megszüntetését, illetve a város keleti városrészei közötti megfelelő színvonalú kapcsolatot a 25. sz. főút keleti elkerülő szakaszának kiépítése biztosítja. Az országos főúthálózat fejlesztési programja a megvalósítást a 2021 – 24 közötti időszakra irányozza elő. A tervezett út nyomvonalára 2x1 sávú keresztmetszettel a belterület keleti határán húzódik.</p> <p>Az úthoz kapcsolódóan történhet meg az Eger – Putnok vasútvonal szintbeni keresztezéseinek rendezése.</p> <p>A város településszerkezeti terve kijelölte a 24. sz. főút bevezető szakasza és a 25. sz. főút keleti elkerülő útvonal között, a belterületet jelentős részben elkerülő út nyomvonalát. Megvalósítását célszerű lenne a 25. sz. főút beruházásához kapcsolódva ütemezni.</p> <p>A Nemzeti Közlekedési Stratégia mellékúthálózat fejlesztési munkarésze a Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyei települések közötti új mellékút kapcsolatot Egerből keletre Ostoros területén a 2503 j. úthoz csatlakozva javasolja kiépíteni.</p> <p>Az úthálózati fejlesztések lehetővé teszik az agglomeráció közösségi közlekedését lebonyolító helyközi autóbuszjáratokon az eljutási idő csökkentését.</p>
--	---

Intézkedés száma, neve	2.4.2. INFO- ÉS TELEKOMMUNIKÁCIÓS RENDSZER JAVÍTÁSA AZ ÖNKORMÁNYZAT, A GAZDASÁGI SZFÉRA, A LAKOSSÁG, AZ INTÉZMÉNYEK ÉS A VONZÁSKÖRZET KÖZÖTT
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Korunk gazdasági fejlődése, azon belül a versenyképesség alakulása az információhoz jutás gyorsaságától, a feldolgozás minőségétől és az érintettekhez való eljutás biztonságától függ. Az egri gazdasági élet szereplőinek gazdasági helyzetállása, sikere nemcsak a saját ágazaton belüli tevékenységétől függ, hanem a város és térsége gazdasági szereplőinek gazdasági helyzetétől is. Mindegyik gazdasági szereplő érdeke a másik jó teljesítménye, létrehozva ez által a sajátos egri szinergikus hatást.</p> <p>Az elektronikus kommunikációs rendszer javításának műszaki feltétele a jól kiépített minőségi hálózati-rendszer rendelkezésre állása. Eger kiépített vezetékes és vezeték nélküli elektronikus hírközlési hálózattal rendelkezik, a jelenlegi igényeket kielégítő műszaki színvonalon. Az elektronikus hírközlő hálózat - amely eredeti kiépítésében az analóg távbeszélő hálózatot jelentette – egyre komplexebb feladatokkal terhelt (internet, IPTV, VOIP). A távlati irány a minél nagyobb sávszélességű adatkapcsolat kiépítése, amelyhez a ma még nem is látható kommunikációs átviteli technikák helybiztosítását kell megoldani alépitményben vezetékesen, illetve vezeték nélkül egyaránt. A meglévő hálózat komplex célú hasznosítási lehetősége, szolgáltatási biztonsága (rendelkezésre állása) ma még korlátozott. A részben föld felett, részben föld alatt kiépített vezetékes hálózat, valamint a részben teljes körű beltéri, részben csak szabadtéri lefedettséget nyújtó, előforduló vakfoltos vezeték nélküli szolgáltatás műszaki fejlesztése szükséges, hogy a minőségi kommunikációs szolgáltatásra alkalmas lehessen. A vezeték nélküli szolgáltatásnál a jelenleg még fejlesztés alatt álló 4G rendszert már követi az 5G rendszer megjelenése, amelyhez megfelelő infrastruktúra kiépítése szükséges. A vezetékes rendszernél a hálózati rekonstrukció során multifunkcionális optikai hálózat település szintű kiépítési igénye várható. Mindez műszaki feltételként kell, hogy rendelkezésre álljon ahhoz, hogy szélesebb körben alkalmazni és hasznosítani lehessen info- és telekommunikációs célokra.</p>

2.5. HELYI-TÉRSÉGI GAZDASÁG FEJLESZTÉSE A VÁROSKÖRNYÉKI TELEPÜLÉSEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉBEN AZ ADOTTSÁGOKRA ALAPOZVA (FÖLDHASZNÁLAT, MEGÚJULÓ ENERGIA, HELYI PIAC).

A helyi-térségi gazdaság fejlesztése az adottságok kihasználására és elsősorban a helyi kereslet kielégítésére irányul. Fő cél a minőségi termékek előállítása, a helyi gazdasági szereplők helyzetbe hozása és minél komplexebb helyi gazdaság kiépítése a termelés, a felvásárlás, a feldolgozás, a szolgáltatások, a kereskedelem, az értékesítés, továbbá a pénzügyi és a logisztikai tevékenységek egységes rendszerbe szervezésével. A helyi térségi gazdaság fejlesztése lehetőséget teremt:

- 1) a városi és városkörnyéki földek hasznosítására,
- 2) a munkahelyteremtésre, jövedelemnövelésre
- 3) a KKV-k helyzetbe hozására,
- 4) sajátos egri termékek kifejlesztésére, ezzel a kínálati skála bővítésére,
- 5) az árak stabilizálására, csökkentésére az indokolatlan kereskedelmi lépcsők kiiktatására, ezzel a máshonnan származó termékek fokozatos csökkentésére,
- 6) a termék- és szolgáltatás többlet „exportálása” a térségen kívüli területekre,
- 7) mindezek révén az életszínvonal minőségi javítására.

Intézkedés száma, neve	2.5.1. HELYI HAGYOMÁNYOS MINŐSÉGI ÉLELMISZEREK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE ÉS ÚJAK KIALAKÍTÁSA A VÁROSTÉRSÉG BEVONÁSÁVAL
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Komplex helyi élelmiszer-gazdaság (termelés-felvásárlás-feldolgozás-értékesítés) létrehozása, amely a városi és városkörnyéki mezőgazdasági termékek egri piacokra, üzletekbe szállítását célozza meg, fokozatosan csökkentve a máshonnan származó termékek mennyiségét. Kiemelt és biztos fogyasztói szegmenst, célcsoportot képez a közigazgatási, oktatási, egészségügyi és más intézmények dolgozói, diákjai, betegek. A kiszámítható, biztos felvevői piac egyben biztonságot jelent a termelőknek, amelyre termelői piac-hálózat építhető. A közvetlen árucserre kikapcsolja az indokolatlan kereskedelmi lépcsőket, amely így az árképzésben is pozitív eredményre vezet. A komplex helyi élelmiszer-gazdasági rendszer kiépítése együtt jár a szolgáltatások, a szállítás, a kiskereskedelem bővülésével, amely egyben a KKV-k működésének kiváló terepe.</p> <p>A kereslet-kínálati komplexitás megteremtése, gondozása, a kiszámítható fogyasztói csoportok léte fenntartható helyi piacot generál.</p> <p>A helyi gazdaság bővítése a lakossági és üzleti szolgáltatások, kiskereskedelem helyi alapokra helyezését jelenti, a helyi gazdasági szereplők helyzetbe hozásával, hogy az egri és térségi gazdasági szereplők minél inkább kiváltsák a nem helyi illetőségű termelőket, szolgáltatókat. A helyi gazdaság a KKV-k autentikus színtere, amely jól illeszkedhet a nagyvállalatok beszállítói rendszeréhez, az egészséggazdaság és a turizmus meglévő profiljaihoz, a kínálati skála bővítéséhez.</p> <p>Mindez foglalkoztatás és egyben jövedelemnövekedéssel jár, újabb keresleti impulzusokat adva a helyi gazdaság szereplőinek.</p>
Intézkedés száma, neve	2.5.2. AZ ÜVEGHÁZI KERTÉSZETI, SZŐLÉSZETI GYÜMÖLCSTERMESZTÉSI ÉS FELDOLGOZÁSI, BORÁSZATI, TÉRSÉGI ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÉS ERDÉSZETI, FAIPARI SZEKTOROK FEJLESZTÉSE, TÁMOGATÁSA AZ ADOTTSÁGOKRA ALAPOZVA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A helyi adottságokra és hagyományokra visszavezethető tevékenységeknek akkor lehet a térségében jövője, ha az ezzel foglalkozó kis- és középvállalkozások képesek olyan hozzáadott értékek létrehozására, amelyek az alapanyag vagy félkész termék előállításból elmozdulnak az egyedi, minőségi, magas hozzáadott értéket képviselő irányokba. Kiemelt helyi adottságnak számít a meglévő termálkincs, a kiterjedt szőlőterületek és erdőterületek térségi jelenléte, valamint a jelenleg sokkal alacsonyabb szinten lévő, de az adottságok miatt számba vehető állattenyésztési és gyümölcsstermesztési potenciál. A szőlészetek nem pusztán a borászat, hanem a csemegegyümölcs termesztés és a gyümölcslé gyártás, aszalt szőlő, mazsola előállítás és a</p>

	<p>szőlőcukor előállítás, valamint a kozmetikai és gyógyszeripar szempontjából is számba vehető fejlesztési potenciállal rendelkeznek, a szőlővenyige pedig olyan értékes biomassza alapanyag lehet, amely kisebb hőközpontokban a város egyes intézményeinek melegvíz vagy fűtés előállításában játszhat szerepet. A borászatok hordó, tartály, palack, kapszula, csomagolóanyag igénye felveti a bortárolással és értékesítéssel összefüggő gazdasági vállalkozások megerősítésének lehetőségét, a palackozó, lepárló, erjesztő, aszaló tevékenységek pedig valódi alapokon álló szövetkezés, vagy bérelhető kapacitások növelését is. A meglévő termálkapacitás másodlagos hasznosításként az üvegházi növénytermesztés (szaporítóanyag termesztés, üvegházi zöldségtermesztés) lehetőségét veti fel, amelyhez másik lépcsőben kapcsolódhat élelmiszeripari feldolgozó, savanyító, konzerv vagy gyümölcsléipari tevékenység is. A térség erdészeti, faipari alapadottságai kedvezőek lehetnek egy erre épülő bútorturizmus, építőfa, játzóeszköz-gyártó, hordókészítő kapacitás felfuttatására is: ez a típusú fa-feldolgozás a térségnek sokkal fenntarthatóbb és hosszú távon működőképes (népességmegtartó) lehetőséget jelentene, mint az erdőterületek biomassza energiává történő átalakítása, amely mellett hosszú távon is garantálnák a Bükk nemes faállományainak megmaradását, az ezzel való gazdálkodást. A kiterjedt, alacsony minőségű (szántóföldi növénytermesztésre alkalmatlan) mezőgazdasági területeken újra meghonosítható a ló, a szarvasmarha és a juh extenzív, legeltető tenyésztése, amely a tej- és húsipar, a sajtkészítés és az ezekkel összekapcsolt agrár-turisztikai kínálat, falusi vendéglátás lehetőségeit (ezen keresztül pedig a hagyományos tájszerkezet megőrzését) biztosítaná Eger és térsége számára.</p>
--	--

Intézkedés száma, neve	2.5.3. HELYI GAZDASÁGI BESZÁLLÍTÓI KLASZTER-PROGRAM KIDOLGOZÁSA ÉS MEGVALÓSÍTÁSA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Az önkormányzatnak és a helyi ipari, gazdasági és agrár kamaráknak közösen koordináló és marketing szerepe lehet egy olyan helyi gazdasági klaszter kiépítésében, amely Eger meglévő adottságaira alapozva szélesíti és vonzza azokat a vállalati szereplőket, amelyek képesek dinamizálni a mező- és erdőgazdasági szereplőket. Az önkormányzatnak közösen a helyi gazdaság szereplőivel először is egy olyan klasztert kell összeállítani, amely képes egy a helyi adottságokra alapozott feldolgozóipari cselekvési terv végrehajtására, további szereplők térségbe vonzására és együttműködésre.</p> <p>A legfontosabb konkrét fejlesztések lehetnek a termálhő kertészeti és energetikai másodlagos energetikai hasznosításának kiépítése, a szőlővenyigék hasznosítása a biomassza tüzelésben, a szőlészeti és borászati ágazathoz kapcsolódó hozzáadott értékű élelmiszeripari tevékenységek kiépülése és az ehhez kapcsolódó gazdasági és turisztikai szolgáltatások, valamint a faipari hozzáadott értéket termelő feldolgozóipari ágazat megerősítése.</p> <p>A helyi gazdaság részének tekintjük a kreatív iparágak (design, tervezés, szépségipar, a kézműves, az egészség- és a turisztikai szektorhoz kapcsolódó tevékenységek, stb.) terjedésének bátorítását a fiatalok – felsőfokú végzettségűek, pályakezdők, vállalkozók – helyzetbe hozását.</p>

2.6. GAZDASÁG DIVERZIFIKÁLÁSA, EZEN BELÜL A K+F ÉS INNOVÁCIÓ SÚLYÁNAK NÖVELÉSE. A NAGYVÁLLALATOK ÉS A KKV-K KÖZÖTTI GAZDASÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉS ERŐSÍTÉSE.

Eger város sok lábon álló gazdasági szerkezete megőrzendő érték, amelyre korszerű, tudásalapú gazdaságot szükséges építeni. A sokoldalúság nyitottságot, széles skálán mozgó kapcsolódási pontokat kínál. A kapcsolódásban a nagyvállalatok mellett potenciálisan a KKV-k a legaktívabbak a diverzifikálásban. Ehhez szükséges, hogy 1) a KKV-k minél könnyebben tudjanak kapcsolódni K+F+I+O programokhoz, 2) tevékenységüket erős marketing munka támogassa, 3) a nagy cégek, foglalkoztatók és a kis- és közepes méretű vállalkozások (KKV) között a gazdasági együttműködés növekedjen, egyre szervezettebb egységgé váljon (beszállítás, szolgáltatás, kutatás, stb.).

Intézkedés száma, neve	2.6.1. ÚJ BEFEKTETŐK ÉS BEFEKTETÉSEK VONZÁSA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A helyi vállalkozások bevonásával térségi gazdaságfejlesztési stratégia kidolgozása szükséges a 2014-2020 időszakra. A 2.1., 2.2. és 2.3. keretében bemutatott intézkedések – jármű- és elektronikai ipar, egészséggazdaság, turizmus nélkülözhetetlen, szükséges kiegészítő eleme az egységes, széleskörű településmarketing tevékenység, amely „Eger, a minőség városa” brand felépítését, és népszerűsítését hivatott szolgálni. A város-termék fejlesztés, egységes kommunikációja szükséges ahhoz, hogy a bővülő kereslet által hozzájáruljon a fenntartható gazdaságfejlesztéshez, a meglévő munkáltatók helyben tartásához, és új befektetések vonzásához. Az intézkedés keretében Városmarketing Stratégia kidolgozása szükséges, marketing tevékenység szervezeti háttérének biztosításával. A tevékenység fő eleme a célcsoportok felkutatása, az egri lehetőségek eljuttatása hozzájuk, a kapcsolatépítés és a kapcsolatok gondozása.
Intézkedés száma, neve	2.6.2. K+F+I TEVÉKENYSÉGEK MENEDZSELÉSE (PÁLYÁZATOK, KONFERENCIÁK, SZERVEZÉS, HELYZETBE HOZÁS)
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	Az intézkedés tartalma, és indoklása jelentős részben megegyezik a 2.6.1. pontban foglaltakkal, azzal a kiegészítéssel, hogy a helyi gazdaságfejlesztés új, közös nevezője az innováció és tudásalapúság, amelynek érdekében kiemelt jelentősége van a helyi K+F+I tevékenységek összehangolásának. A 2.6.1. keretében megjelölt szervezeti háttér ez esetben kiegészül a helyi tudományos, kutató és oktató tevékenységet ellátó intézményekkel. Az így létrejövő K+F+I+O rendszer menedzselésének kiváló bázisa lehetne az Eszterházy Károly Főiskola. Létre kell hozni egy önálló innovációs központot és hálózatot: az Egri Tudásklasztert. Az Egri Tudásklaszter fő szervezői, mentorai: az önkormányzat, az Eszterházy Főiskola, innovációs szervezetek, a nagyvállalatok. Cél az információk, a helyi specialitások helyzetbe hozása, a tudás-átadás és – átvétel bonyolítása, a K+F+I+O szervezése fórumok, konferenciák rendezésével, marketing tevékenységgel.
Intézkedés száma, neve	2.6.3. IPARI BESZÁLLÍTÓI PROGRAM KIDOLGOZÁSA ÉS MEGVALÓSÍTÁSA A HELYI KKV-K BEVONÁSÁRA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	A nagy egri és Eger környéki gép- és más ipari vállalatok együttműködésében helyi-térségi ipari klaszter alakítandó ki, hogy minél szélesebb gazdasági vállalkozói kör (döntően KKV-k) kapcsolódjon be a nagy, exportra termelő cégek termelő és szolgáltató tevékenységébe. A klaszter szervezés célja a minőség alapú, tartós, kiszámítható és megbízható üzleti partnerkapcsolatok kiépítése, amely révén dinamizálható a kis- és közepes gazdasági szereplők tevékenysége. Növelhető a beszerzési volumen, a foglalkoztatás, ezáltal a jövedelemképződés. A klaszter építéshez szükséges igénybe venni a hazai és uniós szállítói támogatásokat, programokat a helyi cégek versenyképességének növelése érdekében. Mindezzel erősödhet az egri gazdaság integrálódása az európai és a globális piacba.

3. Épített és természeti környezet

Átfogó cél:

Eger város szerves fejlődése, kompakttá válása, olyan belső és megújuló erőforrásokra támaszkodva, amelyek fenntartható módon elégitik ki a népesség megtartását, biztosítva az élhető környezetet és a táji-természeti, épített értékek hosszú távú megőrzését.

A kompakt város egy olyan hatékonyan működő város modell, mely a horizontális terjeszkedéssel szemben a már használatba vett területek rekultivációját és rehabilitációját, a meglévő infrastruktúra hálózatra építő települési intenzitás növelését tűzi ki célul. A kompakt város elérése érdekében hatékony és vegyes terület-felhasználást irányoz elő, ezzel megakadályozva a település környezetének rovására való terjeszkedését. A kompakt város magas színvonalú életfeltételeihez a szolgáltatások és a munkahelyek sokfélesége, a korszerű és hatékony közösségi közlekedés és infrastruktúra ellátás tartozik. A „sűrűbb” város fenntartása gazdaságosabb és takarékosabb.

A kompakt városi modell érvényesítéséhez szükséges Eger külterületi fejlesztéseinek optimalizálása, a hagyományos tájszerkezet és tájhasználat működőképés hagyományainak és karakterének megőrzése, olyan fenntartható tájhasználatok megerősítése, amelyek a nem kívánatos külterületi fejlesztéseket gátolják és nem rónak hatalmas terheket a városra az út- és közműfejlesztések és üzemeltetés terén, viszont kibontják a tájpotenciálban rejlő erdő- és mezőgazdasági, valamint a turisztikai és rekreációs potenciált.

3.1. VÁROSI ÉS VÁROSTÉRSÉGI KAPCSOLATOK ERŐSÍTÉSE

Intézkedés száma, neve	3.1.1. VÁROSI KÖZLEKEDÉSI RENDSZER KORSZERŰSÍTÉSE
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A város közlekedési rendszerének továbbfejlesztését a jelenlegi hálózat működőképességének fenntartása mellett, megfelelő ütemezéssel kell előirányozni. Cél a közlekedés és környezet minőségének együttes javítása, mely érdekében a közlekedés káros hatásait a terület-felhasználás rendszerével összehangoltan mérsékelni kell. A területrendezés eszközeivel az utazási igények mennyiségét csökkenteni kell. A közösségi közlekedés és az egyéni közlekedés arányát lehetőség szerint a tömegközlekedés irányába kell előmozdítani. Meg kell valósítani az utazások integrációját.</p> <p>Eger közlekedésfejlesztése illeszkedik az átfogó ágazati fejlesztési stratégiák, koncepciók és tervek rendszerébe.</p> <p>Az Országos Területrendezési Terv és a jóváhagyás előtt álló Nemzeti Közlekedési Stratégia meghatározza a város külső kapcsolatainak fő hálózati elemeit. Az 1822/2011 (VI:29.) kormányhatározat az országos gyorsforgalmú és főúthálózat fejlesztési ütemezését is meghatározta.</p> <p>A város belső közlekedési rendszerének fejlesztésére, a településszerkezeti tervben meghatározott közlekedési elemek figyelembevételével, az intermodális csomópont közösségi közlekedési csomópont megvalósíthatósági tanulmánya részletes javaslatokat tartalmaz.</p> <p><u>A Nemzeti Közlekedési Stratégiában a közlekedésfejlesztésre kitűzött fő célok Egerre is érvényesek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • a megyeszékhelyek elérhetőségének javítása • a közösségi közlekedés szolgáltatási színvonalának növelésével az egyéni közlekedés arányának csökkentése • a közlekedésből származó ártalmak csökkentése <ul style="list-style-type: none"> - a lakóterületek úthálózatának tehermentesítésével - a közösségi közlekedési járművek korszerűsítésével - a nem szennyező közlekedési módok: kerékpáros és gyalogos közlekedés arányának növelésével • a forgalombiztonság növelése az egymást keresztező közlekedési pályák csomópontjainak

szabályozásával.

(A város külső közlekedési hálózati kapcsolatainak fejlesztésére vonatkozó elképzelés részletesen a 2.4. A hiányzó makroszintű infrastrukturális elemek megvalósítása fejezetben található.)

A városi közlekedési rendszer fejlesztésének 4 fő területe:

- A közúthálózati hiányok pótlása
 - 25. sz. főút keleti elkerülő (2021-2024 közötti programciklus) megvalósítása, és a jelenlegi átmenő főút forgalomtechnikai felülvizsgálata,
 - Déli iparterület közúti kapcsolatainak kialakítása (2015-2020)
 - Az intermodális csomóponthoz kapcsolódó fejlesztések a meglévő közúthálózaton (Sas utcai aluljáró, csomópontépítések: Hadnagy utcai cspk) (2015-2020)
- A parkolási rendszer korszerűsítése
 - Parkolási kapacitás növelése a városközpont környezetében
- A meglévő közúthálózat forgalomtechnikai korszerűsítése a forgalombiztonság javítása:
 - körforgalmú csomópontok építése
 - gyalogos átkelőhelyeknél középszigetek építése,
 - szintbeni vasúti átjárók korszerűsítése

A kerékpáros infrastruktúra fejlesztése (3.3.3. pont)

A település belső közúti hálózati fejlesztéseit meghatározó létesítmények és kapcsolódó intézkedések:

- **A 25. sz. főút Eger belterületét elkerülő nyomvonalának kiépítéséhez kapcsolódó közúti fejlesztések:**
 - A jelenlegi 25. sz. főúti átkelési szakasz területelválasztó hatásának csökkentésére, az út forgalmi vizsgálata alapján a keresztmetszet – csökkentés illetve a gyalogos keresztezések sűrítése indokolt
 - A települési úthálózat és az elkerülő út közötti különszintű kapcsolatok a Hadnagy utca vonalában és a Cifrakapu utca felől kiépítendő
 - Az elkerülő út megvalósításával felülvizsgálandók az országos közutak bevezető szakaszainak kezelői határai
- **Az intermodális csomópont programjában szereplő közúti fejlesztések:**
 - A vasútállomás átépítésével a vasúti üzem a Sas utca szintbeni keresztezésének kapacitását tovább csökkentené, ezért 2x1 sávú közúti aluljáró építését tartalmazza a megvalósíthatósági tanulmány
 - Az intermodális csomópontot határoló utak kiépítését és a megközelítő utak forgalomtechnikai korszerűsítését (pl. buszsávok) a beruházás részeként meg kell valósítani.
- **Az egyes településrészek közúti hálózatfejlesztése a meglévő hálózatok hiányainak pótlása, illetve a területfejlesztések új közúti kapcsolatainak kialakítása:**
 - A jelenlegi 25. sz. főúttól nyugatra eső területeken a meglévő kelet-nyugati gyűjtőutak észak-déli irányú összekötése szükséges
 - A déli iparterület fejlesztés új közúti kapcsolatok kiépítését teszi szükségessé
 - Eger és Felnémet közúti kapcsolatának fejlesztése a Nagylaposi út kiépítésével, a jelenlegi „egyutcs” összeköttetés megszüntetése
- **A meglévő úthálózaton elsődleges cél az útvonalak kapacitását meghatározó csomópontok rendezése, a forgalombiztonság növelésével.**
 - A területi adottságtól függően a legkedvezőbbben alkalmazható csomópont típus a körforgalom
 - Az új útvonalak (251. sz. – 2500j. út, Keleti elkerülő út, Intermodális csomópont közúti kapcsolatai) tervei már általában körforgalmú csomópontokkal készültek.
 - A vasút – közúti szintbeni közúti átjárókhöz kapcsolódó csomópontok (Vécseyölgy u. – Gárdonyi u., Sas u., - Kertész u.) jelzőlámpás szabályozása szükséges.
 - A fő- és gyűjtőutak gyalogos keresztezési pontjain a forgalmi irányokat elválasztó középszigetek építésével lehet a baleseti veszélyeket jelentős mértékben csökkenteni.

Közösségi közlekedés

A közlekedésfejlesztés általános céljai között az egyik legfontosabb a közösségi közlekedés arányának növelése az egyéni személygépkocsi közlekedéssel szemben. Egerben a közösségi közlekedés jelenlegi 25 %-os aránya az összes helyváltoztatáson belül a szolgáltatási színvonal jelentős javításával növelhető csak. A fejlesztést arányosan mind a vasút, mind az autóbuzs közlekedés területén kell végrehajtani, a hálózatra, a szolgáltatásra és a járműállományra kiterjedően. A közösségi közlekedés arányának növeléséhez járul hozzá a kombinált utazási módok (intermodalitás) kialakítása.

A városi közlekedési rendszer ágazatainak (közúti forgalom, parkolási rendszer, közösségi közlekedés, stb.) egyközpontú menedzselése és fejlesztése jelentős előnyökkel járna a költséghatékonyság, a forgalomszervezés és kiemelten az életminőség tekintetében. Ennek feltétele, hogy a rendszerben meghatározó szerepet képviselő helyi tömegközlekedés is kapcsolódni tudjon egy, a jövőben esetleg létrehozandó városi közlekedési menedzsment szervezethez.

Vasúti közlekedés

A város intermodális közösségi közlekedési csomópontjának létrehozására készült megvalósíthatósági tanulmány szerint a Eger vasútállomás jelenlegi alulhasznosított területein a vasúti létesítmények koncentrált kialakításával az intermodális csomóponton kívül városfejlesztési terület is létrehozható. A tervezett vasúti pályaudvar 4 vágányos fejevégállomás, a jelenlegi felvételi épület megtartásával.

A MÁV a vasúti szolgáltatás színvonalának növelésére Füzesabony felől közlekedő vonatok üzemének meghosszabbításával Felnémetig közvetlen kapcsolat biztosítható a város északi részének. Az előzetes vizsgálatok szerint a meglévő Egervár megállóhely és Felnémet végállomás között a lakótelep és északi kereskedelmi központ környezetében új megálló (Cifrakapu) létesítése indokolt. Az Eger és Füzesabony közötti Maklár – Andornaktálya települések ingázó forgalma számára a vonalon elővárosi vasúti jellegű üzem lehetősége megvan.

Eger vasútállomás déli vasúti kapcsolata a meglévő hálózat két vonalon is biztosítható: a Lajosváros menti vonaltól keletre és a – jelenleg alig funkcionáló – rendező pályaudvaron keresztül is. A két vasút vonal közötti terület fejlesztésének lehetőségét az egyik vasúti kapcsolat megszüntetése nagymértékben növeli, jó közúti megközelítést biztosítva.

Autóbusz közlekedés

Az intermodális csomópont koncepciója a vasútállomáshoz csatlakozóan **új autóbuszpályaudvar** építését tartalmazza.

Annak érdekében, hogy a legnagyobb utasforgalmú belváros közvetlen kapcsolata megmaradjon a meglévő autóbuszállomás megtartandó, a két végállomás között a funkciók megosztásával kedvező hálózati rendszer jöhet létre. Az intermodális csomópont egyrészt a jelenlegi pályaudvarhoz vezető útvonalakat tehermentesíti, másrészt az intermodális csomópontokhoz vezető útszakaszokon buszsávok létesítésével az eljutási időket csökkenteni lehet.

A végállomási rendszerek fejlesztésével összefüggésben szükséges korszerű **utastájékoztatói rendszer és forgalomirányítási rendszer megteremtése** is.

A helyi autóbuszvonal hálózat bővítése két jelentős városfejlesztési területre terjed ki:

- A déli iparterület fejlesztése a Lajosvárost érintően új járat indítását teszi szükségessé.
- A város nyugati részén a volt laktanya területfejlesztésének megközelítése az intermodális csomópontot érintő járáttal jelentősen javul.

A hálózatfejlesztés további területe a **Pásztorvölgy – Berva kapcsolat**, az üzemeltetés racionalizálásának lehetősége.

Végállomási fejlesztések szükségesek a déli – Lajosvárosi hálózatbővítéssel összefüggésben illetve az Agroker végállomás, a Vécseyvölgy és az Egerbaktai út területén.

A meglévő hálózat kritikus szakaszain a **szolgáltatási színvonal növelésére** autóbuzsávok kijelölése illetve a jelzőlámpás csomópontokban az autóbuzsok előnyének biztosítása ad lehetőséget.

	<p>Parkolás</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A város parkolási rendszerének fejlesztése egyrészt a városközpont környezetében a parkolási kapacitások növelésére, másrészt a parkolásszabályozás kibővítésére terjed ki. ▪ A vár környezetében a turizmus fejlesztéséhez kapcsolódóan a parkolás rendezése is szükséges. ▪ A városközpont környezetében új parkolási lehetőség kialakítása parkolóház építéssel biztosítható. ▪ A központtól délre az Uszoda és fürdőkomplexumhoz csatlakozóan célszerű parkolóházat építeni. ▪ A vasútállomásnál tervezett intermodális csomóponthoz a P+R rendszerű parkolás felszíni parkoló-építéssel megoldható a vasútállomás területén (~ 100 fh). A vasúti személyszállítás tervezett változtatásához kapcsolódóan az Eger – Felnémet szakaszon az állomásokhoz v. megállóhelyekhez P+R parkoló építése célszerű (Felnémet, Cifrakapu). ▪ A parkolás-szabályozás területének növelése a városközponttól délre a Hadnagy utca térségében lesz indokolt. ▪ Speciális igény Egerben a turistabuszok parkolási lehetőségének biztosítása. A városközpont és a főbb turista-célpontok környezetében általában csak fel-leszállóhely alakítható ki, a tartós parkolást javasoljuk a déli iparterület megszüntetendő vasúti területen biztosítani, ahonnan az autóbuszok átlagosan 15 – 20 perc alatt a felszállási helyre hívhatók.
--	---

Intézkedés száma, neve	3.1.2. EGER ÉS TÉRSÉGÉHEZ TARTOZÓ TELEPÜLÉSEK KÖZÖTTI KÖZLEKEDÉSI, GAZDASÁGI KAPCSOLATOK ERŐSÍTÉSE
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Eger és térsége közötti közlekedési és gazdasági kapcsolatok erősítése szükséges, melynek során az együttműködő települések a saját karakterüknek megfelelő specialitásokat vihetik a közös fejlesztésekbe. Komplex helyi élelmiszer-gazdaság (termelés-felvásárlás-feldolgozás-értékesítés) létrehozása, amely a városi és városkörnyéki mezőgazdasági termékek egri piacokra, üzletekbe szállítását célozza meg, fokozatosan csökkentve a máshonnan származó termékek mennyiségét.</p> <p>A helyi gazdaság bővítése a lakossági és üzleti szolgáltatások, kiskereskedelem helyi alapokra helyezését jelenti, a helyi gazdasági szereplők helyzetbe hozásával, hogy az egri és térségi gazdasági szereplők minél inkább kiváltsák a nem helyi illetőségű termelőket, szolgáltatókat.</p> <p><u>A város külső-belső megközelíthetőségének javítása:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A városba bevezető országos közutak fejlesztései: ▪ 24. sz. főút átvezetése a 25. sz. főút keleti elkerülő szakaszáig (2020-25) ▪ Cifrakapu u. – Keleti elkerülő kapcsolat ▪ Hadnagy u. – Keleti elkerülő kapcsolat kialakítása ▪ A városon belüli állami tulajdonú úthálózat fejlesztése (3.1.1.) <p><u>Szomszédos települések kapcsolódása az egri fejlesztési elképzelésekhez:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegenforgalom, borturizmus: <p>Eger szomszédos települései közül számos település eltérő léptékben ugyan, de adottságainál fogva alkalmas pihenésre, rekreációra, a népi kultúra bemutatására kiegészítve ezzel az egri idegenforgalmi kínálatot. (pl. Ostoros, Novaj, Nagytálya, Demjén, Egerszalók, Maklár, Mezőkövesd)</p> <p>Az Ostoros-patak völgyében található közel 30 hektáros víztározó kihasználtsága nem teljes körű, Egerszalók területén található 120 ha-os horgásztó továbbfejlesztése a turisztikai kínálat hangsúlyosabb eleme is lehetne. Nagytálya területén jelentős a vadállomány, mely a vadászatra ad lehetőséget. Kerecsenden a gyerektáboroztatás jelenleg is működik, ebben az irányban újabb fejlesztések is elképzelhetőek lennének.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Megújuló energia kihasználása: <p>Az Eger környéki településeken jelentős borgazdaságok, borászatok működnek, ahol a szőlőtermelés „mellékterméke” a szőlővenyige olyan értékes biomassza alapanyag lehet, amely kisebb hőközpontokban Eger egyes intézményeinek melegvíz vagy fűtés előállításában játszhat szerepet. Az energiagazdálkodási szempontok mellett a környezetvédelmi, levegőtisztaság védelmi igényeket is szem előtt tartva a szőlőtermelés melléktermékeként jelentkező szőlővenyigét a jelenlegi szennyvíztisztító telepen a keletkező szennyvíziszappal keverve biomasszaként lehet hasznosítani.</p>

Biomasszával történő kapcsolt energiatermelés során termelt villamosenergia és hőenergia a szennyvíztisztító telep környezetében levő gazdasági területen értékesíthető lehet. A szomszédos települések közül kapcsolódhat ehhez pl.: Ostoros, Novaj, Egerszalók, Nagytálya, Demjén, Maklár.

- **Gyógynövénytermesztés, állattenyésztés:**

Jelenleg nem jellemző a térségre az állattenyésztés, pedig kiválóan alkalmas területek találhatóak erre. A gyógynövénytermesztésnek vannak hagyományai, melynek újraélesztése viszonylag könnyen megoldható lenne.

- **Járműipar, alkatrészgyártás:**

A járműipar és a kapcsolódó ágazatok dinamikus fejlődési lehetőségekkel rendelkeznek, összefüggésben a hazai járműipar fellendülésével. Az egri és térségi fejlesztés szerves beilleszkedését a hazai járműipar rendszerébe indokolja a termelési hagyomány, a meglévő humán- és műszaki infrastruktúra, a gazdaságföldrajzi elhelyezkedés, a bővíthető felsőoktatási kapacitás, innovációs képesség, amelyek a fenntartható, együttműködésen alapuló térség- és városfejlesztés alapját képezik. A kedvező lehetőségek kiaknázásának fontos feltétele a város és térsége járműipari cégeinek klaszter jellegű, szinergikus hatású együttműködése (Eger, Maklár, Mezőkövesd, stb.).

A komplex munkahelyteremtő és innovatív térségi iparfejlesztés eredményes megvalósításának további feltétele az igényalapú, a vállalkozásokkal együttműködő helyi képzési, oktatási, kutatási rendszer kiépítése. A program három pillére a szakképzés és felnőttoktatás (1), a felsőoktatás (2) és a kutatás-fejlesztés (3). Ezen alapfeltételek teszik lehetővé a beszállítói program megvalósítását, a KKV-k sikeres és tartós bevonását a rendszerbe.

- **Ipari zónák**

Eger és a városkörnyék is rendelkezik kedvező elhelyezkedésű, infrastruktúrával jól fejleszthető és egymással összekapcsolható ipari övezetekkel (Déli iparterület, Berva, Agria Váll. P., Maklár, stb.) Az egri Déli iparterület nagyobb, összefüggő még be nem épített területei képezik az igazi potenciált. A kedvező városszerkezeti pozíciójú terület közútról és vasútról történő megközelítését fejleszteni szükséges. A tervezett fejlesztés hatására mintegy 20 hektáron valósulhat meg ipari-gazdasági terület kialakítása.

- **Külterületek fejlesztési lehetőségei**

A közlekedésfejlesztés, útkarbantartások mellett az összehangolt külterületi vízrendezés, átgondolt vízgazdálkodás, záportározók kiépítése a legfontosabb feladat. (övärkos vízvezetés megoldása).

- **Mezőkövesdi reptér:**

A térség, Észak-Kelet Magyarország szempontjából igen fontos beruházás lehet a reptér fejlesztése, melynek jelenleg a miskolci, mezőkövesdi és a mezőkeresztesi önkormányzat a tulajdonosa. A néhány éve készített hasznosítási tervben a jelenleg használaton kívüli repülőtér korábbi területén a repülőtéri forgalom újraindításával és új kiszolgáló (utas-terminál, irányító torony, szakszolgálat, valamint air cargo célú hasznosítású) épületek építésével indulna a terület új használatba vétele. További bővítésként újabb utas-terminál, szakszolgálat és újabb air cargo épülne.

Közös fejlesztési lehetőségek:

- gazdaságfejlesztési és foglalkoztatási programok, ill. projektek egyeztetése, közös hatásvizsgálatok elvégzése
- beszállítói program, járműipar klaszterre fejlesztése
- iparüzési adó kivetésének, a bevételek felhasználásának összehangolása
- telek- és építményadó kedvezmények egyeztetése
- közös turisztikai marketing kidolgozása

3.2. ENERGIAHATÉKONY VÁROSÜZEMELTETÉS

Az optimális közmű-infrastruktúraként az elvárható komfort és környezetvédelmi igények biztosítására és a klímaváltozás hatásainak is a kezelésére, a teljes közműellátást kell biztosítani. A fenntarthatóság javítása érdekében a takarékosagra nevelés mellett az egyes közműveknél fejlesztési igények jelentkeznek. Az energiaközműveknél a megújuló energiahordozók alkalmazásával javítható a fenntarthatóság. Elsődlegesen a napenergia hasznosításának szélesebb körű igénybe vétele eredményezhet megtakarítást. Kiemelten a nyári hűtés energia igényének kielégítésére hasznosítható napelemek terjesztésével.

A föld energiája is, mint megújuló energiahordozó hasznosításra alkalmas. Hasznosítására hőszondák, hőszivattyúk segítségével a város bármely területén lenne lehetőség. Telken belüli beruházással, épületgépészet szintű megvalósítással közhálózati energiafogyasztás csökkentés, környezeti állapot és fenntarthatóság javítása érhető el.

Eger város természeti adottságaként rendelkezésre áll termásvíz kincse, amelynek elsődleges hasznosítási területe a gyógy-idegenforgalom területén gyógyászati, egészségügyi, balneológiai célú hasznosítás, de mellette az energetikai célú hasznosítása is célszerű lenne. Azoknál az intézményeknél célszerű a termásvíz energetikai célú hasznosítását megvalósítani, ahol egyben a termásvíz kincs komplex (gyógyászati-idegenforgalmi és energetikai) hasznosítására van lehetőség. A hasznosító intézmény vonalas infrastruktúra fogyasztását csökkentené, a fenntarthatóságát javítaná.

A felszíni vízrendezés igényel fejlesztést, hogy alkalmas legyen a szélsőséges csapadékesemények kezelésére. A végbefogadók tekintetében is látható, helyi illetve országos szinten is, hogy az extrém csapadékesemények kezelését a lefolyás késleltetésével kell kezdeni (már erdészeti, mezőgazdasági szinten is). Beépítésre szánt területen záportározók létesítésével kell számolni és csak utolsó megoldásként szabad a befogadó élővizek vízállító kapacitásának javítását alkalmazni, hiszen ezzel csak áthelyezzük a problémát olyan területre, ahol már nem kezelhető méretűvé válik. Az élővizek, vízfolyások, árkok rendezésére, állandó karbantartására nagyobb figyelmet kell fordítani. A medrek beépítését, kisajátítását illetve spontán elfajzását meg kell akadályozni

Intézkedés száma, neve	3.2.1. A VÁROS LEVEGŐJÉNEK VÉDELME, ÁTGONDOLT IPAR ÉS ENERGETIKAI FEJLESZTÉSEK, KÖRNYEZETBARÁT FŰTÉSI RENDSZEREK
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A település völgyégi pozíciója, az Észak-Dél irányú völgyégi fekvés és az uralkodó szélirány miatt nagy logisztikai forgalmat vonzó, tengelyen történő szállítást feltételező gazdasági, kereskedelmi vagy ipari, károsanyag kibocsátással járó energetikai fejlesztéseknek a település északi részén vagy ettől északabbra elsősorban a lakóterületek levegőminőség védelme szempontjából nem indokolt. Sokkal inkább lehet koncentrálni a déli ipari bázisra és a vasútállomás térségére ipari és kereskedelmi fejlesztések terén. Környezeti szempontból rendkívül kényes kérdés az elkerülő utak ügye, amelyek szükségszerűen csak a települést keretező völgyoldalok magasvonalán vezethetőek, e vonalas infrastruktúra pedig a levegőnél nehezebb füstgázokat a város felé továbbíthatja. Adicionális hatásként jelentkezik az elkerülő utak mentén a kereskedelmi-gazdasági és lakó célú fejlesztések megjelenése, a város szétterülése és ezzel együtt az agglomerációs ingázás (vele pedig a fokozottabb levegőszennyezés) megjelenése közép és hosszútávon. Ezt a negatív folyamatot a vonalas infrastruktúra optimalizálásával és a szigorúbb építési szabályozással csillapítani, mérsékelni, megfogni szükséges.</p> <p>Energetikai szempontból nagyon komplex kérdéssé válik az északi lakótelep fűtőműjének, biomassza tüzelésre való átállításának programja. Nagyon kérdéses, hogy lehet-e megfelelő forrásból, a természetvédelem érdeksérelme nélkül biztosítani az erőmű működtetéséhez szükséges 24.000 t/év biomasszát akár a település 50 km-es körzetén belül, ahogyan a biomasszának, mint zöld energiának az uniós dotációja is jelentős kockázati tényező (erőteljes hangok vannak az EU-n belül a biomassza dotáció felülvizsgálatára éppen annak ökológiai kockázata miatt.) Az északi lakótelep fűtés- és melegvíz igényének fedezésére jó alternatíva lehet a lakótelepi területeken az integrált földhőre és a házak lapos tetejét felhasználva a hőszivattyúkat üzemeltető napelem parkok létesítése. Kiegészítve ez a csomag a panelházak szigetelésével és nyílászáró korszerűsítésével e területeken jelentős épületenergetikai lépés és egyben az üzemeltetési költség megtakarítást</p>

	eredményezhet – tájhasználati konfliktusok nélkül. A Déli iparterület közelében – a szennyvíztisztító szennyvíziszapjára (biomassza) alapozva, illetve a geotermális adottságokra alapozva szintén van realitása egy zöld energiára alapozott fűtőmű létesítésének.
--	--

Intézkedés száma, neve	3.2.2. KÖZMŰINFRASTRUKTÚRA ELLÁTÁS JAVÍTÁSA, HIÁNYPÓTLÁSA, CSAPADÉKVÍZ, BELVÍZ, SZENNYVÍZKEZELÉSI PROBLÉMÁK MEGOLDÁSA. TERMÁL- ÉS IVÓVÍZBÁZISOKKAL VALÓ GAZDÁLKODÁS
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A település jelenlegi infrastruktúra ellátottsági mértéke (jelenlegi ellátottság: villamosenergia 100 %, vezetékes vízellátottság 95,6 %, közcsatornás szennyvízelvezetés 86,9 %) jelzi, hogy valós hiánypótlási feladat közcsatorna hálózat fejlesztésénél jelentkezik. A közcsatorna-hálózat település szintűvé növelésével a jelenleg talajba szikkadó átlagosan napi 850 m³ szennyvíz tisztítótelepre való vezetése vízbázis védelmi szempontból szükséges.</p> <p>A befogadó szennyvíztisztító telep védőtávolság igényét csökkentő technológiai korszerűsítés megvalósítása feltétele a védőtávolsággal terhelt területek igényesebb, hatékonyabb hasznosításának.</p> <p>A vízellátás terén az ellátottság jelenlegi mértéke alapján a vízminőség javítása, a vízbázisok védelme, az állagukban, anyagukban avult hálózati szakaszok rekonstrukciója a megoldandó fejlesztési feladat.</p> <p>A külterületi ingatlanok hasznosítói szeretnének hálózatfejlesztést, ennek teret engedni várospolitikai szempontból csak korlátozottan javasolható.</p> <p>Vízbázisvédelem érdekében a hidrogeológiai védőterületekre vonatkozó ágazati előírások betarttatása a vízminőség biztosítását szolgáló hiánypótlási feladat.</p> <p>A régi építésű (víz, szennyvíz, csapadékvíz) hálózatok rekonstrukciója az elszivárgó szennyezések elkerülésére, a pincerendszerek védelmében hiánypótló feladat.</p> <p>A település vízrendezésének igényes megoldását kiemelt feladattá teszik a település topográfiai adottságai, valamint a pince-rendszerek védelmének igénye. Az üzemelő elválasztott rendszerű csapadékvíz hálózatot részben zárt csatornák, részben nyílt árkok alkotják. Az elvezetendő csapadékvizek befogadója az Eger patak, amelynek hiányos karbantartású medrének a vízszállító képessége korlátozott. A település fejlesztésével járó burkoltsági arány növekedése, valamint a klímaváltozás hatására jelentkező szélsőséges csapadékesemények a vízvezetési rendszer felülvizsgálatát teszi szükségessé. A vízvezetés útján a szállítóképesség a meder jókarba helyezését követően is korlátozott, így a víz-visszatartás érdekében csúcs-vízhozam csökkentő tározók, záportározók kialakítására lesz szükség. Ezt az Eger patak vízgyűjtő rendszeréhez tartozó mellékágaknál is meg lehet oldani, szabályozva ezzel az Eger patakba érkező vízmennyiséget.</p> <p>Az Eger patak meder rekonstrukciójával a város életében, látványában központibb szerepet kaphatna. A patak szemből szembe a környezettudatosabb viselkedést úgy lehetne fejleszteni, ha az embereket a vízfolyáshoz közelebb lehetne engedni, vízparti közösségi terek kialakításával. A patak felső szakaszán, az északi lakótelepen található nagy kiterjedésű szabad tereken árapasztó kiépítésével olyan a lakótelep számára rekreációs célokra (evezés, horgászat, csónakázás) is használható vízfelület jönne létre, amelynek szabályozhatósága egyben biztosíték lehet az Eger-patak néha hektikus árvízi csúcsainak mérséklésére, a belvárosi árvíz elleni védelmére. Ennek az árapasztónak a mértézésétől függően lehet megszabadulni a belvárosban, ill. attól délre a patakot vizuálisan jelentősen lehatároló mellvédfalaktól, és ezzel megnyílhat az út a vízfolyás belvárosi természetközeli, vonzóképesebb kialakítása felé. Ez a patak menti zöld infrastrukturális tengely olyan lakóingatlan felértékelő szerepű lehet, amely indokoltá teszi az átfogó kisvízfolyás rehabilitációt.</p> <p>A csapadékvízzel való gazdálkodásra is nagyobb figyelmet kell fordítani. Nemcsak az elvezető rendszer túlterhelésének megakadályozása igényli a víz-visszatartás, helyi vízgyűjtés megoldását, hanem a vízgazdálkodási szempontok is szükségessé teszik. A csapadékvíz locsolóvízként való hasznosításával az egyéb (közhálózati, vagy helyi vízkivételű) vízfogyasztás csökkenthető. A mezőgazdasági hasznosítású területen különösen előnyös lehet ennek megvalósítása.</p> <p>A gyors lefolyású, időszakos vízfolyások a külterületeken is igénylik záportározók kiépítését, amelyeknek árvízvédelmi szerepe mellett másodlagosan szerep juthat az öntözéses mezőgazdálkodásban, halgazdálkodásban, horgászati, evezési, sport- és rekreációs vagy</p>

	<p>természetvédelmi célú hasznosításban is.</p> <p>A település növekvő villamos-energia igényének kielégítésére fő elosztóhálózat fejlesztési igény várható.</p> <p>A település távhőszolgáltatásának fenntarthatósága érdekében költségcsökkentő beruhásként a megújuló energiahordozó hasznosítási lehetősége szükséges. Erre elsődlegesen a napenergia hasznosítható. (A biomassa, biogáz hasznosítás lehetőségét bár évek óta tervezik, de a jelenlegi gázár mellett a beruházás megtérülésének nincs realitása)</p> <p>A település geotermikus energiakészletének hasznosításával a közhálózati terhelés csökkenthető. Erre a termálvíz komplex hasznosítása (gyógyászati, egészségügyi és egyidejűleg energetikai hasznosítása) nyújt gazdaságos lehetőséget.</p>
--	---

Intézkedés száma, neve	3.2.3. ENERGETIKAI SZERKEZETVÁLTÁS, KLÍMAVÉDELEM
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A város energiaellátásában továbbra is meghatározó szerepet a hagyományos vezetékes energiahordozók hasznosítása tölti be. A villamos energiát jellemzően világítás és technológiai célra, az utóbbi időkben nyári hűtési hőellátásra hasznosítják. A termikus célú energiaellátás döntő hányadát közvetlen, vagy a távhőszolgáltatással, mint annak primer energiahordozójával, közvetve a földgázzal lehet kielégíteni. A vezetékes energiahordozók beszerzése az országos egységes hálózati rendszerekről vételezéssel történik. A nem vezetékes energiahordozók alkalmazását a levegőtisztaság védelme érdekében célszerű korlátozni.</p> <p>Az energiaellátásban energetikai szerkezetváltás nem várható, de energetikai fejlesztéssel a hagyományos vezetékes energiahordozó felhasználása csökkenthető. A fenntartható fejlődés érdekében a hagyományos energiahordozó felhasználás csökkentését, a klímaváltozás hatásait kompenzáló energetikai célú fejlesztésekkel közösen kell megoldani. Elsődleges a hőfogyasztás csökkentése, amely beruházási igény nélkül, szemléletformálással, energiatudatos neveléssel is már csökkenthető. De fogyasztás csökkentése meglévő épületek energetikai javítása, hőszigeteléssel, nyílászáró cserével is elérhető, új épületeknél az energiatudatos beruházással már energiatakarékos fogyasztás érhető el. A hagyományos energiahordozó hasznosítás csökkentéséhez a megújuló energiahordozók alkalmazását kell előtérbe helyezni. A megújuló energiahordozók közül a nap-, a föld energiájának a hasznosítása javasolható. A városi intézmények hőellátására a termálvíz hasznosítás lehetőségét is vizsgálták, de megvalósításának gazdasági realitása a jelenlegi hagyományos energiahordozó árak mellett nincs.</p> <p>Meg kell jegyezni, hogy bioenergiaként a mezőgazdasági és erdőgazdasági hulladékok hasznosítására is lenne lehetőség. Ennek eredményes hasznosítására kapcsolt energiatermeléssel a jelenleg üzemelő távhőbázissal együttműködve lenne ugyan műszaki lehetőség, de a tényleges megvalósítást egyéb adottságok-hatások, a jelenlegi gázár mellett vitatható eredményesség is korlátozzák. A mezőgazdasági, erdőgazdasági hulladékok hasznosítására a város déli, várhatóan intenzív fejlődés előtt álló gazdasági hasznosítású területe viszont kedvező befogadó lehetne. A szennyvíztisztító telepen keletkező szennyvíz-iszap szolgálna a biomassa alapjául. A kapcsolt energiatermeléssel előállított villamosenergia és hőenergia értékesítése a gazdasági területen is megoldható lehetne. A bázis létesítésére a szennyvíztisztító telepen lenne lehetőség.</p> <p>A kommunális távhőszolgáltatás gazdaságosságának javításához is a gépészeti korszerűsítés, a távhő elosztó hálózat rekonstrukciója mellett a megújuló energiahordozók kiegészítő alkalmazása javasolható. Megújuló energiahordozóként a napenergia hasznosítása kínálja a legkedvezőbb lehetőséget.</p> <p>A hőközpont korszerűsítésében, vagy újabb hőközpontok létesítésénél a zéró kibocsátás miatt nagyobb szerepet kaphat a földhővel vagy a geotermális energiával történő korszerűsítési lépéssorozat.</p> <p>Környezetbarát hőellátási rendszerhez a használati melegvíz termelésre a napkollektorok alkalmazása javasolt. Ennek alkalmazása a lakótelepi, de egyéb épületeknél is egyaránt javasolható. A nyári hűtés kedvező primer energiaellátására a napelemek alkalmazása célszerű. A teljes hőszükséglet kb 20 %-át lehetne kiváltani megújuló energiahordozó hasznosításával. Ez lényegesen javítaná a város levegőjét.</p>

3.3. VÁROSRÉSZEK HARMONIKUS FEJLESZTÉSE

A fenntartható városszerkezet egyik legfontosabb jellemzője, hogy az alkotóelemek és funkciók sokfélék. Több kisebb központtal rendelkező policentrikus városszerkezet az, mely jelentősen csökkenti a káros anyagok kibocsátását, hiszen az emberek nem csak a városközpontban intézhetik ügyeiket, hanem lakóhelyük közelében vehetnek igénybe szolgáltatásokat. Eger városközpontja mellett szükség van a különböző városrészek magas színvonalú alapellátásának biztosítására. Ennek érdekében szükséges a meglévő területek intenzív kihasználása, alulhasznosított területek fejlesztése, rehabilitáció, rekonstrukció, és egyedi beavatkozások végrehajtása, energiabarát, és környezetbarát megoldások révén.

Intézkedés száma, neve	3.3.1. ALULHASZNOSÍTOTT TERÜLETEK FEJLESZTÉSE
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A város északi és déli lakótelepeinek központjában szükséges az intézményi alapellátás (bölcsőde, óvoda, általános iskola, posta, bank, egészségügyi és szociális intézmények minőségi javítása, a hiányok felszámolása, a kapcsolódó zöld infrastruktúra (szabadtéri sport és rekreáció, játszótéri infrastruktúra) magasabb szintjének megteremtése.</p> <p>Gazdasági, munkahelyi értelemben két jelentősebb potenciális területen, a volt laktanya területén, illetve a Vasútállomás térségében lehetséges olyan nem zavaró iparral, munkahelyi, szolgáltató vagy K+F tevékenységgel rekultiválni e térségeket, amelyek szolgálják a rendelkezésre álló területekkel való takarékos gazdálkodás és a kompakt város elképzelés megvalósulását. Hosszú távon ugyanilyen rekultiválható területek lehetnek a ma még üzemelő, a belterület határon, vagy azon belül található bányaudvarok is. A laktanya területén a 2.2.2. pontban foglaltakon túlmenően elsősorban olyan gazdasági jellegű, kreatív ipar meglepedése lenne ideális, amely nem okoz nagy forgalmi terhelést a lakóházak övezetbe beágyazott laktanya térségében. A Vasútállomás térségében már nagyobb forgalomvonzású, logisztikai vagy egyéb tevékenység meghonosítása is elképzelhető bizonyos környezetvédelmi korlátok betartásával.</p>

Intézkedés száma, neve	3.3.2. REHABILITÁCIÓ, REKONSTRUKCIÓ, ÉS EGYEDI BEAVATKOZÁSOK VÉGREHAJTÁSA, ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG, MŰEMLÉKEK VÉDELME
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A kompakt város létrejöttének elősegítése érdekében, a környezeti kapacitások figyelembe vétele mellett, rehabilitációs, rekonstrukciós tevékenységre, egyedi beavatkozások végrehajtására van szükség.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A történeti értékű városrészek településszerkezeti, beépítési és építészeti értékeinek megőrzése, a területek túlzott terhelésének megakadályozása és a védett épületek felújításának támogatása érdekében klasszikus tömbrehabilitációt igénylő feladatok végrehajtására van szükség, elsősorban a történelmi városrészen. A Belváros rehabilitációja folytatásaként a rehabilitált belvárost körülvevő Barokk övezet tömbrehabilitációja, és infrastruktúra fejlesztése szükséges, a gyalogos és kerékpáros közlekedés infrastruktúrájának, korszerűsítésével, és a belvárosi tömbbelső felújításával. • A lakótelepek (Északi lakótelep) rehabilitációjának célja a lakótelepek környezetének és tereinek rekonstrukciója, az elöregedő épületállomány és a rehabilitálandó zöldfelületek mellett, az úszótelkes beépítésből adódó hátrányos helyzet és a társadalmi problémák kezelése is szükséges (Elöregedő, hátrányos helyzetű lakosság részére civil foglalkoztatási programok szervezése, ösztönzése). A szociális biztonság megteremtése alapvető cél. A patak hálózatos rendszerére építve a zöldfelületi rendszer összekapcsolása, a városi terek megújítása, valamint az épületállomány esetében az energiatudatos megoldások beépítése szükséges. • Egyedi beavatkozások szükségesek a védett épületeken speciális funkciójú épületeken/épületgyűtéseken. • A város keleti és nyugati peremén található omlás és suvadásveszélyes sziklafalak természeti értéket is tiszteletben tartó stabilizálása kiemelt katasztrófavédelmi feladat.

- A város hosszú távú reaktivációs feladatai közé sorolható a jelenlegi bányaudvarok utóhasznosításának kidolgozása és azok bekapcsolása a városszövetbe.

Intézkedés száma, neve	3.3.3. Energiabarát, környezetbarát közlekedési eszközök előnyben részesítése
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Kerékpáros közlekedés</p> <p>Jelenleg nincs Egerben összefüggő kerékpárhálózat, egyetlen hosszabb szakasz az Eger patak mentén, két rövidebb szakasz a Klapka-Hadnagy, ill. Táncsics sétányon található. A város terveinek megfelelően a különálló szakaszok összekötésével közel 10 km-es kerékpárút készül el. A belvároson átvezető hiányzó szakaszokat az Eger patak, mint ökológiai folyosónak megfelelően a védett belvároshoz méltó kialakítással, vízelvezetési képesség növelése mellett tervezett megépíteni. A kerékpárút elhelyezéséhez a kis vízi meder vízszállító képességének megfelelően a medret rendezni kell.</p> <p>A kerékpáros közlekedés részaránya Egerben, a 2013-ban készült felmérés szerint, az összes helyváltoztatási módot figyelembe véve 8 %. A kerékpáros közlekedés fejlesztésével elérhető cél hosszútávon az arány 12 – 15 %-ra történő növelése.</p> <p>A város tervei szerint a már megvalósult szakaszok összekötésével a közeljövőben kialakul egy több mint 10 km hosszú, összefüggő észak-déli kerékpárút. A tervek szerint 3 új szakasszal kötik össze a meglévőket:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A Felsőtárkányból Egerbe érkező kerékpárút a vasút és a Tárkány-patak mentén éri el az Eger-patakot, majd délre fordul és a patak partján haladva, a Töviskes térnél csatlakozik a Bükk sétányon futó, meglévő kerékpárúthoz. ▪ A jelenleg a Malom utcánál véget érő szakasz a patak medrét követve folytatódik a Katona István térig. ▪ A harmadik új szakasz az Érsek kert déli oldalától a Hadnagy utcán át éri el a Raktár utcát, majd a vasútállomás érintése után a Vasút utcán vezet a Mátyás király útig, ahol délre fordul és az úttal párhuzamosan halad egészen a város déli határáig. Ez a leghosszabb épülő szakasz (3 kilométer). A tervek szerint egészen az Egerszalóki termálfürdőig ki fog épülni a kerékpárút. <p>Cél továbbá, hogy a kerékpárút-hálózatot egy összefüggő, a környező településeket is összekötő, egységes hálózattá fejlessze. Elsődlegesen a 12 km-es észak-déli gerincvonal teljes kiépítése a cél, hiszen ez több, a turisták számára vonzó helyszínt köt össze.</p> <p>A kerékpáros hálózat kialakításánál fontos szempont a kerékpáros célpontként meghatározható intézmények, létesítmények megközelíthetőségének biztosítása, a hivatás-forgalmi (munkába járást elősegítő) hálózat fejlesztése.</p> <p><u>Ezek közül a legjelentősebbeket már az észak-déli kerékpáros tengely is összeköti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vasútállomás (tervezett intermodális csomópont) - városközpont - Kórház - Érsekkert - Uszoda - fürdő komplexum <p><u>A hálózatfejlesztés további fontos irányai és létesítményei:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Déli iparterület, Kistályai út - Északi kereskedelmi terület - Nyugati fejlesztési terület <p>A kerékpáros közlekedés fejlesztésének a hálózat kiépítésén kívül fontos része az intézményeknél őrzött kerékpártárolók létesítése.</p> <p><u>A város kerékpáros hálózat fejlesztésének 3 fő területe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A jelenleg csak szakaszokban működő észak-déli kerékpáros tengely kiépítése teljes hosszában

	(2014 – 20) - A városrészek és az észak-déli tengely kapcsolatának ütemezett kiépítése (2020 – 30) - A fő kerékpáros célpontoknál (Szabadidős, oktatási, intézményi létesítmények) az infrastruktúra kialakítása (2014 – 2020) Az autóbusz közlekedés A fejlesztésének jelentős tényezője az elavult járművek cseréje. Egerben a korszerű, motoros járművek bevezetése mellett a hibrid üzem és a környezeti szempontból legérzékenyebb területeken az akkumulátoros – elektromos üzem bevezetése a hosszú távú cél.
--	---

Intézkedés száma, neve	3.3.4. ÉLETKÉPES SZOMSZÉDSÁGI TERÜLETEK
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Eger városközpontja mellett szükség van olyan alközpontok létrehozására, melyek a magas színvonalú alapellátást biztosítják. A policentrikus városszerkezet kialakításával jelentősen csökkenthető a káros anyagok kibocsátása, hiszen az emberek nem csak a városközpontban intézhetik ügyeiket, hanem lakóhelyük közelében vehetnek igénybe szolgáltatásokat. A közintézmények településen belüli centralizáltságának oldásával a településközpontban kialakult parkolási nehézségek is enyhíthetők. Az új funkciók kialakításával együtt cél a település szerkezetéből adódó szeparáció oldása is.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Felsőváros-alközpont területe a Nemzedékek tere környezetében alakulhat ki, ahol a helyi lakosok bevonásával közösségi terek kialakítása és működtetése a feladat, a területen a gyalogos és kerékpáros közlekedés kiépítésére, és a kapcsolódó lakóterület integrálására van szükség. ▪ Felnémet alközpont létrehozása érdekében: funkciójában hiánytalan alközponti Főtér kialakítására, egységes zöldfelületi rendszer kialakítására, vonalas infrastruktúrafejlesztésre van szükség. ▪ A Lajosvárosi templom közvetlen környezetében az alulhasznosított üres területek önkormányzati tulajdonba vétele után, közösségi tereket kereskedelmi és szolgáltató egységeket tartalmazó alközpont építését irányozzuk elő.

3.4. KÜLTERÜLETI FEJLESZTÉSEK ÉS A TÁJHASZNÁLAT OPTIMALIZÁLÁSA

A kompakt városi modell érvényesítéséhez szükséges Eger külterületi fejlesztéseinek optimalizálása, a hagyományos tájszerkezet és tájhasználat működőképes hagyományainak és karakterének megőrzése, olyan fenntartható tájhasználatok megerősítése, amelyek a nem kívánatos külterületi fejlesztéseket gátolják és nem rónak hatalmas terheket a városra az út- és közműfejlesztések és üzemeltetés terén, viszont kibontják a tájpotenciálban rejlő erdő- és mezőgazdasági, valamint a turisztikai és rekreációs potenciált.

Intézkedés száma, neve	3.4.1. AZ EGRI TÖRTÉNELMI BORVIDÉK TÁJKARAKTERÉNEK MEGŐRZÉSE
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A meglévő pincés területek, pincesorok egyedi tájértéknek tekinthetők, fejlesztésük és környezetük alakítása csak kiemelt esztétikai minőségben, a hagyományok és az épített örökség tiszteletben tartásával képzelhető el. Egyedi tájértéknek kell tekinteni a szőlődűlők, szőlőteraszok kialakult rendszerét is, ahol a hagyományos szőlőművelésre alapozott tájhasználat megőrzése, a nem termeléshez vagy borturisztikához közvetlenül kapcsolódó beépítések nem támogathatók, a szőlőművelés és a borászat és versenyképességének javítása viszont elsődleges cél.</p> <p>A tájképvédelmi szempontból kiemelten érzékeny területeken, ahol a tájkarakter megőrzése az épületek elhelyezhetősége és építészeti kialakítása és funkciója a tájvédelmi, tájképvédelmi érdek miatt szabályozandó. A borászati feldolgozás és a hozzá kapcsolódó borturizmus létesítményeit a tájkarakter-védelem elveinek alá kell rendelni, amely azonban nem jelentheti a borászati ágazati célok ellehetetlenítését, viszont megteremti a felszín feletti építkezés tájképvédelmi kereteit, volumenét és közmű-infrastrukturális feltételeit a közműöllő szétnyílásának megelőzése érdekében.</p> <p>A külterület-szabályozás keretében kezelni szükséges a szőlészet és a erdészet, a szőlészet és a természetvédelem, valamint a szőlészet és az üdülési vagy lakó célú hasznosítás, a szőlészet és a bányászat konfliktusgócait, egyértelmű szabályozási kereteket adva az eltérő tájhasználati céloknak, ahol ez még nem történt meg.</p>

Intézkedés száma, neve	3.4.2. A NEMZETI ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT FOLYTONOSSÁGÁNAK BIZTOSÍTÁSA ÉS FEJLESZTÉSE
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A nemzeti ökológiai hálózat területein a funkcionális, környezetártalmi és vizuális konfliktusok felszámolása, az élőhelyek védelme és természet-megőrzési célú tájhasználatának biztosítása az elérendő cél. Ennek érdekében a külterület-szabályozás eszközeivel, illetve célzott, extenzív tájgazdálkodást ösztönző támogatási rendszerrel, fejlesztésekkel és ellenőrzéssel összehangoltan kell biztosítani az ökológiai hálózat elemeinek jó működését, terhelhetőségen belül maradó ökoturisztikai fejlesztését és az itt lehetséges tájgazdálkodási formák (legeltetés, méhészet, gyepgazdálkodás, haltenyésztés, nádgazdálkodás, erdészet, stb.) formáit. Szabályozási és ellenőrzési eszközökkel elejét kell venni az itt természet-megőrzési és élőhely-védelmi okokból nem kívánatos tájhasználati formák (bányászat, hulladéklerakás, túlzott beépítés, talaj- és vízszennyezés, levegőszennyezés, ipari tevékenység, energetikai célú hasznosítás, túlzott terhelés, zajszennyezés, fényszennyezés, vizuális szennyezés stb.) megjelenésének és elterjedésének.</p>

Intézkedés száma, neve	3.4.3. A VÍZKÉSZLETEK VÉDELME ÉS VÍZGAZDÁLKODÁS
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Eger külterületi vízbázisainak védőidomain belül, illetve az élővizek környezetében vízkészlet- és vízminőség-védelmi okokból kiemelt fontosságú, hogy csak olyan kíméletes tájhasználatok valósuljanak meg, amelyek nem jelentenek biztonsági kockázatot a vízkészletek minőségére nézve.</p> <p>A termálkincs védelme miatt ugyancsak kiemelten fontos, hogy azok balneológiai és/vagy energetikai hasznosítása csak fenntartható módon, a termálkincs minőségének és mennyiségének</p>

	<p>tartamos megőrzése mellett kerüljön sor.</p> <p>Az élővizek, patakok külterületi árapasztókkal történő ellátása Eger tekintetében fontos árvízvédelmi feladat, az árapasztók több célú (horgászati, rekreációs célú, halászati, nádgazdálkodási) hasznosítása rentábilissá teheti az ilyen célú fejlesztéseket</p>
--	---

Intézkedés száma, neve	3.4.4. A NEM BORVIDÉKI MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK MEZŐ- ÉS ERDŐGAZDASÁGI HASZNOSÍTÁSA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Intenzív kertes, termálhőre alapozott növényházas kertészeti területhasználatok csak az infrastruktúrával jobban ellátott, és a tájképvédelmileg nem érzékeny mezőgazdasági térségekben, a belterület közelében képzelhetőek el.</p> <p>Az általános mezőgazdasági területeken az energetikai vagy egyéb más faipari vagy rekreációs célú erdősítés területeit ki lehet jelölni, de figyelemmel a termőhelyi és a talajvédelmi feltételekre, lehetőségekre.</p> <p>A tájszerkezetben pozitív változásokat hozhat a dombvidéki, belvízzel terhelt, nagy lejtőszögű, gazdaságtalanul művelhető mezőgazdasági területek extenzív gyepeként, legelőként való hasznosítása, a legeltető állattartás hagyományainak felélesztése, amely csak mezőgazdasági dotációs rendszereken keresztül képzelhető el.</p> <p>A mezőgazdasági területeken csak olyan mezőgazdasági termeléssel összefüggő építmények megjelenését szabad megengedni, amelyek birtokközpontba rendeződve nem terhelik látványukkal a látványkép-érzékeny területeket. A birtokközpontok kialakításánál előnyt kell biztosítani a felhagyott ipari, mezőgazdasági vagy tanyás területek elhagyott épületeinek újrahasznosításának. A birtokközpontok kialakítása érdekében helyi támogatási formákat szükséges kialakítani (helyi adókedvezmények, pályázati lehetőségek.)</p>

Intézkedés száma, neve	3.4.5. A RONCSOLT FELÜLETEK, TÁJSEBEK REHABILITÁCIÓJA, KÖRNYEZETI KÁRMENTESÍTÉSE ÉS REKULTIVÁCIÓJA
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A település környéki felhagyott vagy megszűnőben lévő bányáknak, katonai területeknek, ipari vagy mezőgazdasági létesítményeknek rekultivációs tervek keretében olyan új funkciót kell találni, amely összeegyeztethető a település természetvédelmi, ökoturisztikai, kulturális vagy tájgazdálkodási érdekeivel. Ennek kapcsán fel kell tárnai az újrahasznosításuk lehetséges irányait, el kell végezni a szükséges életvédelmi, omlásveszélyt megelőző, felszíni vízvezetést rendező tereprendezést, fel kell tárnai és lokalizálni a lehetséges szennyezéseket, ki kell dolgozni a környezeti kármentesítésül lépéseit, meg kell tervezni a környezetrendezést és az utóhasznosítást segítő infrastrukturális hátteret, tájba kell illeszteni a vizuális megjelenésüket.</p>

Intézkedés száma, neve	3.4.6. ÖKOTURISZTIKAI, SPORT- ÉS SZABADIDŐS FEJLESZTÉSEK
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>Az aktív pihenési formák egyre nagyobb szerepet játszanak Eger turisztikai kínálatában is, és ez a település külterületeire is egyre inkább begyűrűzik. Ennek kereteit szabályozni kell, illetve le kell fektetni azokat az potenciális irányelveket és kijelölni azokat a helyszíneket, ahol ezek a tevékenységek a természetvédelem vagy a mező- és erdőgazdálkodás, szőlőművelés érdeksérelme nélkül megvalósítható. Ide tartoznak a turistaútvonal fejlesztések, terep kerékpáros, vagy terep motorsport fejlesztések, lovas-turisztikai fejlesztések, golf, sporthorgászat, nyári bob, kalandpark, sziklamászás, barlangászat, siklóernyőzés, sárkányrepülés, kilátópontok, kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések (utak, libegők, menedékházak, turistaszállások, vendéglátás, parkolás), ahol a lehetséges és az engedélyezhető funkciókat körültekintően kell meghatározni, figyelemmel a terület terhelhetőségére és az ágazati érdekekre is. Az Eged-hegy ökoturisztikai fejlesztése (kilátó, libegő, túraútvonalak, kapcsolódó létesítmények, extrém sportok kiszolgálása) a város kiemelt céljai közé tartozik, amelyeket a természetvédelmi érdekekkel egyeztetett módon kíván végrehajtani.</p>

Intézkedés száma, neve	3.4.7. A KERTES, VOLT ZÁRTKERTI TERÜLETEK TÁJHASZNÁLATI KONFLIKTUSAINAK KEZELÉSE
Az intézkedés ismertetése, a szükségesség indoklása	<p>A kertes, volt zártkerti területeken a lakó és üdülőfejlesztési igény nem akceptálható, mert ez részben további környezeti, szociális és infrastruktúra-üzemeltetési konfliktusok forrása lehet. Éppen ezért szükséges ezen területeken a külterületi szabályozás elvégzése, szigorú keretek között tartva a beépítés mértékét és a közművesítési feltételeket.</p> <p>Egyes zártkerti területeken a kialakult helyzet (lakás célú felhasználás) szociális programok elindítását igényelheti a szociálisan kezelhetetlen, nem kívánatos szegregátumok kialakulását megelőzendő.</p>

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és részcélok kapcsolata

A település jövőképében megfogalmazódtak azok a települési adottságok, melyek egyedi sajátosságai a városnak. A turizmus, a borturizmus, az egészségipar, a közép és felsőfokú oktatás a sport mellett kiemelt szerepe van a jármű- és gépiparnak. Az adottságok minőségi szintjének megtartásával, illetve azok javításával Eger legfontosabb céljai - a népesség megtartása, a kvalifikált munkaerő városba való letelepedésének ösztönzése, a gazdaság több lábon állásának megteremtése, a magas színvonalú lakó és munkakörnyezet megteremtése – valósulhatnak meg. Eger felismerte azt, hogy számos adottságát úgy használhatja ki legjobban, ha a minőségre helyezi a hangsúlyt, minőségi szolgáltatásokat nyújt az egészségiparban, turizmusban, borturizmusban, a középfokú és felsőfokú oktatásában tovább folytatja a magas színvonalú képzést. Természeti, táji, épített környezetével élhető, produktív és kiegyensúlyozottan fejlődő lakó és munkakörnyezetet biztosít. Az átfogó célok elérése érdekében, a város szlogenje „Eger a minőség városa” gyakorlati értelmezhetősége szempontjából aktív cselekvési program kidolgozása szükséges, melynek javasolt elemei az Egri Tudásklaszter létrehozása, az „EQ” rendszer bevezetése.

A város népességének megtartása a kvalifikált munkaerő városba vonzása érdekében meg kell teremteni azokat a feltételeket, melyek miatt a jól képzett munkaerő itt marad, vagy itt telepedik le. A vonzó épített és természeti környezeti adottságok, rekreációs lehetőségek kihasználása mellett szükség van egy jól működő városgazdaságra. A szakképzésben már jelenlévő együttműködések továbbfejlesztése, illetve új együttműködések kialakítása elengedhetetlen a helyi vállalatokkal a specifikus képzés biztosítása érdekében. Az oktatás az egészséggazdaság kiszolgálójává is válhat, amennyiben a gazdaságfejlesztés céljaihoz kapcsolódó profilok oktatására alakulnak képzések, szakok.

Eger magas színvonalú életfeltételek, szolgáltatások és a munkahelyek sokfélesége, korszerű és hatékony közösségi közlekedés és infrastruktúra ellátás megteremtésével, szintén a lakosság megtartását ösztönzi. A meglévő területeinek intenzív kihasználása, alulhasznosított területek fejlesztése, a klasszikus tömbrehabilitáció és szociális rehabilitáció, rekonstrukció, és egyedi beavatkozások végrehajtása szintén a városban való maradást, a hátrányos helyzetű és hátrányos területek fejlődését ösztönzi.

AZ ÁTFOGÓ ÉS RÉSZCÉLOK KAPCSOLATA, HOZZÁRENDELÉSI MÁTRIX

Átfogó célok Részcélok	Eger népességének megtartása, kötődésének erősítése, oktatás-munkahely kínálat optimalizálása. A társadalmi szolidaritás növelése, szociális és egészségügyi ellátórendszerek fejlesztése.	Eger város kiegyensúlyozott társadalmi-gazdasági és területi fejlődési feltételeinek megőrzése, javítása a városgazdaság harmonikusabbá tétele, elsősorban a magas hozzáadott értéket előállító (tudásintenzív) tevékenységek és helyi-térségi együttműködések révén.	Eger város szerves fejlődése, kompakttá válása, olyan belső és megújuló erőforrásokra támaszkodva, amelyek fenntartható módon elégítik ki a népesség megtartását, biztosítva az élhető környezetet és a táji-természeti, épített értékek hosszú távú megőrzését.
Népesség megtartása			
A versenyképes tudás kialakítása és fenntartása			
Társadalmi integráció erősítése			
Szociális és egészségügyi ellátó és támogató rendszerek fejlesztése			
Járműipar és kapcsolódó ágazatainak fejlesztése			
Egészséggazdaság, jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése			
Idegenforgalom jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése			
A hiányzó makrószintű infrastrukturális elemek megvalósítása			
Helyi-térségi gazdaság fejlesztése a városkörnyéki települések együttműködésében az adottságokra alapozva			
Gazdaság diverzifikálása, ezen belül a K+F és innováció súlyának növelése. A nagyvállalatok és a KKV-k közötti gazdasági együttműködés erősítése			
Városi és várostérségi kapcsolatok erősítése			
Energia hatékony városüzemeltetés			
A városrészek harmonikus fejlesztése			
Külterületi fejlesztések és tájhasználat optimalizálása			

Erős kapcsolat

Közepes erősségű kapcsolat

Gyenge kapcsolat

A CÉLRENDSZER HARMÓNIAJA, AZ ÁTFOGÓ CÉLOK VISZONYA A MAGYAR NÖVEKEDÉSI TERV ÉS A 2014-2020 KOHÉZIÓS POLITIKA CÉLJAIVAL

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A STRATÉGÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA

TÁRSADALMI ADATOK

Egerben az elmúlt 20 évben a népesség száma csökkent, ez a tendencia az elmúlt években megtörni látszott, bár a 2012-es adatok alapján ez csak átmeneti javulás volt. A népesség csökkenése, a születések alacsony számának, és a magas számú elvándorlásnak volt köszönhető. Az elvándorlók elsősorban az Eger környéki településekre költöztek, viszont munkavégzésük és tanulmányaik továbbra is a megyeszékhelyhez kötik őket. Eger a XXI. század elején az előregedő városok közé tartozik: 2001-2011 között több mint 5%-kal növekedett a 60 éven felüliek aránya, mely együtt járt a fiatalabb korosztályok arányának csökkenésével. Mindez hosszú távon szükségessé teszi az ellátórendszereknek az idősök igényeit kiszolgálását szem előtt tartó optimalizálását, illetve azon formák kiépítését és támogatását, melyek a központi ellátórendszereken kívül képesek segítséget nyújtani a méltó öregkor megteremtésében (pl. otthoni ellátási formák). Az egri felnőtt lakosság összességében a megyei átlagnál iskolázottabb, amitől nem független a munkanélküliség viszonylag alacsony aránya. Ahogyan más települések esetében úgy itt is, legnehezebben a középfokú, illetve annál alacsonyabban iskolázottak találnak munkát.

Az utóbbi időben sok település szembesül a népességvesztés problémájával. Különösen a fiatalok és aktív középkorúak esetében erős az elvándorlás, illetve annak szándéka. Eger helyzete ebből a szempontból nem nevezhető kritikusnak, azonban ügyelni kell arra, hogy a népesség csökkenése ne folytatódjon. Mivel a város adottságai jók, hosszabb távon mind a városban lakók, mind a várost használók számának növekedését meg lehet valósítani. Ennek egyik forrása az itt felnövekvő nemzedék „kötődésének” és e mellett a város pozitív imázsának erősítése. Sok olyan használója van a településnek, akik ide járnak ugyan, de a valóságban csak egy-egy szolgáltatást használnak (pl. oktatás), és nem vesznek részt igazán Eger mindennapi életében (a végzés után a bejáró tanulók 22%-a maradna Egerben és 33%-a bizonytalan).

A megfelelő lakó- és munkahely kínálattal és ezt erősítő policy-val, illetve a szórakozási lehetőségek bővítésével a közép-, és felsőoktatásban tanulók nagyobb hányadát letelepedésre lehetne készíteni, és az itt születettek is szívesebben maradnának a településen, vagy jönnének vissza (pl. felsőfokú tanulmányaik befejeztével). A cél megvalósítását elősegíti, hogy már 2001–2011 között is kisebb vándorlási többlet mutatkozott Egerben, bár a városba érkező letelepedők száma nem minden évben kompenzálta a természetes fogyás miatt elvesztett lakosok számát.

A megfelelő lakó- és munkahely kínálattal és ezt erősítő policy-val, illetve a szórakozási lehetőségek bővítésével a közép-, és felsőoktatásban tanulók nagyobb hányadát letelepedésre lehetne készíteni, és az itt születettek is szívesebben maradnának a településen, vagy jönnének vissza (pl. felsőfokú tanulmányaik befejeztével).

A város lakásainak jelentős része a közműhálózatra kötött, ezen belül is több mint fele összkomfortos. Az önkormányzati bérlakások aránya az elmúlt években folyamatosan csökkent. Ezek jelentős része ugyan szociális alapon kerül kiutalásra.

Az alacsony státuszú lakosságot koncentráló területek mind az északi városrészben találhatóak, melyek két területe – a Béke-telep és a Szala-telep – 2008-ban szegregátumnak minősült.

GAZDASÁGI ADATOK

Eger város gazdasági szerkezete alapján véve megfelelőnek, kiegyensúlyozottnak mondható, mert sokoldalú, a gazdaság legtöbb ágazatát magában foglalja, és jelen vannak a modern, magas tudástartalmú gazdasági tényezők is. Hátrányos körülmény azonban, hogy a város gazdasága kiszolgáltatott egy-egy nagy cégnek mind a foglalkoztatás, mind az (iparúzési) adóbevétel tekintetében. A gazdasági szolgáltatások súlya, aránya is alacsonyabb, mint a legtöbb megyei jogú város esetében.

Mindez arra utal, hogy a város gazdasága duális felépítésű, azaz a néhány nagyvállalat mellett sok kis- és közepes vállalkozás működik, de a különbség a két szféra között igen jelentős méretben, technológiai fejlettségben, és a gazdasági kapcsolat is gyenge. A város gazdasági fejlődésében a két szektor közötti különbség csökkentése, a közös projektek, ill. a beszállítások arányának növelésével, nagy lehetőséget képez. Egyben, ez csökkentené a város kiszolgáltatott helyzetét is, mivel a nagy cégeknek komolyabb érdeke fűződne a városban maradáshoz hosszabb távon. A kisebb cégeknek, munkavállalóknak pedig kiszámíthatóbb egzisztenciát, a városnak jobban kalkulálható bevételi szerkezetet jelentene.

Az önkormányzat gazdálkodását, ezzel a város gazdaságára kifejtett hatását, középtávon behatárolja az önkormányzat szűk mozgásterét: a központi támogatások – relatív értékben – várhatóan nem fognak jelentős mértékben növekedni, a város forgalomképes vagyona pedig egyelőre nem éri el a nagyobb léptékű gazdasági aktivitáshoz szükséges mértéket. A város potenciális adottságait – természeti és épített környezetet, humán erőforrásokat – tekintve kedvezőek a lehetőségek. Kiemelt jelentőségű a járműipar, az egészség-gazdaság, az idegenforgalom, a helyi gazdaság (szőlő-bor, élelmiszer, szolgáltatások, stb.). Az idegenforgalom lehetőségeit jól szemlélteti, hogy az idegenforgalmi adóbevételek a legnagyobbak közé tartozik a megyei jogú városok között. A távlatok kedvezőek, mivel a termálkincs, az egészség-gazdaság, a városlátogató és kiránduló turizmus fejlesztésében megcélozható az egész éves és a több napos kínálat biztosítása.

Középtávon a jelentősebb városfejlesztési források az uniós pályázati lehetőségek elnyerésétől és a működő, ill. a befektetői magántőkétől várhatók. A város gazdaságfejlesztésében kiemelt szempontnak kell lennie, hogy az uniós források felhasználása befektetési jellegű legyen, hogy inspirálja a város gazdasági adottságainak minőségi és fenntartható kiaknázását, a nagy cégek tevékenységének bővülését, a kis- és közepes méretű gazdasági szervezetek aktivitásának erősítését. Ezáltal lehetővé válik a város bevételeinek növelése, majd azok visszaforgatása a gazdaságba, hogy tovagyűrűző hatást kiváltva, növekedjen a város-gazdaság potenciálja.

A folyamatok értékelése alapján megállapítható, hogy a város- és gazdaságfejlesztési tevékenység egyre inkább a helyi szereplők (gazdasági szervezetek, lakosság, önkormányzat, intézmények) együttműködésén múlik. Ennek fő gerincét a város és a nagy, illetőleg a kis- és közepes méretű gazdasági szervezetek közötti kapcsolat erősítése kell, hogy képezze. Mindehhez szükség lenne indikátor-rendszer kidolgozása, hogy mérhető, monitoringozható legyenek a folyamatok.

TÁJ ÉS TERMÉSZETVÉDELEM, ZÖLDFELÜLET-RENDSZER

A szántóföldi gazdálkodás területén a legnagyobb problémát Egerben és környékén (is) a vízháztartás fenntartása jelenti; a vízhiány és a víztöbblet egyaránt gondot okoz. A gazdálkodó réteg szűkülése és a parlagon heverő területek arányának növekedése mellett problematikus jelenség a birtokszerkezet elaprózódása (a 10 ha alatti birtokméretek dominanciája), és ezzel együtt a valódi, alulról szerveződő, piacilag hatékonyabb szövetkezeti formák hiánya. A birtok-koncentráció mind a szőlő- mind pedig a szántóterületek esetében ugyan elkezdődött, de igen lassú folyamat. Ennek meggyorsítására ki kell jelölni és a külterületi

szabályozásokban meg kell határozni a lehetséges birtokközpontokat, kialakulásukat pedig pályázati és egyéb támogatási formákkal szükséges elősegíteni.

Eger közigazgatási területén belül jelenleg mintegy 1328 hektárnyi területen természetnek szőlőt, amely az Egri Borvidék összes termőterületeinek 24,34%-át teszi ki, ám a piacra jutást gátolja az egyes gazdák részéről a kisbirtokrendszerből fakadó többnyire elégtelen termelési volumen, amelyet csakis valamiféle szervezeti tömörülés formájában lehetne kezelni.

Eger városa termálvízben gazdag. A termálvizet elsősorban rekreációs, ivóvíz-ellátási, illetve másodsorban gyógyászati célra hasznosítják, a megújuló energiaként történő hasznosítása jelenleg még nem megoldott, holott ebben van a legnagyobb energetikai potenciál.

Az Eger másik nagy táji potenciálját az Egererdő Erdészeti Zrt. által kezelt erdőterületek jelentik. A ma még természetserű erdők leggyakoribb társulás típusa a gyertyános- kocsánytalan tölgyes-cseres, a gyertyános-kocsánytalan tölgyes-bükkös, illetve a cseres- kocsánytalan tölgyes. Az Egertől számított 15 km-es sugarú körön belül 130 903 t/év faanyag termelhető ki, amely a ma erősen dotált zöld-energetika szektor biomassza ágazatának is felkeltette az érdeklődését. A biomasszára alapozott hőközpontok fejleszthetőségének azonban gátat szabhat, hogy az Eger külterületén levő valamennyi erdő vagy a nemzeti ökológiai hálózat része, vagy a természet védelméről szóló törvény szerinti természeti területnek minősül. Eger számos védett területtel és természeti értékkel is rendelkezik. Ez az ellentét energetikai érdekek és a táji- természeti érdekek között felveti annak szükségességét, hogy Eger a megújuló energiák vonatkozásában elsősorban a földhő, a geotermális energia, a napenergia és a szennyvíziszap – biogáz hasznosítás irányába lépjen tovább.

A természetvédelmi területek a védelem mellett az ökoturisztika és az ehhez kapcsolható aktív sportok (lovaglás, paplanernyőzés, hegymászás, sziklamászás, kerékpározás, tájfutás stb.) bázisai is lehetnek. E tevékenységi formákat szükséges összehangolni a természetvédelmi érdekekkel, bizonyos tevékenységek (pl: cross motorozás, quad, off-road) korlátozásával, tiltásával, az erre alkalmas nem védett külterületi helyszíneken ilyen tevékenységre alkalmas helyszínek kijelölésével a külterületi szabályozásokban. Az Eged hegy ökoturisztikai és extrém sport hasznosítása a természetvédelmi érdekek mentén elképzelhető, kiemelt turisztikai fejlesztési területté válhat a fejlesztési cikluson belül.

A városi zöldfelületek fenntartása legnagyobbbrészt átlagos színvonalú, ám egyes területrészek további fejlesztésre (funkcionális és esztétikai) szorulnak. A legmagasabb zöldfelületi arányt a lakótelepek közösségi zöldfelületein találjuk, ahol a viszonylag beállt növényállomány mellett részben kielégítetlen marad a lakók mindennapi rekreációs, közösségi, sport- és játszótér igénye. Az itt lakók körében igény mutatkozik korsztályos játszóterekre, sportterekre, közösségi terekre, közterületi vécékre és pelenkázókra. Utóbbiak leghatékonyabban és fenntartó módon a zöldterületbe integrált, kávézóhelyiségek, kioszkok, játszóházak részeként üzemeltethetők a helyiségek üzemeltetőivel, bérlőivel kötött fenntartási szerződések keretében. Egy átfogó zöldfelületi panel program az egyik legnagyobb hatást gyakorolhatja rövid idő alatt nem túl magas forrásigénnyel nagy tömegű ember életminőségére.

Eger belvárosának utcahálózata ma megérett arra, hogy a gyalogos és kerékpáros dominanciájú vegyes használat szélesebb területekre terjedjen ki. A belvárosi utcahálózat, a patakpart és az Egri vár szabadtereinek egységesebb, funkcionálisabb, zöldebb megújítása a város hosszú távú idegenforgalmi érdeke.

A várost É-D-i irányban átszelő Eger-patak zöldfelületi tengelyként történő komplex rehabilitációja a víz közeli élmény megteremtése, a város patakra fordulása, köztéri jelenléte egy turizmusból élő, a rekreáció szempontjából azonban élővízhiányos városban kiemelt jelentőségű feladat. A patak menti sáv ma nem kapcsolja össze varratmentesen a lakótelepeket és a belvárost, amely a város zöld infrastruktúrájának egyik nagy hiányossága. A belvárosi szakaszon, a belvárosi kerékpárhálózatot indokolt lenne a belvárosi utcák kerékpározhatóvá, vegyes forgalmúvá tenni felfestések, egyirányú utcákban ellenirányú kerékpározás lehetőségének biztosítása mellett, ahol ezt a forgalmi keresztmetszet engedi.

A Szépasszony-völgy megjelenésében, zöldfelületeiben további egységésítésre, fejlesztésre, a völgy magjaként működő közpark komplex rehabilitációja időszerű.

A belváros és a pincesorokat rejtő völgyek sétánnyal, kerékpárúttal történő összekapcsolása az elkövetkező idők fontos, borturisztikai szempontból kiemelt fejlesztési feladata lehet.

ÉPÍTETT KÖRNYEZET

Eger város hagyományos és jelenleg is jelentős regionális szerepköréből adódóan, magas színvonalon kiépített, részben öröklött és nagy hagyományokkal rendelkező, részben folyamatosan bővülő, az átlagos megyeszékhelyeket meghaladó gazdagságú intézményhálózattal rendelkezik. A Belváros, mint a település történelmi magja, a mai napig is az évtizedek alatt kialakult központi szerepéből mit sem veszítve a város igazgatási, oktatási, egyházi, pénzügyi, szociális, egészségügyi, kulturális, stb. központja. A hagyományos értelemben vett városközpont területén a lakó és intézményi funkciók együttes jelenléte a meghatározó. Itt koncentrálódnak – egymástól kis elérési távolsággal - a legfontosabb intézmények. Eger, Heves megye székhelye, az Egri Kistérség központja, és 2013-tól – a járási rendszer bevezetésével – az Egri járás központja is, így az ebből a státuszából adódó hivatalok többsége is a Belvárosban található meg. A tágabb térséget szolgáló intézmények döntő többsége mellett, az alapellátást nyújtó létesítmények jelentős része is itt található. A történelmi örökségből fakadóan számos kulturális funkcióval rendelkezik, a műemlékek, múzeumok és egyházi emlékek mellett itt található az egri Főiskola is, és ne feledkezzünk meg a fürdőkulturáról sem.

Eger városa az egymástól eltérő és jellemző karakter típusokban igen gazdag, amelyek az építészeti megjelenés, telekmorfológia, a jellemző beépítési mód és szintszám tekintetében is heterogén képet mutatnak. A karakter típusokon belül az egyes településrészek beépítési módja között is eltérések mutatkoznak. Például a falusias karakterű területeken belül található hosszú, keskeny telkes, keretes szerkezetű, utcára merőleges tetőgerincű vagy zárt sorú, utcára párhuzamos tetőgerincű beépítés is. Sok helyen azonban a hagyományosan falusias karakterű területek a folyamatos átépülések következtében lassan eltűnnek (Maklári hóstya). A kertvárosias karakterű területeken belül is megkülönböztethetők a laza, a sűrű beépítésű területek, illetve a sorházas jellegű beépítések. A kisvárosias, városias, hagyományos történelmi városmag karakterű típusok mellett a paneles-telepszerű beépítések és az intézményi és gazdasági funkciójú területek is jól elkülönülnek. A város egymástól elkülönülő szerkezetét és stílusát minden esetben az építés kora határozza meg.

A város beépítettségének mértéke tükrözi a településszerkezetet. A történelmi városközpontban és környezetében a túlépítettség a jellemző, míg a városmagból kifelé haladva a sűrű beépítés fokozatosan fellazul. Eger építészeti, környezeti értékei európai szinten is kiemelkedőek. Ezek közül – a nemzetközi érdeklődésre is számot tarthatóak – az alábbiak emelhetők ki:

- Barokk Belváros - Eger az ország legszebb barokk belvárosával büszkélkedhet. A barokk műemlékek jelentős része a Belváros kiemelkedő jelentőségű helyein, a Dobó téren és a Kossuth Lajos utcában található.
- Egri Vár és Dobó István Vármúzeum - A várat a tatárjárás után kezdték építeni, és az azt követő évszázadokban mindig fontos stratégiai szerepe volt, de hírnevét 1552-ben vívta ki. Ekkor Dobó István várkapitány vezetésével a kétezer egri hős visszaverte a több tízezres ostromló török sereget.
- Török kori emlékek - Európa legszakiabb török korból származó műemlékei találhatóak a városban, köztük a legjelentősebbek: Minaret, Valide Szultána fürdőhelye, Török fürdő.
- Szépasszony-völgy - A ma közel 200 pincét számláló Szépasszony-völgy az elmúlt évszázadokban szorosan összekapcsolódott az egri borok hírnevével.
- Különleges gyógyvizek

A város kiemelt turisztikai szerepköre miatt a Bükk és a Mátra felé való kapcsolatokat a környezeti értékek megőrzése mellett kell fejleszteni és javítani. A kompakt történelmi város további ingatlanpiac által gerjesztett burjánzását tájba illően, értékteremtő keretek közé kell szorítani. Egerben kiemelten kell erősíteni a kisvárosias beépítési formák vonzerejét, a kertvárosi építési igényeket a környező településekkel együttműködve kell

biztosítani úgy, hogy a települések kompaktsága megmaradjon. A kompaktságot nemcsak településmorfológiai értelemben kell megőrizni, hanem a települések társadalmi és kulturális identitási egységére is ki kell terjeszteni a védelmet.

3.2. A MEGHATÁROZOTT TERÜLETIGÉNYES ELEMEL ALAPJÁN, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMELNEK TÉRBELI RENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA

- A közműellátás létesítményei közül a szennyvíztisztító telep kiemelése szükséges, amelynek védőtávolság igénye rányúlik a gazdasági hasznosításra kijelölt területre. A védőtávolság korlátozza a terület hatékonyabb hasznosításának lehetőségét. A hatékonyabb hasznosítás érdekében a szennyvíztisztító telep védőtávolság igényének csökkentése szükséges, amelynek elérésére több megoldás áll rendelkezésre. A legegyszerűbben a telep, helyben történő védőtávolság igény csökkentését eredményező fejlesztésével valósítható meg. Új telephely létesítés lehetőségének vizsgálatát sem célszerű kizárni, mely településszerkezeti módosításokat is eredményezhet.
- A volt Dobó István laktanya fejlesztési lehetőségeinek kihasználása érdekében a terület megszerzését követően, új övezeti besorolást kell végrehajtani. A jelenlegi honvédelmi különleges övezetből új övezetbe kell átsorolni, mely lehetővé teszi a fejlesztési elképzeléseket.
- A Főiskola jelenlegi Leányka úti épületkomplexuma környezetében valósulhat a jövőben a meglévő infrastruktúra és oktatásfejlesztése.
- Fürdőkörnyék továbbfejlesztése, Nemzeti Vízilabda és Úszó Központ létrehozása. Bárány István Uszoda megújítása, új létesítmény (edzőközpont, fedett medencével, tornaterem, kondicionáló és rekreációs helyiségek, sportélettani laboratórium, sportszálló) létrehozása a Bitskey uszoda melletti önkormányzati tulajdonú ingatlanon.
- A közúthálózati hiányok pótlása:
 - 25. sz. főút keleti elkerülő megvalósítása, és a jelenlegi átmenő főút forgalomtechnikai felülvizsgálata, forgalomcsökkentése
 - Déli iparterület közúti kapcsolatainak kialakítása
 - Az intermodális csomóponthoz kapcsolódó fejlesztések a meglévő közúthálózaton
 - A jelenleg csak szakaszokban működő észak-déli kerékpáros tengely kiépítése teljes hosszában
- M3 autópálya felől Eger közúti megközelíthetőségének javítására, M25 autótút fél (2x1 sáv) pályájának kiépítése, hosszútávon a 2x2 sáv autótúttá fejlesztése.
- A városba bevezető országos közutak fejlesztései:
 - 24. sz. főút átvezetése a 25. sz. főút keleti elkerülő szakaszáig (2020-25)
 - Kistályai út – Sas u. – Maklári út külön szintű csomópont
 - Hadnagy u. – Keleti elkerülő kapcsolat kialakítása
- A jelenleg csak szakaszokban működő észak-déli kerékpáros tengely kiépítése teljes hosszában.

3.3. AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELMERE ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSÉRE

Az örökségi értékek és védettségek bemutatását a településfejlesztési koncepcióhoz és ITS-hez készült megalapozó vizsgálat részletesen tartalmazza. Jelen fejezet a vizsgálati munkaanyagban leírtakat összefoglaló jelleggel mutatja be.

TELEPÜLÉSSZERKEZETI JELLEMZŐK

A településföldrajzi tényezők közül a város kialakulásában nagy szerepet játszott a terep adottsága. Az első település a várdombon jött létre. Az egeri völgy itt szűkül a legjobban össze, tehát védelmi szempontból a püspöki székhely, majd később az erődítés helyét a legkedvezőbbben választották meg. Amilyen jó volt a helyi erődítésnek, annyira nem kedvezett a város kialakulásának. A település keletre nem nagyon terjeszkedhetett, így csak a várdomb és a patak közötti szűk völgyben alakulhattak ki újabb települések. A népesség gyarapodásával a patak nyugati partja is benépesült. A patak folyása, a domboldalokról lefutó vízmosások iránya korlátok közé szorította a kisebb városrészeket, meghatározta a lakótelkek kialakulásának soros, vagy szabálytalan elhelyezkedését. Ezeknek a szinte különálló település-foltoknak az összeolvadásából alakult ki a tulajdonképpeni város.

A XVI. század közepére Eger helyzete megváltozott. A török hódítás és a közvetlen katonai fenyegetés hatására megindult a vár nagyobb arányú megerősítése és korszerűsítése. A vár alatt elterülő várost is négykapus palánkfalal (favázás sánccal, Pallissal) és árokkal veszik körül. A palánk kiépítésével évszázadokra teljessé vált Eger településformájában a kétsejtűség: az erősen kiépített vár és mellette a kezdetlegesen kerített város, melyet a térszíni adottság indokolta. A várost övező palánk, majd később kőfal feltűnően nagyobb térséget zárt körül, mint amely be volt építve. A bekerített városban a lakóházak mellett kertek, borospincék és gazdasági épületek is állottak. A fallal övezett város tehát távolról sem volt olyan tömör szerkezetű és beépítettségű, mint amilyennek általában a középkori városokat ismerjük a Dunántúlon vagy Nyugat-Európában. Míg tehát egyes európai városokban a fejlődés újabb és újabb városfalgyűrű építését tette szükségessé a város lakott területe védelme érdekében, és a viszonylag szűk városi terület maximális kihasználása végett szűk utcák, kis telkek és többszintes beépítettség alakult ki, addig ezeknek Egerben nyoma sincs és csak az 1700-as évek elején kezdett a XVI. század derekán körülkerített város szűknek bizonyulni.

A város utcahálózata őrzi a középkori városszerkezetet, melyre barokk felépítmények kerültek. A XVIII. század folyamán kialakult már az egész belváros, a Maklári és a Hatvani hóstyák egy része. A Maklári hóstya az Egerrel szomszédos Almagyar községből alakult ki. Később létrejött külvárosok: a Felnémeti és Cifra hóstyák, valamint a Sáncc. A városfal a XIX. század 3-4. évtizedéig állott. Mivel a középkori város peremvonala a terepadottságokhoz igazodott, a falak a várost övező magaslatok gerincén épültek meg, bástyáik pedig elsősorban a keresztező mélyebb völgybevékatok, vízmosások egyik vagy mindkét oldalán a magasban nyertek elhelyezést. Kapui a következők voltak: Maklári-, Hatvani-, Cifra- és Szent Miklós- (Rác-). A város négy kapuja közül a legjelentősebbet, a Hatvanit bontották le először 1837-ben az új főszékesegyház környékének rendezésekor. A Hatvani kapu elbontását követte a Rác és a Maklári kapu. Utolsónak a Cifra kapu maradt, melyet az 1878. évi nagy árvíz után hordtak el. A kapuk megszüntetésével a még itt-ott fennmaradt városfalak javarészt is lebontották a század közepéig. Azonban egyes falszakaszok még hosszabb ideig fennmaradtak, s kerítések, épületek falaként szolgáltak, ezek maradványai napjainkban is megtalálhatók.

A város szerves és folyamatos fejlődése (a Vár, a városfallal körülvelt történelmi városmag, majd a városfal elbontása után a városfalon kívüli hóstyák összekapcsolódásával) a XIX. sz. végére lezárult. E szerves fejlődés keretei között alakult még ki, az Eszterházy Károly püspök által kiméretett, ma Károlyvárosnak nevezett terület beépülése. E területek morfológiai jellegét, alapvetően az Eger patak kanyargós szakaszának sík, korábbi öntésterületének beépítése, s a környező lankás domboldalak, völgyek birtokba vétele jelentette. A XIX.–XX. század fordulójától kb. a 40-es évekig, a korábbi nőtt város jellegét felváltották a szervezett, egyidőben kimért, tervezett, szabályos utca és telekszerkezet jellemzői. A II. világháborút követő időszakban a várost még mindig az egyemeletes beépítés és kiegyensúlyozott fejlődés jellemezte. (A Hajdúhegy még alacsonyabban fekvő részeinek, a beépülése, illetve déli irányban a részben fokozatosan feltöltött területek családi házas jellegű beépítése.)

A város robbanásszerű növekedése, sokszor a város működését is megbénító területi terjeszkedése valójában csak a 60-as években, az emberek tömeges városba vándorlásával és letelepedésével indult meg. A domboldalak túlzott beépítésének folyamata lényegében az 1960-as évektől kezdődően vált jellemzővé. Először csak a túlzott területi terjeszkedés (családi házas beépítés), majd a lakótelepi tömeges lakásépítések jelentették a város működési egyensúlyának megbomlását. E területi terjeszkedéssel párhuzamosan elsősorban a városközpont területén jelentek meg a környezetüket degradáló új intézményi épületek (pl. Kórház, áruház, irodaházak), illetve a hóstyai vagy családi házas jellegű tömbök belső kertes területeinek beépítésével a többnyire zsúfolt tömbbelső-feltárások.

A város szerkezetében, a nyomvonalas közlekedési létesítmények közül a vasút létesítése és a 25. sz. főútnak a történelmi városmagot elkerülő szakaszának kiépítése jelentős, és a településszerkezetben még ma sem begyógyult „várossebekt” ejtett.

A város fejlődésével és növekedésével szükségszerűen együtt járó közlekedési fejlesztéseknek a városszerkezetbe szervesen illeszkedő megoldását a település völgyi jellege minden kétséget kizáróan jelentősen megnehezítette.

A 60-as, 70-es, 80-as években a kertes mezőgazdasági területeken megváltoztak a korábbi időszakokra jellemző mezőgazdasági célú gazdasági épületek elhelyezési szokásai. Hagyományosan a szőlő- és borfeldolgozó létesítmények nem szétszórta a mezőgazdasági területeken, hanem pincesorban, elsősorban a bevezető utak térségében kerültek elhelyezésre. Napjainkban a vegyes építészeti minőséget képviselő épületek a kertes területeken sok esetben hivalkodva a gerincvonulatokon kedvezőtlen tájképi elemként jelennek meg, ezzel megváltoztatva az évszázadok óta jellemző tájszerkezetet és tájkaraktert. A változás elsődleges oka a területek használatának módosulása. A szőlőhegyeken előtérbe került az üdülési jellegű tájhasználat, amely más jellegű épületeket és épület-elhelyezési módot igényelt (minden telken épület). A 90-es évek elején a kárpótlási és részarányba-adási folyamat a korábbi nagyüzemi művelésű szőlőterületeken gyökeresen megváltoztatta a birtokviszonyokat. A területek feldarabolódtak, azonban az új típusú termelési és feldolgozási folyamathoz igényelt mezőgazdasági jellegű gazdasági épületek típusa, jellemző helyei jelenleg kialakulóban vannak, első sorban a meghatározó egri borászatok igényeit kielégítő borfeldolgozó borbemutató létesítmények számára.

Eger barokk jellegű belvárosa a XVIII. században alakult ki. A városképet olyan katolikus főpapok, egri püspökök építkezései határozták meg, mint Telekessy István, Erdődy Gábor, Barkóczy Ferenc és Eszterházy Károly. A barokk városmag meghatározó épületei osztrák, német és olasz származású tervezők, építőmesterek munkáját dicsérik. Olyan külhoni építészek dolgoztak és telepedtek le Egerben, mint Gerl Mátyás, Gerl József, Fellner Jakab, Giovanni Battista Carlone, Falk János, Nitsmann János, Franz József, s rajtuk kívül a városban élt Fazola Henrik vasműves mester, valamint a kor egyik leghíresebb európai freskófestője, Kracker János Lukács. Ez

utóbbi művész alkotta meg az Eszterházy Károly Főiskolának helyet adó Líceum szemet gyönyörködtető barokk freskóit.

A felsorolt művészek munkájának köszönhetően ma Eger Magyarország legszebb barokk jellegű települése: a belvárosban szép számmal található barokk templomok, más egyházi épületek, paloták – mint például a kis- és nagypréposti palota -, oktatási létesítmények – mint a már említett Líceum, Eger egyik legszebb barokk és copf-stílusú nevezetessége – valamint ma már féltett műemlékeknek számító egy- vagy többszintes polgári lakóházak is. Évekkel ezelőtt Egerben volt a műemlékvédelem nemzetközi szervezetének a Történelmi Városok Nemzetközi Bizottságának a székhelye (ICOMOS).

RÉGÉSZETI TERÜLET, VÉDETT RÉGÉSZETI TERÜLET, RÉGÉSZETI ÉRDEKŰ TERÜLET¹

Egerben – a város történelmi múltjából következően is – számos ismert és feltételezett régészeti lelőhely határolható le. A lelőhelyek többsége a középkori városfal nyomvonalán belül, különösen a külső és a belső vár területén található. A városperemi területeken, valamint a külterületen további – elsősorban őskori és középkori településekre utaló – lelet került elő az elmúlt évtizedekben. Fentiekből következően, a lelőhelyek többsége már jelenleg is beépített területen helyezkedik el. A településszerkezeti terv a belterületen, a jelenlegi tényleges terület-felhasználással és korábbi terület-felhasználási elhatározásokkal összhangban a területfelhasználási egységek rögzítésénél, a régészeti értékek védelmének szempontjait a lehetőségekhez mérten figyelembe vette. A korábban beépítésre nem szánt, a szerkezeti tervben fejlesztésre kijelölt területekre vonatkozóan Fodor László külön régészeti bejárást végzett e területek régészeti jelentőségének megállapítása érdekében. A fejlesztési területekre vonatkozóan összességében elmondható, hogy azokon olyan leletek előkerülése, mely a fejlesztéseket ellehetetleníti, várhatóan előfordulhat.

A különböző típusú lelőhelyekkel kapcsolatban a 2004-ben jóváhagyott szerkezeti terv az alábbi intézkedéseket javasolta:

- A késő középkori városfal ismert nyomvonalán fokozott védelem elrendelése javasolt. Új beruházás megvalósítása ott nem, közelében, csak előzetes régészeti egyeztetés után lehetséges.
- A késő középkori városfal valószínűsíthető nyomvonalán és közvetlen környezetében beruházás megvalósítása nem kizárt, de azt megelőzően régészeti egyeztetés szükséges.
- A városfalon belüli terület is régészetileg fokozott figyelmet érdemel. E területen minden beruházás csak előzetes régészeti egyeztetés alapján történhet.
- A külső várfal ismert és térképen jelzett nyomvonala – a városfalhoz hasonlóan – fokozott védelmet kíván. E területen a földmunkák csak régészeti ellenőrzéssel történhetnek, melynek során a folyamatos dokumentálás biztosítása szükséges.
- A külső várfal valószínűsíthető nyomvonalán és közvetlen környezetében a földmunkákhoz régészeti felügyeletet kell kérni. A dokumentálás biztosítása itt is szükséges.
- Az ismert régészeti lelőhelyeken beruházások tervezése és földmunkák végzése csak régészeti konzultáció után kezdeményezhető. Előfordulhat, hogy megelőző ásatást kell végezni, ami jelentősebb, a beruházót vagy a tulajdonost terhelő, költséggel jár.

¹ A fejezet Eger MJV 279/2004. (VI. 24.) sz. Közgyűlési határozattal jóváhagyott Településszerkezeti Terve keretében készített Régészeti tanulmány alapján készült. A tanulmányt Fodor László régész muzeológus készítette.

- Ismert régészeti lelőhely kapcsolódó környezetében földmunkák végzéséhez előzetes egyeztetés és régészeti felügyelet szükséges.
- Feltételezett tágabb régészeti környezet területén megvalósítandó beruházás esetén régészeti egyeztetés szükséges.

VÉDETT ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉS A HELYI, EGYEDI ARCULATOT BIZTOSÍTÓ ÉPÍTÉSZETI JELLEMZŐK

Eger építészeti értékei nagyrészt a Belvárosban találhatóak. A történelmi városmagban a 2008-ban készült IVS két eltérő karaktert állapított meg:

Történelmi városmag karakter I.

- Szűk íves utcák, földszintes házak, változatos telekméretűk, a szélesebb belvárosi utcákban jellemzően emeletes beépítéssel
- a Cifrakapu térhez délről érkező utcák
- a Maklári kapuhoz (Szarvas térhez) északról érkező utcák
- Széchenyi és Kossuth L. utcák egy része

Történelmi városmag karakter II.

- A széles utcák melletti egyházi telkek
- Knézich utca (egykori Káptalan utca)
- Széchenyi utca (érseki palota, rendházak, templomok)
- Kossuth L. utca (későbbi Kanonok sor palotákkal, rendházzal, Líceummal, stb.)
- nagy telkek, nyitott kerítések, egy-kétemeletes épületek

Világörökségi és világörökségi várományos terület

Egerben világörökségi terület egyelőre nincs, ám a város Nemzeti Emlékhely minősítést szeretne a VÁR számára megszerezni, amelyre az egri vár emblematisztikus történelmi szerepe miatt jók az esélyek. További világörökségi várományos terület lehet a Szépasszonyvölgy, a Vár, a Pincerendszer, Minorita templom.

Műemlék, műemléki együttes

Eger műemlékekben rendkívül gazdag város. A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által 2005-ben megjelentetett „Magyarország műemlékjegyzéke, Heves Megye” című kiadványa közel 200 egyedileg védett műemléket tart nyilván.

Műemléki terület: történelmi táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

A belváros műemléki jelentőségű területe

A MJT a középkori város D-i részét és a várat foglalja magába. Ezen a területen találhatóak a város legjelentősebb világi- és egyházi középületei, templomai, palotái, polgári lakóházai (köztük 100 egyedileg védett műemlék), amelyek meghatározzák Eger arculatát, építészeti- és művészettörténelmi jelentőségét.

Helyi védelem

Helyi védelem alatt álló természeti területek:

- Gróber urnatemető: – temetőkert – 45/1998.(IX.30.) sz. önk. rend.
- Hősök temető – kegyeleti park – 59/2000.(XI.24.) sz. önk. rend.
- Érsekkert – 17/1994.(V.18.)
- Mész-hegy – Nyerges tető – 13/1995.(V.24.)
- Nagy Eged-hegy – 9/24/TT/78

Helyi védelem alatt álló természeti értékek:

- 4 piramistölgy (Gróber urnatemető)
- 2 közönséges vasfa, 1 tamariska, 1 papíreperfa (Gárdonyi Géza emlékmúzeum kertje)
- 5 juharlevelű platán, 3 mocsárciprus (strand)
- 7 tiszafa (Dohánygyár)
- 18 kislevelű hárs (Vörösmarty utcai fasor)
- 1 páfrányfenyő (Egészség ház utcai lakótelep parkja)
- 1 japánakác (Csákány u.-Kötő u. sarok hrsz: 6426/2)
- Diófakút utcai forrás és diófa
- vadgesztenye fasor a Mátyás király út keleti oldalán
- 1 juharlevelű platán (Markhot F. u. 1.)

Helyi védelem alatt álló építészeti értékek:

- Városháza épülete – 59/2000. (XI. 24.) sz. önk. rend.
- A Minorita templom nyugati oldalán áll a Városháza épülete. A korábbi városháza 1712-ből szintén ezen a helyen állott, ezt a megnövekedett helyigény miatt 1898-1900 között építették újjá Wind István tervei alapján. Az egyemeletes díszes épület homlokzatán a Szent Korona és a város címere látható.
- Cifrakapu tér 4. sz. épület - 16/2006. (IV. 28.) sz. önk. rend.
- Árvízi szintjelző táblák – 3/2007. (I. 26.) sz. önk. rend.
- Szépasszonyvölgy – 32/2007 (VIII. 31.) sz. önk. rend.

Helyi egyedi védelem alá vont építmények - H1 jelű védettségi fokozat

- „Öregkori” pincék (Szépasszonyvölgy utca két oldala. hrsz.: 3770/3-3784; 3785-3803/3)
- Kőkút utca északkeleti oldalán három szintben lépcsősen teraszosan kiépült pincesor
- A kápolna és a körülötte lévő hársfa csoport (3752 hrsz.)
- Bajcsy-Zsilinszky u. 15. sz. (4946 hrsz.) alatti ingatlanon található épület – 52/2011.(XI.25.) önk. rend.
- Deák Ferenc utcai villasor épületei – 29/2012.(VI.29.)
- Barkóczy F. u. 7. Járási Földhivatal épülete – 26/2013.(IX.27.)
- Dobó utca helyi védelmi területté nyilvánítása, valamint az utca egyes épületeinek egyedi helyi védelem alá helyezése – 7/2014.(II.28).

Helyi területi védelem alá vont területek - HT jelű védettségi fokozat

(1) Védendő településszerkezet:

Tulipánkert u. – 3728/4 hrsz. ÉNY telekhatára - 3728/6 hrsz. É telekhatárai – 3727/2 hrsz. út – 3727/6 és 3727/7 hrsz-ok ÉK telekhatárai – 3803/3 hrsz. K telekhatára – 7670 hrsz. út – 7831/3 hrsz. K telekhatárai – 7831/11 hrsz. út – 7725/1 és 7737/8 hrsz. É telekhatárai – 7755 hrsz. D telekhatára – 3771 hrsz. árok.

(2) Védendő térfalak, utcakép, közterületek rendszere:

- a szabadtéri színpadot körülvevő pincesorok (7737/3 és 7737/4 hrsz.)
- Széchenyi u. 82. sz. épület – 52/2007. (IX. 28.) sz. önk. Rend.

Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

A közigazgatási terület jelentősebb kiterjedésű, összefüggő, természetközeli erdőterületei országos természetvédelmi oltalom (Bükki Nemzeti Park) alatt állnak, az erdőterületek kezelője az Egererdő Zrt. Kijelölésre került a nemzeti park védő zónája is. A VÁTI 1999-ben elkészítette a Bükki Nemzeti Park és Térsége Területrendezési Tervét is, amely azonban azóta sem került jóváhagyásra.

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

A domborzati adottságoknak köszönhetően Eger közigazgatási területén számos olyan hely található, ahonnan nagy terek beláthatók, tájképvédelem, látványvédelem szempontjából azonban elsősorban azoknak a területeknek van jelentősége, melyek a sokak által látogatott, ill. használt nézőpontokból tárulnak fel.

Eger közigazgatási területén ilyen nézőpontként a főbb közlekedési utak (25. sz. út, 24. sz. út, Szalóki út, Kistályai út, Noszvaji út, Tárkányi út, Ostorosi út, a jelentősebb mezőgazdasági burkolt utak), a turistaútvonalak, a kilátópontok (Nagy-Egedi kilátó, Nyerges-tető), valamint a magasabban fekvő városrészek (pl. Almagyar) emelendők ki. A tervezett keleti elkerülő utat – a nyomvonal által érintett terület domborzati adottságai miatt – várhatóan szintén jelentős nézőpontnak kell tekinteni.

Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Napjainkban a Bükki Nemzeti Park csaknem az egész Bükk hegységre kiterjed. A nemzeti park területe jelenleg 42 269 hektár. Ennek 94,27 %-a erdő, 3,35 %-a gyepek (rét és legelő), 1,95 %-a művelés alól kivont terület, 0,42 %-a szántó, a fennmaradó alig 0,01 %-át pedig szőlők és gyümölcsösök teszik ki. A védett terület nagyobb része (65 %) Borsod-Abaúj-Zemplén, kisebb része (35 %) Heves megyéhez tartozik. A nemzeti park Heves-megyében Eger, Felsőtárkány, Szarvaskő, Mónosbél, Bélapátfalva, Szilvásvárad és Nagyvisnyó települések közigazgatási területeit érinti, Eger térségében a Nemzeti Park bővítését az Ostoros-völgy és környéke, Bikk-bérc, Nagy- és Kis-Eged térségében a tervek között szerepel.

A Nemzeti Parkon kívüli természetvédelmi védettségre méltó értékek országos védettség alá helyezése Eger közigazgatási területén belül megtörtént. A korábban helyi természetvédelmi védettség alatt álló Mész-hegy, Nyerges-hegy, Cakó-tető – kaptárkövek területét országos védettség alá helyezték.

Természetvédelmi értékek

Természetvédelmi érték megnevezése	Természetvédelmi egység	Védettség szintje	Védettség indoka	Eger közig határon belüli területe / darabszáma	Kezelője
északi erdőterületek	Bükki Nemzeti Park	országos	tájképi, földtani, karsztvíz, erdős és gyepek növénytakarója, történelmi és kultúrtörténet	476.2 ha	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Szőlőcskei erdő	Természetvédelmi terület	országos	Nagyeged-hegy gyertyános tölgyese, cseres tölgyese, síkfőkúti projekt kutatási terület	63.7 ha	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Kőlyuktető	Természetvédelmi terület	országos	tájképi értékkel rendelkező szőlőültetvény fenntartása, fajtagyűjtemény, génbank	135.9 ha	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

Természetvédelmi érték megnevezése	Természetvédelmi egység	Védettség szintje	Védettség indoka	Eger közig határon belüli területe / darabszáma	Kezelője
Egerbakta-Bátor környéki erdők	natura2000	európai jelentőségű természeti terület	különleges természet-megőrzési terület (SCI)	2629.82 ha	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Szarvaskő	natura2000	európai jelentőségű természeti terület	különleges természet-megőrzési terület (SCI)	495.5 ha	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Vár-hegy - Nagy-Eged	natura2000	európai jelentőségű természeti terület	különleges természet-megőrzési terület (SCI)	440.2 ha	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Bükk-hegység és peremterületei	natura2000	európai jelentőségű természeti terület	különleges madárvédelmi területek (SPA)	1487.2 ha	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Nagyegedi növénytársulás	védett terület	helyi	biológiai sokféleség megőrzése	167 ha	Eger MJ Város
Eger város védett fái	védett természeti érték	helyi	kiemelkedő dendrológiai vagy esztétikai érték	45 db	Eger MJ Város
Diófakút utcai forrás	természeti emlék	helyi	egyedi táji érték a mellette álló diófavál	1 db	Eger MJ Város
Érsekkert	védett terület	helyi	növénytani, kultúrtörténeti, tájképi	12 ha	Eger MJ Város
Érseki palota kertje	védett terület	helyi	védett fák, facsoportok, dendrológiai és esztétikai érték	10.9 ha	Egri Főegyházmegye
Mész-hegy, Nyerges-tető Cakó -tető	védett terület	helyi	táji arculat és riolittufa vonulatok, molyhos tölgyes, kaptárkövek, ősgyep	146.6 ha	Eger MJ Város,
Eszterházy Károly Főiskola botanikus kertje	védett terület	helyi	Almagyar tető lágyszárú és fás növénygyűjteménye, génmegőrzés	5.5 ha	Eszterházy Károly Főiskola
Berva-barlang	ex-lege	országos	geológiai, kultúrtörténeti	1 db	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Bervai Vasút-barlang	ex-lege	országos	geológiai, kultúrtörténeti	1 db	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Berva oldal	ex-lege	országos	geológiai, kultúrtörténeti	2 db	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Berva-tetői barlang	ex-lege	országos	geológiai, kultúrtörténeti	1 db	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Dobó bástya üregei	ex-lege	országos	geológiai, kultúrtörténeti	2 db	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Jegec barlang	ex-lege	országos	geológiai, kultúrtörténeti	1 db	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Kisegedi-barlang	ex-lege	országos	geológiai, kultúrtörténeti	1 db	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Gömbfülkés-barlang	ex-lege	országos	geológiai, kultúrtörténeti	1 db	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Remete-barlang	ex-lege	országos	geológiai, kultúrtörténeti	1 db	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Szarvaskői földvár	ex-lege	országos	kultúrtörténeti	2 db	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

(forrás: Eger MJ Város településrendezési terve, Eger MJ Város IVS, Bükki Nemzeti Park honlapja)

TÁJHASZNÁLATI KONFLIKTUSOK ÉS PROBLÉMÁK ÉRTÉKELÉSE

A szőlő I. kataszterbe került területek között bőven vannak olyan területek is, amelyeken a természetvédelmi szempontokkal vagy a településfejlesztési szempontokkal (pl. közlekedésfejlesztés) nincs meg az összhang. Akadnak olyan szőlő I kataszterű területek, amelyek jelenleg szőlőművelés alatt nem állnak, viszont az ott található gyepevetációk jelentős természetvédelmi értéket képviselnek:

- a Bükki Nemzeti Park tervezett bővítési területei,
- helyi természetvédelmi védettség alatt álló területek, amelyek országos védelem alá helyezése folyamatban van,
- természeti terület besorolást kaptak.

Jelentős tájhasználati konfliktust jelenthet az északi lakótelepre tervezett biomassza fűtőmű üzemeltetése. Lokálisan a fűtőmű a kevesebb gáz felhasználásával egy rentábilisabb üzemelést jelenthet (bár ezt most a rezsicsökkentés hatásai és az ezzel együtt járó gázár csökkenés megkérdőjelezi) ugyan a lakótelepre és a belvárosra gyakorolt elhanyagolható, a maival megegyező levegő- és zajterhelés mellett, napi átlag 10 kamion forgalmi terheléssel, az Eger környéki erdőkre és tájhasználatra gyakorolt hatása azonban olyan kockázatokat rejt, amely miatt a beruházás átgondolásra szorulhat. A tervezett 14,5 MWatt teljesítményű erőmű évi 24 ezer tonna biomasszát igényel. Eközben az erdőkben keletkező faaprítéknak jelentős piaca a rétegelt lemez és bútorgyártás, ezért féltő, hogy a kialakult hazai gyakorlathoz hasonló folyamat játszódhat le: a beszállítást nem aprítékból, ha tüzfából tudja csak fedezni majd az erőmű, ez pedig komoly konfliktusgócot eredményezhet az energetikai és a tájvédelmi érdekek között.

Egy hektár erdőben az átlagos élőfa készlet 193 m³/ha, egy m³ fa pedig átlagosan 0,5 t, azaz erdőhektáronként 96,5 t tűzifával lehet számolni. A 24.000 t/év főtűművi igényt figyelembe véve mindez 248 ha vágásérett erdő letermelését jelentené évente. 40 éves ciklusra kivetítve ez közel 4 km² energiaerdő ültetvénnel teljesíthető, miközben az egri erdők zöme nem ilyen, hanem lassan növvő, őshonos fafaj-szerkezetű, jelentős részük valamilyen természeti oltalom alatt áll, vagy a Bükki Nemzeti Park része.

Jelenleg a biomassza fűtőműveket az uniós szintű zöld energia dotáció teszi vonzóvá, az EU-n belül azonban vannak hangok, miszerint a kis falusi rendszereket kivéve ezek a fűtőművek valójában nem szolgálják a CO₂ kibocsátás elleni klímaküzdelmet (a telepített erdők a sejtlégzés miatt húsz éves korukig nettó CO₂ kibocsátók, viszont jelentős az őshonos erdőkre gyakorolt negatív ökológiai hatásuk. Így a dotáció fenntartása egyre kérdésesebbé válik. Mindez pedig óvatosságra int az egri megújuló energia-beruházások terén is és felveti az alternatív megoldások szükségességét. E tekintetben jó alternatíva lehet a lakótelepi területeken az integrált földhőre és a házak lapos tetejét felhasználva a talaj közeli 10-12 Celsius fokos földhő hőenergiáját feltranszformáló hőszivattyú elektromos energia igényére méretezett napelem parkokkal operálni. Kiegészítve ez a panelházak szigetelésével és nyílászáró korszerűsítésével e területeken jelentős épületenergetikai lépés és egyben az üzemeltetési költség megtakarítást eredményezhet – tájhasználati konfliktusok nélkül.

Már hosszú idő óta a város fejlesztési területei között szerepel a településrendezési tervekben a Keleti elkerülő út térsége. Nem szabad megfeledkezni arról a tényről, hogy az elkerülő utak nem pusztán nyomvonalukkal, hanem annak területfelértékelő hatása miatt a nyomvonal menti területek potenciálisan veszélyeztetettek azzal, hogy beépülnek, ha kiépül a megközelítést szolgáló infrastruktúra. Éppen ezért ennek lehetőségét szabályozási eszközökkel meg kell akadályozni.

A kertés mezőgazdasági területek (volt zártkertek) tájhasználatát az elmúlt másfél évtizedben jelentős változások jellemzik. A területeken visszaszorult az üdülési célú használat, ugyanakkor megjelentek nem oda

való lakás célú vagy gazdasági hasznosítások, de sok esetben az üdülési funkciót is szolgáló gazdasági épületek elhagyatottan, parlagon állnak. A kertés területetek szőlőművelése csökkenő tendenciát mutat. A város környéki zártkertek átfogó szabályozást, tervet igényelnek amely során egyértelműsödik a távlati funkciójuk és sorsuk, a szabályozás pedig szigorú és ellenőrzött körülményeket teremt a lehetséges hasznosításuk tekintetében.

Az ökológiai hálózat tekintetében az ökoháló nagykiterjedésű és pontszerű elemeinek összekötése mezővédő erdősávokkal, dűlőutakat kísérő fasorokkal, védő zöldsávokkal, illetve a külterületi és belterületi hálózati elemek zöldfelületi rendszerré történő összekapcsolása (és mindezek egyeztetése az egyéb területhasználatokkal) jelenthet kihívást.

A ZÖLDFELÜLETI RENDSZER KONFLIKTUSAI ÉS PROBLÉMÁI

A turisztikailag kiemelt jelentőségű közterületek - amelyek közé nem csak a magas zöldfelületi arányú közkertek, parkok tartoznak, hanem olyan burkolt dominanciájú terek, melyek megkezdett rekonstrukcióját folytatni kell. A belváros rekonstrukciójának a 2007-2014 ciklusra tervezett rehabilitációja napjainkban zajlik, így a fenti területek egy jelenetős része megújul. A kialakuló új közterület-minőség bázisán a következő tervezési ciklusban azonban folytatni kell a megkezdett belvárosi rehabilitációt és a zöld infrastruktúra elemeinek kiépítését. A történelmi belváros szűk utcáin, sikátorain kiterjeszhetővé válhat a gyalogos és kerékpáros dominanciájú vegyes használat, amely a célforgalom jellegű, tempo 20-as, tempo 30-as személygépjármű közlekedést nem gátolja, turisztikai és a városi kerékpározásban rejlő lehetőségeket kiaknázza. A belvárosi utcahálózat egységesebb, funkcionálisabb, zöldebb közterületi megújítása a város hosszú távú idegenforgalmi érdeke.

A várost kísérő völgyoldalakon a múlt század '80-as éveitől a 2000-esévek derekáig jelentősen megnőtt a leburkolt és a beépített felületek aránya, nőtt a beépítés intenzitása a zöldfelületek rovására. Ez a későbbiekben azért is súlyos gond lehet, mert amíg az alapvetően völgy pozíciójú településnek a völgyoldalai művelt mezőgazdasági és erdőgazdasági, és nem túl sűrű beépítésű kertvárosi részei által folyamatos levegőfrissítéshez, átszellőzéshez jutottak, az Eger patak völgye pedig hatékonyan vezette, szivattyúzta ki az akkor még eredendően fűtési eredetű légszennyezést. Mára ez a pozíció erősen változóban van, a völgyoldalak zöldfelületi borítottsága rohamosan csökkent a beépítésekkel, ezért ennek a tendenciának a későbbiekben az elejét kell venni.

Az idegenforgalmi jelentőség és a lakossági, intézményi parkolási igények és a közmű és közlekedési fejlesztések napjainkban egyre jobban veszélyeztetik mind a tömbbelsőkből kialakult, mind a közterületi zöldsávok létét és arányait. Az Egri Vár falain belül és a közvetlenül a falak mentén viszonylag magas zöldfelületi arányt találunk, azonban ezek megjelenése, esztétikai értéke, funkcionális egységei ma nem megfelelő állapotúak, átfogó és komplex rekonstrukcióra szorulnak. Ennek első eleme a most megkezdett új vársétány létrehozása, amelyet a következő ciklusban további rekonstrukciós lépések követnek a tervek szerint.

A településen belüli zöldfelületi funkciók – túl a városökológiai vagy esztétikai vonatkozásokon a viszonylag kedvező zöldfelületi borítottság ellenére sem felelnek meg az elvárásoknak. A családi, lakóközösségi, korosztályos, közösségi és tömegsport igényeket kielégítő zöldfelület, valamint a játékra, sportolásra, közösségi aktivitásra lehetőséget nyújtó, erre csábító zöldterületek aránya. A legnagyobb zöldfelületi fejlesztési igény a lakótelepi zöldfelületek esetében szükséges, hogy azok szabadtéri aktivitásra közösségi programokra csábítsanak.

A várost É-D-i irányban átszelő Eger-patak potenciális zöldfelületi tengely és átszellőző folyosó, amely azonban jelenlegi kialakításában ezt a szerepkört korlátozottan képes betölteni mesterséges medre, víz közeli élményt alig biztosító kialakítása miatt. A patak partjai közötti közparki funkciók egyes területeken igényelnék az erősebb gyalogos és kerékpáros kapcsolatokat, valamint a vízhez jutás lehetőségét és a természetközeli kialakítást. Az árvízvédelem biztosítása mellett növelhető lehetne a patak természetessége, zöldfolyosó jellege, megközelíthetősége, köztéri és közparki szervező szerepe. Ilyen lehetőségek adódhatnak a Markot Ferenc kórháznál és attól északra, a belvárosban, illetve az érsekkerti szakaszon. A Szűnyog-köz tervezett átalakulása a patakhoz lelépcsőző városi térként e tekintetben az első jelentős, jó irányba tett lépés. Egy rekreáció szempontjából élővízhiányos városban ezek a lépések kiemelt jelentőségűek lehetnek egy új minőségi szintre emelkedésben (amelynek ingatlanfelértékelő hatásai jelentősek lehetnek). A patak menti zöldfolyosó az a kapocs, amely zöldbe ágyazva kapcsolhatja össze a lakótelepeket és a belvárost.

Az egri belváros és a Szépasszony-völgy között ma bejáratott közúti kapcsolat elkerülő jellege a völgynek inkább az autós megközelítést ösztönzi, holott a belváros és a Szépasszony völgy közötti távolság egy sokkal közvetlenebb útvonalon gyalogosan, kerékpárossal vagy szervezett formában (pl. elektromos járművekkel, tuk-tuk vonattal, lófogattal) is megközelíthető lehet, mindez pedig jobban megfeleltethető az alkoholfogyasztással együtt járó gasztró-kulturális desztináció igényeinek. A közvetlenebb kapcsolatot biztosító tengely ma kijelölhető és gyalogos dominanciájú, zöldsávokkal tagolt kapcsolatként fejleszthető. A Szépasszony-völgy rehabilitációja elindult, a megkezdett fejlesztéseket tovább kell folytatni annak érdekében, hogy a kiemelt turisztikai helyszín megjelenésében, zöldfelületeinek minőségében, építészeti megjelenésében felzárkózzon az turisztikai elvárásokhoz és a komplex rehabilitáció teljes egészében megvalósulhasson.

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

A megvalósítás eszközeit és azok nyomon követését a koncepcióval párhuzamosan készült – a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 2. melléklete szerinti tartalmi követelményeknek megfelelően – Eger MJV Integrált Településfejlesztési Stratégia c. dokumentum – ugyanilyen című – 6. fejezete tartalmazza.

